

༡༡། །དམ་ཚཱ་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ཚཱ་སྐར་ཕྱོགས་བསྐྱིགས།

ཅ་གཞུང་། ཡསྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན།

འགྲེལ་པ། མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན།

ལོག་དབུག་ ལྷན་པུ་རིན་ཚེན་བྱང་ཚུག།

དཀར་ཆག

‡ ཐོག་མའི་གསལ་བཤད།	2
‡ ལྷན་པུ་འི་ཆེན་བྱང་ལྷན་གྱི་རྣམ་ཐར།	5
‡ རྫོགས་ཆེན་མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱི་རྣམ་ཐར།	6
༄༅། །དམ་ཚེས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ལོག་དབུ་བཟུས་དོན་ཅོར་བུའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །	8
༄༅། །དམ་ཚེས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་གཞུང་དོན་རྗེའི་གསུང་བརྒྱུ་ལྷ་བཟུ་པ་ཞེས་བྱ་བ།	36
༄༅། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་གསུང་བཞི་བཟུ་པ་བཞུགས་སོ། ། [ལྷན་ཐབས།]	43
༄༅། །དགོངས་གཅིག་གསལ་བྱེད་ལུང་རིགས་སྤོང་པོའི་གདེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །	46
1. ཚེས་འཁོར་གནད་བཟུས་ཀྱི་ཚོམས།	49
2. རྟེན་འབྲེལ་གནད་བཟུས་ཀྱི་ཚོམས།	61
3. མོ་མོ་ཐར་པའི་གནད་བཟུས་ཀྱི་ཚོམས།	67
4. བྱང་མེམས་གནད་བཟུས་ཀྱི་ཚོམས།	78
5. གསང་ཐུགས་གནད་བཟུས་ཀྱི་ཚོམས།	90
6. ལྷ་སྐོས་སྤོད་པ་གནད་བཟུས་ཀྱི་ཚོམས།	114
7. འབྲས་བུ་གནད་བཟུས་ཀྱི་ཚོམས།	136

༩ ཐོག་མའི་གསལ་བཤད།

འབྲི་གུང་ཚོགས་ཚོས་ཆེན་མོ་ལས། སྤྱིར་ཚོས་རྗེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་གོ་
དགོས་ཏེ་ལུས་དང་འདྲ་བ་ཡིན། གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་མ་གོ་ན་གཞན་རྣམས་ནི་
བར་དོའི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ལུས་མེད་པས་དོན་བྱེད་མི་རུས། གྲུབ་མཐའ་རྣམས་མ་
གོ་མ་བཟུང་བར་ཡར་བཀའ་བྱིན་བཞག་ན་རྒྱབ་ནས་འགོ། རྒྱབ་ན་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་བྱུང་
བ་ལ་དོན་མེད་པར་འོང་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནན་ཆགས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྩེ་བྲག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་
འབྲི་གུང་པའི་རྗེས་སུ་ལྷགས་ཤིང་། དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་འདོད་པ་དག་
གིས་དམ་ཚོས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་གཞུང་འདི་ལ་རབ་བསྐྱོམས་ནས་རྟོགས་པ་
ཐོབ་པ། འབྲིང་བསམ་ནས་མྱོང་བ་སྦྱོས་པ། ཐམས་ཅད་ཐོས་ནས་གོ་བ་རྟེན་པ་ཞིག་
བྱུང་དགོས་པ་ལས། གང་ཡིན་འདི་ཡིན་མེད་པར་མིང་གི་འབྲི་གུང་པ་ཞིག་དང་། ལྟར་
སྤང་གི་ཚོས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན་མི་རུང་བས། ཉེན་ཁ་དེ་དག་འགོག་པའི་ཆེད་ཚོས་འདི་
ལ་འཆད་ཉན་དང་བསྐྱོམ་སྐྱབ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ལགས། དེས་ན་འདས་པའི་ལོ་ངོ་
གསུམ་གྱི་རིང་མགར་ཆེན་ཐེབས་རྩས་རྒྱ་སྤྱོར་གནང་ཞིང་། བི་ཀ་མ་ལ་བྱི་ལའི་སྐྱ་
བསྐྱར་ཚོགས་པས་འཆད་ཉན་གྱིས། འཇར་མན་དང་། དབྱིན་ཇི། ལུ་རུ་སྤུ། དེ་བཞིན་
རྒྱ་ཡིག་བཅས་སྐད་རིགས་བཞིའི་ཐོག ལ་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཚོས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་གཞུང་གི་ཁོག་དབུབ་དང་།
བྱུང་ཚོས་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ལྟན་ཐབས་དང་བཅས་པའི་རྩ་བ་ཚོག་བཅད་མ། དེ་
བཞིན་འགྲེལ་བ་བཅས་ཚོས་ཚན་བཞི་ཅམ་བསྐྱར་ལུས་བྱས།

དེ་ཡང་ཁོག་དབུབ་རྒྱས་བསྐྱར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་འདིར་འབྲི་གུང་ཚོས་
མཛོད་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྤྱི་རྒྱ་རིན་ཆེན་བྱང་རྒྱབ་ཀྱིས་མཛོད་པ་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་
ཐོག དེར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཁོག་དབུབ་པ་གཏུགས་སྤྱི་

ལྷ་སྲུང་ཚུལ་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཚན་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་དགོངས་གཅིག་ལ་འཇུག་པར་
མེད་དུ་མི་རུང་བ་ལྷ་སྲུང་འདུག་པས། ཁོག་དབུབ་རྒྱས་པའི་དོན་གཞིར་བཞག་གིས་
བསྟན་པའི་སློན་ལོ་བོས་ཁ་སློང་ལྷ་སྲུང་བཀོད།

གཞན་ཡང་ཚོས་འཁོར་ཚོམས་ལ་ཁོག་དབུབ་ཀྱི་མ་དཔེར་དོར་གསུང་ཉེར་དུག་
ལས་མེད། འོན་ཀྱང་ཚོམས་ཀྱི་འགོ་དང་། འོག་དུ་ཚོམས་འདིར་དོར་གསུང་ཉེར་
བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་ཞིང་། འགྲེལ་བ་རིན་བྱང་མར། ལྷགས་མཚན་ཉིད་གང་
མེད་ཀྱང་སངས་མི་རྒྱ་བར་གསུངས་པའི་དོར་གསུང་འདི་ཉིད་བཀོད་འདུག་པས་དེ་
ཉིད་ཁ་སློང་ལུས།

དེ་བཞིན་དགོངས་གཅིག་གི་འགྲེལ་བ་རྒྱས་བསྟན་ལག་མང་པོ་བཞུགས་པའི་
ནང་ནས། འདིར་དང་གི་དུས་སྲུ་མི་རྣམས་ལས་བྲེལ་གྱིས་རྒྱུན་པས་རྒྱས་འགྲེལ་ལག་
ལ་མཇུག་ཁོམ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས། རྒྱས་བསྟན་འཚམས་ཤིང་ཚོག་དོན་གང་
ཅིར་གོ་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་བྱང་ཚོས་དང་ལྷན་པ། རྗེགས་ཆེན་མཁན་པོ་ཀུན་དཔལ་
གྱིས་མཇུག་པའི་དགོངས་གཅིག་གསལ་བྱེད་ལྱང་རིགས་སྟོང་པོའི་གཏེར་དེ་ཉིད་ཡིན།
འགྲེལ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་དུ། མ་ཕྱི་འདི་ཉིད་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་
སུན་ཚོགས་ཀྱི་ཕུག་དཔེའི་ཁོད་མ་གཏོགས་བོད་དུ་མི་འདུག་ དེ་ཡང་དུས་དབང་གིས་
རྒྱུན་དུ་སོང་བས་དག་པོ་མི་འདུག་པས། ཕྱིས་འབྲོག་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་དབྱུང་པ་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱུང་བར་ལྷ། ཞེས་འཁོད་པ་ལྟར། གང་ཐུབ་དག་བཅོས་བྱས་ཤིང་།
ལྷག་པར་ལྱང་ལུངས་རྣམས་བཙལ་འཚོལ་གྱིས་ད་ཡོད་སྟེ་དགའི་བཀའ་བསྟན་སོགས་
སྲུ་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་བཀོད།

དེ་བཞིན་གོང་གི་འགྲེལ་བ་དེར་དོར་གསུང་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་མ་གཏོགས་ལྷན་
ཐབས་རྣམས་ལ་འགྲེལ་བ་མི་འདུག་ཀྱང་། ཁོག་དབུབ་ལ་འཇུག་བདེ་བ་དང་གཞུང་
ཆ་ཚང་བའི་ཆེད་བྱང་ཚོས་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་དང་། ལྷན་ཐབས་གཉིས་ཀའི་རྩ་བ་ཚོག་
བཅད་བསྐྱུར་ལུས་བྱས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མ་དཔེ་འབྲི་གྱང་ཚོས་སྟོད་རབ་གསལ་དུ་

བལྟགས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ལགས་སོ། །

དེ་ལྟར་དཔེ་བསྐྱར་འདི་ཉིད་ལ་ཚོགས་དོན་གང་ཅིར་བསྐྱར་ལུས་ཡང་ལུས་ཀྱིས་
གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱང་། ད་དུང་ཚོར་འབྱུང་གི་རིགས་ཡོད་ཚེ་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་ཅི་ནས་ཀྱང་གནང་བར་ལུ་རྒྱ་དང་། འདི་ལྟར་བསྐྱར་
ལུས་བྱས་པར་རྣམ་དཀར་དགོ་ཚོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཇི་སྟེད་མཚིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
རང་གཞན་རྣམས་ཕན་བདེ་བསྐྱབས་པའི་ལམ་ཚུལ་བཞིན་ངེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བར་སློན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་
བཅས། མཁན་པོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འཇར་མན་མི་ལའི་སྐྱབས་སྟེར། མངོན་རྟོགས་
པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་ལྷ་བའི་ཚེས་ཉེར་ལྔར། ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་
པ་ཞི་བར་གཤེགས་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱད་བརྒྱ་གཉིས་ (27-06-2019) ལམས་
བའི་ཉིན་དགོངས་ཚོགས་མཚོད་སྟོན་རུ་ཕུལ།

༎ རྩོམ་སྐོར་མཁམ་པོ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱི་རྣམ་ཐར།

མཁམ་ཚེན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་སམ་མཁམ་ཚེན་ཀུན་དཔལ་
 རིན་པོ་ཆེ་ནི། མདོ་ཁམས་རྩ་ལྟུང་ལར་1872 འབྲུངས་ཤིང་། བྱིས་དབུལ་པོ་ཞིག་
 ཡིན་པས་འཛོལ་བའི་དཀའ་ལག་ཆེ་བས་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་དུས་དཀའ་བ་དཔག་དུ་མེད་པར་
 སྦྱད། ཚོས་རྩེ་དཔལ་སྦྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུན་མིན་གྱི་རིགས་བདག་དུ་བསྟེན། འབས་ལྷམ་
 མེད་པར་ཁ་བ་དང་ལྷགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་སྐྱུན་པར་ཚོས་ལྷུང་འབས་རྩེན་དུ་
 ཐེབས་པས་འབས་སེར་ཀ་གས་པའི་བར་ནས་ཁྲག་འཇག་པ་སོགས་ཨ་བུས་གཟིགས་
 པས་ལྷགས་སྐྲགས་གནང་ནས། ཀུན་དཔལ་ཁྱོད་སྟིང་རུས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་གིས་དང་།
 སྦྱག་པོ་མི་ཡོང་སོགས་སྐྱགས་བརྩེས་ཞུ་མང་པོ་གནང་། སྟིང་རུས་ཀྱིས་ཉིན་
 མཚན་མེད་པར་སློབ་གཉེར་སྦྱངས་བརྩོན་མཛད། མཚན་མོ་མར་མེ་སློན་པའི་མར་ལྷ་
 མེད་པས་མཚན་ཐོག་ཐག་དུ་སྐྱབ་བའི་འོད་ལ་ཐེབས་ཏེ་སྦྱངས་བརྩོན་གནང་། ལྷ་གྱི་བ་
 རི་ལ་ཡར་ཡར་འགྲོ་བ་དང་ཁོང་ཡང་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་ཏེ་ཡར་ཡར་ཐེབས་པས་
 རྣམ་ལང་དུས་རི་རྩེ་ལ་སླེབས་ནས་ཡོང་། ཚོས་གོགས་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ན་མི་
 དང་ཉི་མ་གཉིས་ཉིན་མོ་རི་རྩེ་ལ་ཞོར་འཛོལ་བར་འགྲོ། ཀུན་དཔལ་དང་སྐྱབ་བ་དང་
 གཉིས་མཚན་མོ་རི་རྩེ་ལ་ཕྱག་དཔེ་འཛོལ་བར་འགྲོ་ཞེས་བཞུགས་པའདྲེད་མཁམ་ཡང་
 བྱུང་། ཉིན་ཞིག་ལིའི་མཚལ་ཞིག་ཨ་བུའི་མདུན་མི་ཞིག་གིས་སྦྱུལ་བར་ཀུན་དཔལ་
 རྣམ་ཨ་བུ་ཚང་ངས་སློན་འགྲོ་འབུམ་ལྷ་ཞིག་བསག་སྐྱར་མཚལ་འདི་ང་ལ་གནང་རུང་
 ངམ་ལུས་པར། རུང་བཟང་སྐྱགས་བསམ་གྱིས་འོ་ཤིན་དུ་རུང་། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཅི་
 ཡང་སྟོན་པས་ཉིན་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་མཚལ་འདི་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟ་འདི་འདྲ་བ་སློབ་
 སྦྱུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་དབུར་ས་གཞི་སློབ་རྒྱས་བྱུག་
 ཅིང་སོགས་གསུངས་ནས་སྟོན་ཡོང་བ་ཞིག་སྟོན་གསུངས། སྤྱིས་ཀམ་ཐོག་སྟོང་གྲ་ཆེན་
 མོའི་ཚོགས་དབུར་བྱང་སྟོན་གནང་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པར་མཚལ་སྦྱུལ་སྐབས་སྟོན་

སྐྱེ་མས་ང་ལ་གསུངས་པ་དེ་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་དངོས་ཡིན་འདུག །ངའི་སྐྱེ་མ་དུས་
གསུམ་སྐྱིབ་མེད་དུ་གཟིགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་ཕྱག་ཐལ་སྐྱུར་གྱིས་སྐྱུན་ཆབ་
བསིལ་བཞིན་གསོལ་བ་འདེབས་པར་མཛད། དུས་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་
མཐོང་གི་དད་པས་བསྟེན་པས་ཨ་ལུས་འོད་གསལ་རྗེགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལུང་མན་
ངག་མང་པོ་གནང་། འཇམ་མགོན་མི་ཤམ། ཨོ་རྒྱུན་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་སོགས་
བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་དབུ་ཕར་འདུལ་མངོན་སོགས་གསུན་བསམ་དཔག་མེད་
གནང་། རྗེ་ལྷུང་མ་རི་ཁྲོད་སོགས་སུ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་གཞོལ། སྐྱ་ཆེ་ཕལ་ཆེ་བར་ཉིན་
རེར་ཆོས་བྱུན་བཅུ་ཕྱག་ཅུ་ཆག་མེད་གནང་། གསུང་རྩོམ་ཡང་སྟོན་འཇུག་མན་
ངག་ལྟར་བཀྲལ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་དང་། འདུལ་བའི་གྲུང་འབུམ་ཆེན་མོ། དགོངས་
གཅིག་འགྲེལ་བ་སོགས་བརྒྱམས་པར་མཛད། མཐར་ལོར་1943 དགྲུང་གྲངས་
དོན་གཅིག་པར་ཞི་བར་གཤེགས།

༄༅། །དམ་ཚཱ་ས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ཁོག་དབུབ་བསྐྱུས་དོན་རྟོག་
བུའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ཚོ་སྣ་རྟེན། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་གཅིག་པའི་སྐྱེ། །
མཁའ་མཉམ་འགོ་བ་མ་ལུས་འདྲེན་པའི་དཔལ། །
འགོ་བའི་མགོན་པོ་ཚཱ་ས་ཇེ་ཡབ་སྐུས་ལ། །
གུས་པས་བདུད་ནས་དེ་ཡི་གསུངས་དོན་གྱི། །

དེ་ཡང་ཇེ་འགོ་བའི་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པ་དེ་ཉིད། ལ་དབྱེ་རྒྱུང་རྩོམ་རྒྱུ་མ་
སྐྱུ་དུ། ཐུགས་འོད་གསལ་གཉུག་མ་མངོན་དུ་མཛད་ཅིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་
མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ།
ལ་འབྲི་གུང་གུང་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིང་དུ་ཐུག་ཐེབས་ནས། དགུང་ལོ་དུ་མའི་བར་དུ་གདུལ་བྱ་
ལས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་སྤྲིན་ཅིང་གོལ་བར་མཛད་སྟེ། མཐར་ཚཱ་ས་ཀྱི་དབྱིངས་སྐྱེ་
གཤེགས་པའི་བྱུང་དུ་ཡང་། ལ་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་སྐྱུལ་སྐྱེ་
ཡི་གའི་གཟུགས་དཔག་དུ་མེད་པ་བཞུགས་སྐྱེ་སྒྲིང་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཇེ་
འབྲི་གུང་སྒྲིང་པས་ཐུགས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཆུད་ནས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་མཛད། དེ་ཉིད་སྟོན་པར་འདོད་པས་འདི་ལྟར་བཛོད་པར་བྱའོ། །མ་
ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན། ཐུག་བསྐྱེལ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ། ཐུར་དུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་རིན་
པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཚཱ་ས་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་ལ་ཉམས་སྐྱེ་སྒྲིང་
སྐྱུ་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་ནས། ཐུགས་མ་ཡེངས་པའི་ངང་ནས་གསལ་པར་ལུ་
འཚལ། དེ་ཡང་གསལ་རྒྱུའི་ཚཱ་ས་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དམ་ཚཱ་ས་དགོངས་པ་གཅིག་པ་

འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་སྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། ལྟོ་
 ཕྱོགས་འཇམ་བུའི་གླིང་། བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས། རི་བོ་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད།
 གཞོ་སྟོང་དཔལ་གྱི་འབྲི་ལུང་མ་སྒྲ་རྩ་དོ་རྗེའི་གདན་གཉིས་པ། ལ་འབྲི་གུང་བྱང་རྒྱུ་
 གྱི་གླིང་དུ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ཚོས་གྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་པ་གཉིས་པ་དེ་
 ཉིད་ཕྱག་ཐེབས་ནས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་མོ་ལྔ་ནས་བདུན་ཅུ་དོན་ལྗེའི་བར་དུ།
 ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱང་ནས། གདུལ་བྱ་ལས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་
 སློན་ཅིང་གོལ་བར་མཛད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱན་རླུ་འབྲི་གུང་གླིང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་གི་རིང་ལ་གཟུངས་གཡོག་པ་མཛད་པ་ལས། ཚོགས་ཚོས་སྲུ་
 གསུངས་པ་དང་། བྱིད་ཚོས་སྲུ་གསུངས་པ་དང་། དཔག་ཚོས་སྲུ་གསུངས་པ་དང་། །
 ལུ་ཚོས་སྲུ་གསུངས་པ་དང་། ལས་ཚོས་སྲུ་གསུངས་པ་དང་། རི་ཚོས་སྲུ་གསུངས་པ་
 དང་། གེགས་མེལ་བོགས་འདོན་ལ་སོགས་པ་མཐའ་མེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་
 ཅད། ལྷན་གྱིས་གསུམ་། ཐུགས་སྲུ་རྒྱུད་ནས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་
 གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་གཞུང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷན། མན་ངག་སྟོམ་གསུམ་
 གནད་གཅིག །ཉམས་ལེན་ཟབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པ་བཞིར་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བཤད་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་ལ། གདུལ་བྱའི་ལྱང་པར་གྱིས་སྤྱིར་བཤད་
 ལྷགས་མི་འདྲ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཅིག་མཛད་ཀྱང་། ད་རེས་འདིར་རྩིས་མགོའི་ཡན་
 ལག་ལྷས་འཆད་པ་གདའ་སྟེ། རྟེན་གྱི་གང་བཟག་གང་གིས་མཛད་པ་དང་གཅིག །
 ཕྱོགས་གར་གཏོགས་པ་དང་གཉིས། མཚན་ཅི་ལ་གསོལ་བ་དང་གསུམ། དགོས་ཆེད་
 གང་གི་དོན་དུ་མཛད་པ་དང་བཞི། དབུ་ནས་ཞབས་སྲུ་དོན་རྣམ་པ་དུས་བསྟན་པ་
 དང་ལྷས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་རྟེན་གྱི་གང་བཟག་ནི་རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་
 འབྲི་གུང་གླིང་པ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་མཚན་ཉིད་ལྷ་དང་ལྷན་པ་དེས་མཛད།
 ཕྱོགས་གར་གཏོགས་ན་སྟེ་སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ཀར་གཏོགས། མཚན་ཅི་ལ་གསོལ་
 བ། བཛོད་བྱ་ལ་གསོལ་ཏེ། ལྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དགོངས་

པ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ། དགོས་ཆེད་གང་གི་དོན་དུ་མཛད་ན། སྤྱིར་སྐྱེས་པ་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱགས་དགོངས་ཚོགས་པ། མངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ། རྣམ་
མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་། ལྷན་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་ཚོས་མཛོད་དར་ཞིང་
རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མཛད་དོ། །

དབྱུགས་ལབས་སུ་དོན་རྣམ་པ་དུས་སྟོན་ན། དང་པོ་འཆད་པ་ལྷན་ཀྱི་དོན་
དང་། བར་དུ་འཆད་པ་གཞུང་གི་དོན་དང་། ཐ་མར་འཆད་པ་འཇུག་གི་དོན་དང་
གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ལྷན་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་། མཚོད་པར་བཅོད་པ་
དང་། གྲི་བར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལས།

དེ་ལ་མཚོད་པར་བཅོད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡིན་
ཏེ། སྤྱི་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཚོགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བསྟན་
བཅོས་མཛད་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་། ཅི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྐྱགས་དགོངས་
མཐར་སྦྱིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའོ། །དེའི་དོན་བསྐྱུས་པ་སྐྱག་འཚལ་ཞིང་མཚོད་
པར་བཅོད་པ་གང་ཡིན་ན། རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲི་གུང་པ་ལ་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་གང་གིས། རྒྱལ་ལམ་ཐབས་ཅི་ལྟར་བཅོད་ན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འབྲི་གུང་
གྲིང་པས། ལུས་གུས་པས་སྐྱག་དང་ལྡང་བ། ངག་གུས་པས་བསྟོད་པ་དང་ཞེས། ཡིད་
གུས་པས་སྟོན་མི་རྟོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟ་བའི་སྟོན་ས། མཚོད་ཅིང་བཅོད་པའི་ཚིག་
དེ་དག་གི་དོན་ནི། སེམས་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཅེས་པ་ནི། སེམས་ཉིད་གཉུག་མ་མངོན་དུ་
གྱུར་ནས། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱགས་སུ་རྒྱུད་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པའི། སྤྱི་བ་
བྲལ་ཅེས་པས་དུག་གསུམ་མམ། སྤྱི་བ་པ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའོ། །རྣམ་མཁའ་
ལ་ཅེས་པ་ནི། སྐྱགས་འོད་གསལ་རྣམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་གྱུར་པས་ཅི་ལྟ་བ་མཁའུ་
པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མཁའུ་རབ་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། ཞེས་པ་ནི། ཅི་སྟེད་

པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པས་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་མ་
 འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ལམ་མེད་མཁུན་པའོ། །མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་
 དེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ། མི་མཁུན་པའམ། ཐུགས་སུ་མ་རྒྱུད་པའམ།
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་
 རྒྱས་པའོ། །ཐེག་གསུམ་སློབ་གྲོས་སུ་ནག་འཐིབས་པོ་སེལ། །ཞེས་པས་ནི། མཁུན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་སློབ་གྲོས་ཀྱི་ཁ་ཕྱེས་ཏེ། མ་རིག་པའི་སུ་ན་པ་སུ་ན་གྱི་
 འཐིབས་པོ་སེལ་བར་མཛད་པའོ། །ཀྱུ་རུ་སྒྲུང་མཛད་ཅེས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པའི་སུ་ན་པ་བསལ་ནས། མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱུ་རུ་སྒྲུང་བར་མཛད་པའོ། །སྒྲ་
 མ་ནི་རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པ་ལ། སུ་ན་པ་འབྲི་གུང་གྲིང་པས་ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་གྱས་པས་ཕུག་འཚལ་ཞིང་མཚོད་པར་བརྗོད་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱི་བར་དམ་བཅས་པ་ནི། མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཅི་ལྟ་བར་
 ཞེས་པ་ནི། ཐུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཅི་ལྟ་བར།
 མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྒྲ་མ་རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་
 རྒྱུད་པའི་ཚོས་སོ། །ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཚོས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བསྟན་པའི་སྒྲོར་ལྷགས་པལ་ཆེར་ཞིག་གིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའམ། གོ་བའི་ཚོས་དེ་དག་
 ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ན་སུ་ན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་མཐའ་ཡས་
 པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུ་མ་དུ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་པའི་བཞེད་
 ལྷགས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་པས། རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་ཅེས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བའོ། །རྗེ་
 འབྲི་གུང་གྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁེངས་པ་ལྷུང་བའི་གསུང་ནི་དམན་པའི་ཅེས་པ་སྟེ། ཚོས་དེ་
 ཅམ་དཔག་དུ་མེད་པ་གསུང་གྲང་མི་བརྗོད་པའི་གཟུངས་མ་ཐོབ་པས། དེ་ཐམས་ཅད་
 བདག་གི་སློབ་གྲོས་ཀྱིས་རྒྱུ་བར་མ་རུས་པས། སློབ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་དམན་ཅེས་པའོ། །

བྱི་བར་དམ་བཅས་པ་ནི་རང་སློབ་རུང་བུ་བེན་པ་བྱི་ཅེས་པས། དེ་ཉིད་ཀྱི་

བྱུགས་ལ་ལམ་མེ་ས་ལེ་མ་བསྐྱེལ་བར་བྱུགས་ནས་སྤང་བ་དེ་དག་འདྲིར་ཡི་གེའི་རིས་
སྲུ་བྱི་བར་བྱུངོ། །ཅེས་པས་དམ་བཅས་པ་སྟེ། དེས་འབྱི་བར་དམ་བཅས་པ་སོང་། །
གོང་མ་མཚོན་པར་བཟོན་པ་དང་གཉིས་པོ་དེ་དྲིལ་བས་ཀླད་ཀྱི་དོན་སོང་ནས།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་ཏེ་ལྷུས་རྣམ་པར་
བཞག་པས་ཁོག་དབུབ་པ་གདུགས་སྡི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་དང་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་བྱུག་
སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྩིབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་དང་གཉིས། དོན་
བསྟུས་པའི་ཚིངས་གནད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཉམས་ལེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཤམ་
བུའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།

ཐོག་མར་མདོར་བསྟན་ཏེ་ལྷུས་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཁོག་དབུབ་པ་གདུགས་
སྡི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། དབྱེ་བསྡུ་ལྟན་ཐབས་ཀྱི་འདེབ་ཚུལ། ཡིན་མིན་
གྲུབ་མཐའི་འགལ་སྔོང་། ཚོམས་བདུན་གོ་རིམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ། ཚོས་ལྡར་ཐམས་ཅད་
འདུས་ཚུལ། དགོངས་པ་གཅིག་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་བཤད། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྦྱོར་སོ། དེ་
དག་སྦྱིའི་དོན་བསྟུས། ཚོས་བདག་གང་ཟག་གི་རྣམ་ཐར་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་
ཏེ། གཞུང་དུ་གསལ།

།དང་པོ། སྦྱིར་བྱུང་ཚོས་རྣམས་བསྐྱོམས་པས། རྩི་རྩི་གསུང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་
ཅུ་ཡོད་པ་ལས། རྩི་བའི་གཞུང་ལ་རྩིར་གསུང་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ་དང་། གཞན་ལྷ་
བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་ལྷན་ཐབས་བྱས་ནས་བཤད་དགོས་པ་དང་། དང་པོ་ཚོས་འཁོར་
གནད་བསྟུས་ཀྱི་ཚོམས་ལ་རྩི་ཚིག་སྟུམ་རྒྱ་དང་ལྷན་ཐབས་བརྒྱ་དྲུག་ཡོད་པར་
གསུངས་ཀྱང་ད་ལྟ་དངོས་སུ་བཅོ་ལྷ་ཡོད། དེ་ཡང་སྦྱོར་ཚུལ་རྒྱ་བཟང་མི་འདུ་བ་
འགའ་འདུག་ཀྱང་ཁོག་དབུབ་རྒྱས་པ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་བཀོད་པ་ནི། རྩིར་གསུང་དང་
པོ། ཚོས་ཀུན་གཤིས་སམ་བབས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་བསྟན། །བྱ་བ་འདི། སྦྱིར་གཞུང་
འདྲིའི་དོན་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་བསྐྱོམས་པའི་ཁོག་དབུབ་བམ་ལྷུས་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱེ་བྱུག་ཚོས་འཁོར་གནད་བསྟུས་ཀྱི་རྩི་ཚིག་གི་དབང་དུ་བྱས་

ཀ། དེ་ལ་ལྷན་ཐབས། 1 ལྷོགས་དུས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཟུང་པ་གཅིག་ །ཅེས་པ་དང་།
 2 ཐེག་དང་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །བྱ་བ་འདི་གཉིས་སྦྱར། རྩོམ་
 གསུང་གཉིས་པ། ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་སངས་རྒྱལ་བ་སྦྱབ་པར་གཅིག་ །ཅེས་པར་ལྷན་
 ཐབས། 3 ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོར་གསུངས། །ཞེས་པ་འདི་སྦྱར།
 རྩོམ་གསུང་གསུམ་པ། རྩོ་སྦྱོར་རྒྱུད་རྩོ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན། །ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས།
 4 རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུང་རབ་བརྒྱ་གཉིས་ཚང་། །ཞེས་དང་། 5 དེ་བཞིན་རྩོ་སྦྱོར་
 གཅིག་ལའང་གསུམ་ཀ་འདུས། །ཞེས་པ་འདི་གཉིས་སྦྱར། རྩོམ་གསུང་བཞི་པ། ཚོས་
 འཁོར་རྣམ་གསུམ་འཁོར་གྱི་རྩོགས་པའི་ཁྱད། །ཅེས་པར་ལྷན་ཐབས། 6 འཁོར་
 འདས་ཐམས་ཅད་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་ལྗེ་ཡིས་བསྐྱེས། །ཞེས་པ་འདི་སྦྱར། རྩོམ་གསུང་
 བརྒྱ་གཅིག་ སེམས་ཅམ་སྟོན་པའི་བཀའ་ཉིད་དབུ་མར་སྟོན། །ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས།
 7 ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མངོན་པའི་སྟེ། །ཞེས་པ་འདི་སྦྱར། རྩོམ་གསུང་བརྒྱ་
 དགུ་ ལུ་སྟེགས་པ་ལ་དགོ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མང་། །ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས། 8 ལུ་སྟེགས་
 བོན་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་སྐབས་མེད། །ཅེས་དང་། 9 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་འགའ་ཞིག་
 ཡོད་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་པ་འདི་གཉིས་སྦྱར། རྩོམ་གསུང་ཉི་ཤུ་པ། ལྷོ་རྒྱུད་པར་
 སྦྱབས་འགྲོས་འབྲེད་པ་སྟེ། །ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས། 10 རྩོམ་དང་སྟིང་རྩོ་ལྷོ་ལ་པ་
 ལའང་ཡོད། །ཞེས་པ་འདི་སྦྱར། རྩོམ་གསུང་ཉེར་གཉིས་པ། མདོ་དང་སྐགས་གྱི་ཁྱད་
 པར་དབང་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས། 11 མཚན་ཉིད་ཐེག་པས་ཚོ་གཅིག་
 གིས་སངས་རྒྱ། །ཞེས་པ་འདི་སྦྱར། རྩོམ་གསུང་ཉེར་གསུམ་པ། དེ་གཉིས་གང་མེད་
 ཀྱང་རྩོགས་བྱང་མི་ཐོབ་ཅིང་། །ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས། 12 ཚོས་དང་ཉམས་ལེན་
 འགྲོས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གཅིག་ །ཞེས་པ་འདི་སྦྱར། རྩོམ་གསུང་ཉེར་བཞི་པ། རྩོམ་
 གསུམ་མི་དགོ་བརྒྱ་སྟོང་གནད་གཅིག་ལ། །ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས། 13 རྩོམ་གསུམ་
 གོང་ནས་གོང་དུ་དོག་དུ་འགྲོ། །བྱ་བ་འདི་སྦྱར། རྩོམ་གསུང་ཉེར་བདུན་པ། བྱང་
 ལྷོགས་སོ་བདུན་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོར་ཡོད། །ཅེས་པར་ལྷན་ཐབས། 14 མཐར་

ཐུག་ས་ཚུན་ཚོགས་ལམ་ངོ་བོས་བགོད། །བྱ་བ་འདི་སྐྱུར། རྩོམ་གསུང་སྐུམ་ཅུ་པ།
ཉམ་རང་ལོག་སྲིད་ཅན་ཡང་རྣམ་མཁུན་འགྱུར། །ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས། 15 ལྷ་
དང་ལྷན་སྦྱིར་ཉམ་རང་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །བྱ་བ་འདི་སྐྱུར་རོ། །

རྟེན་འབྲེལ་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོམས་ལ་རྩ་ཚིག་བཙོ་ལྷ་དང་ལྷན་ཐབས་གཅིག་
ཡོད། རྩོམ་གསུང་བཞི་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷ་སྲིད་འཁོར་བར་བཞེད། །ཅེས་
པར་ལྷན་ཐབས། 16 སྤྲོས་དང་བྲལ་སྦྱིར་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་བཞེད། །བྱ་བ་འདི་
སྐྱུར་རོ། །

འདུལ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་གནད་བསྐྱེད་ཚོམས་ལ་རྩོམ་གསུང་ཉི་ཤུ་དང་ལྷན་
ཐབས་གསུམ་ཡོད། རྩོམ་གསུང་དང་པོ། དམ་ཚོས་འདུལ་བ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་སྟེ། །
ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས། 17 ཚོས་ཀུན་སོ་ཐར་སྤྲོས་གསུམ་རེ་རེར་འདུ། །བྱ་བ་འདི་
སྐྱུར། རྩོམ་གསུང་བཅུ་གཅིག་པ། བཅས་དང་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་སོ་གཅིག་ ཞེས་
པར་ལྷན་ཐབས། 18 རྩེ་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ལུང་རྩེ་བཞི། །བྱ་བ་འདི་སྐྱུར། རྩོམ་
གསུང་བཅུ་གསུམ་པ། བཀག་པ་ཡེ་བཀག་གནང་བ་ཡེ་གནང་ལ། ཞེས་པར་ལྷན་
ཐབས། 19 མི་ལམ་དུ་ནི་ཉམས་ཀྱང་ཉེས་པ་འབྱུང་། །བྱ་བ་འདི་སྐྱུར་རོ། །

བྱུང་སེམས་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོམས་ལ་རྩོམ་གསུང་ཉེར་བཞི་དང་ལྷན་ཐབས་
བཞི་ཡོད། རྩོམ་གསུང་བཞི་པ། ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཇུག་པའི་སྤྲོས་པར་འགྱུར། །
ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས། 20 དག་པའི་ས་ཐོབ་ངན་འགྲོར་སོང་བའང་ཡོད། །ཅེས་
དང་། 21 ལྷ་སྐྱུང་གྱུར་ན་ས་བཅུ་པ་ཡང་ལྷུང་། །བྱ་བ་འདི་གཉིས་སྐྱུར། རྩོམ་གསུང་
བརྒྱད་པ། རང་གཞན་བརྗེ་བ་ཉེས་པར་འགྱུར་སྐབས་ཡོད། ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས།
22 ཉམས་ལེན་མེད་བྱུང་ནལ་འགྱུར་ནང་གི་ཚོགས། །བྱ་བ་འདི་སྐྱུར། རྩོམ་གསུང་
བཙོ་བརྒྱད་པ། རྟོགས་པ་གཅིག་གིས་ས་ལམ་མ་ལྷ་སྐྱུང་བཞེད། །ཅེས་པར་ལྷན་ཐབས།
23 ཏིང་འཛིན་མཐའ་དག་རྩོ་རྩེ་ལྷ་བུ་སྟེ། ཞེས་པ་འདི་སྐྱུར་རོ། །

གསང་སྤྲུགས་རིག་འཛིན་སྣོམ་པའི་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོམས་ལ་དོར་གསུང་ཉེར་
 བརྒྱད་དང་ལྷན་ཐབས་བརྒྱ་བདུན་ཡོད། དོར་གསུང་དང་པོ། གསང་སྤྲུགས་བརྒྱན་པ་
 གཞན་ལ་འང་འབྱུང་བ་ཡོད། །ཅེས་པར་ལྷན་ཐབས། 24 རྗེ་སྣོད་གསུམ་མམ་དེ་ཡི་
 ལྷིང་པོ་སྤྲུགས། །ཞེས་པ་འདི་སྦྱར། དོར་གསུང་གཉིས་པ། དབང་དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་
 ཐོབ་པ་བཞེད། །ཅེས་པར་ལྷན་ཐབས། 25 རྟོགས་ཀྱང་བརྒྱད་པ་བཟུང་སྤྱིར་ཚོགས་
 དགོས། །བྱ་བ་འདི་སྦྱར། དོར་གསུང་གསུམ་པ། ལྷ་ཀི་ཕྱོགས་གཅིག་པས་ཀྱང་དབང་
 བསྐྱར་འགོ། །ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས། 26 ལྷ་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྤྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་
 འགྲུབ། །ཅེས་དང་། 27 ལྷ་ཀྱུན་མཚན་ནི་ལྷ་ག་པའི་ལྷ་ཡིས་བཟུང་། །བྱ་བ་འདི་
 གཉིས་སྦྱར། དོར་གསུང་བཞི་པ། དཔེ་དོན་མ་སྦྱེས་རྟོགས་པ་ཁོང་མི་རྒྱུད། །ཞེས་པར་
 ལྷན་ཐབས། 28 དུས་བཞིར་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་གནང་སྐབས་མེད། །བྱ་བ་འདི་སྦྱར།
 དོར་གསུང་ལྔ་པ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་གདོད་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ། །ཅེས་པར་ལྷན་
 ཐབས། 29 ལྷ་ལ་གཅིག་ཅར་འཇུག་པ་བཟུང་མེད་ཀྱི་གནད། །ཅེས་དང་། 30 རྟོན་
 འབྲེལ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་དགོས། །ཞེས་དང་། 31 ཐ་མལ་ལུས་སུ་
 བཏགས་སྤྱིར་དཀའ་ཐུབ་སྐད། །བྱ་བ་འདི་གསུམ་སྦྱར། དོར་གསུང་དགུ་པ། དབང་
 པོ་རབ་ལ་ཚོགས་ཀྱིས་པ་དགོས། །ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས། 32 དྲང་ངེས་མེད་པར་ཚོ་
 ག་རྒྱས་པ་དགོས། །ཞེས་དང་། 33 དེ་ཡིས་འདུལ་ན་བསྐྱེད་པ་ཡང་ནི་བཞེད། །
 ཅེས་དང་། 34 བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་མེད་བྱུང་བྱུང་རྒྱབ་སེམས། །བྱ་བ་འདི་གསུམ་
 སྦྱར། དོར་གསུང་བཅོ་ལྔ་པ། དེ་མེད་རྩ་རྒྱུད་གདམས་པས་འཚང་མི་རྒྱ། །ཞེས་པར་
 ལྷན་ཐབས། 35 རྩ་རྒྱུད་གདམས་པ་འདུལ་བ་ལྷག་པར་ཆེ། །བྱ་བ་དང་། 36
 ཕྱིན་མཐུས་ཀྱུན་གཞི་དུས་གཞན་དུ་ཡང་མཐོང་། །བྱ་བ་འདི་གཉིས་སྦྱར། དོར་གསུང་
 ཉེར་གཅིག་པ། གསང་སྤྲུགས་ལ་ནི་རྩུལ་བྱིམས་མེད་ཀ་མེད། །ཞེས་པར་ལྷན་ཐབས།
 38 རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་རིམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ། །ཞེས་དང་། 39 པ་རོལ་སྤྱིན་དུག་
 ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ། །བྱ་བ་འདི་གཉིས་སྦྱར། དོར་གསུང་ཉེར་ལྔ་པ། རྟོན་

མོངས་དག་འབྲས་བུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད། །ཅེས་པར་ལྷན་ཐབས། 37 ཚ་རྒྱུང་
ཐིག་ལེ་སྟོགས་མ་དུག་བཅས་ཟབ། །བྱ་བ་འདི་སྦྱར། རྩོམ་གསུང་ཉེར་བརྒྱད་པ།
སློབ་དཔོན་རྒྱུད་ཚོད་མཐོན་སྦྱར་དུ་འདྲེན། །བྱ་བར་ལྷན་ཐབས། 40 དཔོན་སློབ་
ཕན་ཚུན་དམ་ཚིག་མཉམ་པར་གཅིག །

ལྷ་སྒྲོམ་སློབ་པའི་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོམས་ལ་རྩོམ་གསུང་ཉི་ཤུ་དང་ལྷན་ཐབས་
ལྷ་ཡོད། རྩོམ་གསུང་བཅུ་བཞི་པ། སྤྱུག་ཆེན་ཡོན་ཏན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། །ཞེས་
པར་ལྷན་ཐབས། 41 དག་བའི་ངོ་བོས་སྤྱུག་ཆེན་སྦྱིབ་མི་སྲིད། །བྱ་བ་འདི་སྦྱར།
རྩོམ་གསུང་བཅུ་དྲུག་པ། རྒྱ་ནི་མ་བསྐྱབས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་མི་སྲིད། །ཅེས་པར་ལྷན་
ཐབས། 42 བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་བཅས། །བྱ་བ་འདི་སྦྱར། རྩོམ་
གསུང་བཅུ་བདུན་པ། རྩོང་ཉིད་རྟོགས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་ལྷང་། །ཞེས་པར་ལྷན་
ཐབས། 43 རྣམ་མཁའ་གཉིས་འདྲེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། །བྱ་བ་འདི་སྦྱར།
རྩོམ་གསུང་བཅོ་བརྒྱད་པ། རྟོགས་ལྷན་ལ་ཡང་ཐབས་ལམ་ལྷག་པར་དགོས། །ཞེས་
པར་ལྷན་ཐབས། 44 རྒྱུང་མི་འཛིན་པ་ལྷག་པར་འཛིག་པ་ཟབ། །ཅེས་དང་། 45
རྣམ་ཤེས་སྤྲུམ་འོད་གསལ་འཕོ་བ་མཚོག། །བྱ་བ་འདི་གཉིས་སྦྱར་རོ། །

འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སའི་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོམས་ལ་རྩོམ་གསུང་བཅོ་ལྔ་དང་
ལྷན་ཐབས་གཅིག་ཡོད། རྩོམ་གསུང་བདུན་པ། མཐར་སྤྱུག་སངས་རྒྱས་ས་ནའང་
སྤྱུགས་བསྐྱེད་ཡོད། །ཅེས་པར་ལྷན་ཐབས། 46 བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རང་གཟུགས་
སངས་རྒྱས་ཡིན། །བྱ་བ་འདི་སྦྱར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྩ་བ་ཚིག་གཅད་མའི་ཚོམས་དང་པོར་ལྷན་ཐབས་བཅོ་ལྔ། གཉིས་པར་
གཅིག གསུམ་པར་གསུམ། བཞི་པར་བཞི། ལྔ་པར་བཅུ་བདུན། དུག་པར་ལྔ།
བདུན་པར་གཅིག མདོར་ན་རྩོམ་གསུང་སོ་བཞིར་ལྷན་ཐབས་ཞེ་དུག་སྦྱར་རོ། །དེ་
རྣམས་ནི་དབྱེ་བསྐྱེད་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་འདེབ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། གཞུང་འདི་ཉིད་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། གྲུབ་མཐའ་ཡིན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཚོགས་ཚོས་ཆེན་མོ་ལས། དགོ་བ་མི་དགོ་བར་
 བསྐྱར་དུ་མི་བདུབ། མི་དགོ་བ་དགོ་བར་བསྐྱར་དུ་མི་བདུབ་སྟེ་གཤེས་ཡིན། གཤེས་
 གྱི་གོ་བ་གང་ཡིན་སྟམ་ན་བསྐྱར་དུ་མི་བདུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་
 བོར་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱར་བར་མི་རུས་པ་ལས། འབྱུང་བ་བཞི་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་
 བསྐྱར་དུ་མི་རུས་པ་དང་འདྲ། འདི་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་
 མོ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ཞོག་དབུབ་ཆེན་མོར། ང་འབུས་གྲུབ་མཐའ་བཏགས་པས་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སློབ་མ་རྣམས་ཚོས་འཇིག་བདེ་བ་ཡིན་བྱ་བ་དང་། ཉམས་སུ་སྤོང་
 བས་འདི་ལ་ངེས་ཤེས་སྟེས། །རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདི་འཇིག་། །བྱ་
 བ་དང་། འདི་ནི་འདི་ལྟར་བཞེད་དོ་བྱ་བ་དང་། འདི་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་
 གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་འདི་གྲུབ་མཐའ་བྱས་ཀྱང་
 འགལ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་ཕག་གུའི་
 བསྟོན་པ་ལས། གྲུབ་མཐའ་སློབ་ཡི་མདུད་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་དགོངས་པར་འབྱུལ་བ་
 རྣམས། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །དུན་འཇིག་རང་སར་དག་མཛོད་གསོལ།
 །ཞེས་དང་། གཞུང་ལས། གྲུབ་མཐའ་འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་པ། །ཞེས་པ་
 དང་། རི་སྟེང་གྲུབ་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྐྱིབས། །གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཐ་
 མལ་དུ་ལྷག་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཚིག་མཐོན་པོ་བཤད་པ་རྒྱུད་དང་ཚོས་མ་འདྲེས་པ། དཔེར་
 ན་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་ཀྱི་གཉེར་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བགང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་
 གནད་དུ་མ་སོང་བར་སློབ་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་
 ཡིན་མིན་གྲུབ་མཐའི་འགལ་སྟོང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ལྷན་པར་གྱི་ཚེས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་པོ་འདི་ཚེས་བདུན་དུ་ཤིང་མོ་
 ལུག་གི་(1235) ལེའི་དགུན་སྤང་དུ་མཇུག་དོ། །འོ་ན་ཚེས་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་ལ་
 འབྲེལ་བ་ཁག་མི་འདྲ་བ་འགའ་འདུག་པ་དེ་ཅི་ཡིན་སྟེ་མ་ཟེ། ཁོག་དབུབ་ཆེན་མོ་
 ལས། གོ་རིམ་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། འོ་ན་ཀྱང་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚེས་
 འདི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན། དེ་མིན་པ་ལྷན་མེད་དེ་ཞེས་དང་། རིམ་པ་འཇོག་ཚུལ་
 མི་འདྲ་བ་ལྔ་ཅུ་ཚམ་གསུངས་སྟེ།

1 དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཚེས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལྷ་སྐོམ་སྟོན་གསུམ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་བཞུན་ནས། དེ་འོག་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་སྡོམ་གསུམ་ཡིན་
 པས་དེ་རིམ་པ་བཞིན་བཞུན། སྡོམ་གསུམ་ཡང་ཚེས་འཁོར་གྱི་རིམ་པ་ལས་བྱུང་བས་
 ཚེས་འཁོར་བཞུན། དེའི་བརྗོད་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གནས་པས་རྟེན་འབྲེལ་བཞུན། དེ་
 ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་བཞུན།

2 ཡང་ན་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་
 དུ་བྱོན་ཏེ་ཞེས་སངས་རྒྱས་བཞུན། དེས་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་སོ་
 ཞེས་ཚེས་འཁོར་བཞུན། དེ་ཉམས་ལེན་དུ་དྲིལ་ན་སྡོམ་གསུམ་ཡིན་ཞེས་སྡོམ་
 གསུམ་བཞུན། དེ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གནས་སོ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་བཞུན། དེ་ལྷ་སྟོན་སྡོམ་
 གསུམ་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་འགྱུར་འོ་ཞེས་ལྷ་སྐོམ་སྟོན་པ་བཞུན།

3 ཡང་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐའ་
 བརྒྱུད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གནས་སོ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་བཞུན། དེ་སངས་རྒྱས་
 འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་མཁུན་ཞེས་སངས་རྒྱས་བཞུན། དེས་མཁུན་པ་ལྟར་
 གསུངས་སོ་ཞེས་ཚེས་འཁོར་བཞུན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་དེས་ལྷ་སྐོམ་སྟོན་གསུམ་རྣམ་
 པར་དག་པ་ཞིག་བཞུན་ཏེ་ཞེས་ལྷ་སྐོམ་སྟོན་པ་བཞུན། དེ་གསུམ་སྡོམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་སྡོམ་གསུམ་བཞུན།

4 ཡང་ན་སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོམ་གསུམ་ཉམས་སྤྱེད་ལེན་དགོས་པས་ན་དེ་གསུམ་བཟུང་། དེ་དག་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་ཉམས་སྤྱེད་ལེན་དགོས་པས་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་གསུམ་བཟུང་། དེས་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་རྟེན་འབྲེལ་བཟུང་། རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་བཟུང་། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འབྱུང་བས་ཚོས་འཁོར་བཟུང་།

5 ཡང་ན་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོད་དེའི་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཐོག་མར་ཚོས་འཁོར་ཚོམས། ཚོས་འཁོར་གྱི་དོན་བསྐྱུས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོམས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཉམས་ལེན་བསྐྱུས་ན་སྒྲོམ་གསུམ་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་གྱི་ཚོམས། གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉམས་སྤྱེད་ལེན་དགོས་པས་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་པའི་ཚོམས། ཉམས་སྤྱེད་སངས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོམས་དེ་བཤད་ཀྱང་ཚོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དགོངས་འབྲེལ་རྣམས་སྤྱོད་པོ་རིམ་འཆད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ཡང་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ཡིན་འོ། །དེ་དག་ནི་ཚོམས་བདུན་གོ་རིམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡིན་འོ། །

བཞི་པ། དགོངས་པ་གཅིག་པའི་གཞུང་འདིས་གོགས་དང་གོལ་ས་མེད་པར་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱེ་བས་པའི་ཐབས་ཚང་ལ་མ་ཉོར་བ། ཚོས་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པར་གཅིག་ཅེས་པ་ལྟར། རྗེ་སྤོད་གསུམ་དང་རྒྱད་རྗེ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་སྤྱོད་མཐའ་དག་དོར་རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉམས་སྤྱེད་ལེན་དགོས་པ་འབྲེལ་ཞིག་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་བཟོ་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་ཉམ་ལེགས་སེ་འབྱུང་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྒྲོམས། །

རང་ལུས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་སྐྱོམ་མཉམས། །
 ལྷོ་པོར་རྩ་བའི་སྤྲོ་མ་སྐྱོམ་མཉམས། །
 ལྷོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོམ་ཡུན་སྤྲིངས། །
 རྗེས་ལ་བསྐྱོ་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཐོབ། །
 དེ་གོ་བར་གྱིས་ལ་ལྷ་ཚོས་མཛོད། །ཅེས་དང་། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས།
 ཚོས་ཀྱི་སྤུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། །
 བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་མ་ལུས་ཀུན། །
 ཚོས་རྗེ་སྤྲོ་མ་རིན་ཆེན་གྱིས། །
 བྱང་རྒྱུ་མེམས་དང་ཡི་དམ་ལྷ། །
 སྤྲོ་མ་མཚོག་དང་ཕུག་རྒྱ་ཆེ། །
 བསྐྱོ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷར་བསྐྱུས་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་པོ། །དེ་ལྷར་ན་གཞུང་
 འདིས་ཀྱང་དེ་ལྷ་ཁོ་ན་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། །བསྐྱུ་བ་པ་བྱང་མེམས་ཚོམས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་
 ཀྱི་མེམས་བསྐྱུ་གསལ་ལྷགས་ཚོམས་ཀྱིས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་བསྐྱུ་ལྷ་སྟོང་སྐྱོམ་པའི་
 ཚོམས་ཀྱིས་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱུ་ཚོས་འཁོར་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚོམས་གཉིས་
 ཀྱིས་ཕུག་ཆེན་བསྐྱུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཚོམས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བ་བསྐྱུ་སོ་ཐར་ཚོམས་
 ཀྱིས་སྤྲོ་མ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷ་དང་ལྷ་པར་དུ་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དང་ཡི་དམ་ལྷའི་གོགས་སེལ་
 དང་བོགས་འདོན་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཀོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་སྟོབ་ཚོན་ཅམ་དུ་བཟུང་
 བ་དེ་ཅམ་གྱི་ཕན་པར་དཀའ་སྟེ། ཚོས་རྗེའི་ཞལ་ནས། ཚོས་བྱུང་མེད་གྱི་ཁ་ཏ་ཡང་
 རྒྱན་པོར་གདལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་པོ། །དེས་ན་སེམས་དོན་སྐྱོམ་པའི་མན་
 ངག་དུ་ངེས་པའི་ཐོག་ནས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཡབ་སྐུས་ལ་མོས་གུས་དྲག་པོས་
 གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱིན་ལྷགས་ན་གོང་མའི་རྗེས་ལྷལ་ཟིན་ལ་དཀའ་མོ་རང་ཡོད་ཚོད་
 མི་འདུག །དེ་ལྷར་ཡང་འབྲི་གུང་སྤྲིང་པས། །བཞེད་པ་འདི་དག་གི་ཕུག་རྒྱས་ཐེབས་
 འིང་འཕྲིག་རྒྱུད་པ་ལ། །ཐུབ་པའི་བཀའ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་

རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐོག་དུ་སྦྱོར་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། ས་མཉམ་པ་མེད་
པའི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲུང་པ་དེའི་ཕྱགས་ལས་སྦྱེས་པའི་སྲས། ཚོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་
ཡོངས་སྦྱོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་མྱད་དུ་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་
ནི་ཚོས་ལྟར་ཐམས་ཅད་འདུས་ཚུལ་ཡིན་ཀོ། །

ལྷ་པ། ཅིའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་སྐྱམ་ན། དེ་ལ་སྦྱིའི་དགོངས་པ་
གཅིག་པ། བྱུང་པར་གྱི་དགོངས་པ་གཅིག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོག་དབུབ་ཆེན་མོ་
ལས། དཔེར་ན་འཇམ་གུའི་གྲིང་དུ་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱ་གཡོག་ལྷ་བརྒྱའི་ཚོགས་དང་
བཅས་པ་དང་། རྒྱ་སྐྱེད་དང་། རྩེད་ཀ་དང་། ལྷ་མ་དང་། འབབ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་
རིགས་མི་གཅིག་པ་རྣམས། ལ་དོག་དང་དྲི་སོ་སོ། བྱེད་ལས་སོ་སོ། རུས་པ་ཐ་དད།
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པའི་དུས་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལན་རྒྱའི་རོར་གཅིག་པ་བཞིན་དུ།
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་མོས་པ་ཐ་དད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ཐེག་པ་ལམ་གྱི་འཇུག་སྟོ་ཐ་དད་པ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་ཚུལ་
གཅིག་པའི་སྦྱེ་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་མི་འདུ་བ་
མེད་པས་དེས་ན་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཞེས་དང་། ཞེས་དང་། ལྷ་དམར་ཚོས་ཀྱི་
གྲགས་པས། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་དམ་ཚོས་དང་། །བསྐྱེད་པའི་བབས་
རྣམས་མཐུན་ཏེ་མི་འགལ་བའི། །དགོངས་པ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པས་ན། །
དགོངས་གཅིག་ཅེས་བྱའི་མཚན་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་
གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་མི་སོགས་ཀྱི་སྐད་ཐ་དད་པ། ཚོག་རྒྱས་བསྐྱེས་
སོགས་གང་གི་སྟོ་ནས་ཚོས་བསྐྱེད་ཀྱང་གཤིས་སྦྱེ་བ་མེད་པ་དགོངས་པའི་མཐིལ་དུ་
བརྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པས་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་པར་གྱི་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ནི། ཁོག་དབུབ་ཆེན་མོ་ལས། ལྷ་
མ་དེ་ལ་ལ་ཚར་ཞིག་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་ཡིན་ན་རྗེ་མཉམ་མེད་ཀྱི་

བཞེད་པ་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་མེད་ཁོ་ན་བསྐྱོམ་
 པས་མི་ཚོགས་སྟེ། ཡུན་རིང་པོ་འཁོར་བར་འབྲམས་པའི་འབྲུལ་པ་སྤོང་བ་ལ། ཐབས་
 མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་སྦྱོར་དགོས་པས། སྤོམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་
 མཁས་པའི་སྐོ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་ཁོ་ན་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱོམ་བྱ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་དྲོས་པས་ལྷུས་
 པའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་
 རབ་དང་། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཏེ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གོ། །དེ་ལ་ཐབས་དང་
 བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་འདུས་མ་བྱས་
 པའི་ཚོས་ལ་རྟོག་པའོ། །ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དམིགས་པར་
 ལྟ་བར་ལྷུང་བའི་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའོ། །གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཏེ།
 དེ་དག་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཤིས་སྐྱེ་མེད་ཁོ་ན་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་
 འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཐབས་ཀྱི་ཚོས་བསྐྱོམ་པ་ལའང་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་
 བསྐྱབས་པས་ན་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དགོངས་པ་གཅིག་ཚུལ་
 གྱི་སྐྱ་བཤད་ཡིན་ནོ། །

རུག་པ། གཞུང་ལས། གཞི་ལམ་འབྲས་བུར་ཚོགས་གཉིས་བྱང་ཏུ་འཇུག། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར།

དང་པོ་གཞི་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤིང་པོ་གདོད་
 རས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟགས་པ་དེ་ཉིད་སྤོམ་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྤོང་པ་དང་།
 སྐྱེ་མེད་ཙམ་མ་ཡིན་པར། རྒྱད་སྐྱེ་མ་ལས།
 རྣམ་དབྱེ་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །
 ལྟོ་བུར་དག་གིས་ཁམས་སྤོང་གི། །

རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །

སྤྱི་མེད་ཚོས་ཀྱིས་སྤོང་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འབྲུལ་རྒྱུ་གི་དྲི་མ་གཤིས་ལ་
མེད་པས་ན་ངོ་བོ་སྤོང་ཞིང་། །བྲུལ་བའི་འབྲུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲུལ་མེད་
པས་ན་རང་བཞིན་གསལ་བ་སྟེ། །དེ་ལྟར་བྱའི་གསལ་སྤོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་གཞི་སྟེ།
ཁོག་དབུབ་ཆེན་མོར། །གཞི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁམས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་གདོད་མ་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལམ་ནི། །གཞི་ཡི་གནས་རྒྱལ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེའི་
གྲོང་ནས་ཤར་བའི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། །དོན་
དམ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་སྟེ་དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པར་
མོས་པ་དང་། །སྒྲོན་ལམ། །མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དག་ནི་ལམ་མོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་ཁོག་དབུབ་ཆེན་མོ་ལས། །ལམ་ནི་ཐབས་མཁས་པའི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། །
ཤེས་རབ་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་འབྲུལ་བྱ་ནི། །དེ་ལྟར་གཞི་ལ་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱིས་མངོན་དུ་
བྱས་ནས་མཐར་ཕྱིན་པས་འབྲུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་ཏེ། །དེའང་
ལམ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་བསྒྲོམས་པས་གཞིའི་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མངོན་
དུ་བྱས་པ་ལ་འབྲུལ་བྱ་གཟུགས་སྐྱེ་དང་། །ལམ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་བསྒྲོམས་
པས་གཞིའི་སྤོང་པ་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་འབྲུལ་བྱ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
གཞུང་ལས། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་རང་གཟུགས་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་དང་། །ཁོག་
དབུབ་ཆེན་མོ་ལས། །འབྲུལ་བྱ་ནི་ཚོས་སྐྱེ་མི་ཟབ་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་དབྱེ་བ་མེད་
པ་འཁོར་བ་མ་སྤོངས་ཀྱི་བར་དུ་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲུལ་གསུམ་པོ་ཡང་སེམས་ཅན་དང་། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་

དཔལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གནས་སྐབས་སྡེ་གསུམ་ལ་ཕྱེས་པ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་དབྱེར་
 མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་ཚོས་རིན་མགོན་མ་ལས། དེ་ལ་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའམ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའམ། གཞིའམ། གདོད་ནས་སེམས་ཙན་ཐམས་
 ཅད་ཚོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སངས་རྒྱལ་པའི་གཤིས་དེ་ལས་མི་འདའ་བས། གཞིའང་
 དེ་ཉིད། ལམ་ཡང་དེ་ཉིད། འབྲས་བུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དང་། ཁོག་དབུབ་ཆེན་
 མོར། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་གདོད་མ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱང་དུ་
 འབྲེལ་བ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་སྤོང་ཉིད་དང་རྒྱ་འབྲས་དབྱེར་མེད་པ་མཉམ་རྗེས་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་དུས་དེ། འབྲས་བུའི་བྱང་འཇུག་གམ། མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་
 ཅེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སློབ་སོ་ཡིན་ནོ།
 །

བདུན་པ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་བརྟན་པའི་
 གཞུང་འདི། བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་མ་
 མཁུན་མ་གསུངས་པ། གྲུ་ཐོགས་ཡབ་སྲས་གྱིས་མ་བཀའ་བ། ཏིལ་རྒྱ་སོགས་གྱིས་མ་
 ཚོགས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། དེ་དག་གིས་མཁུན་ཅིང་བརྟན་པའི་དོན་ལ། འཕགས་
 ཡུལ་གྱི་གུབ་ཐོབ་འགའ་ཞིག་གི་སྤོང་བ་དང་། པརྗེ་ཏ་འགའ་ཞིག་གི་བཤད་ལུགས།
 བོད་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་འགའ་ཞིག་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་ཡིན་ཞེས་པའི་
 དོན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དོར་གསུང་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྱི་བཞེད་མདོར་བསྟུས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་
 བཞེད་པ་རྒྱལ་པའི་སློ་ནས་བཀའ་ཞིང་། དེ་ཡང་དོ་རྗེའི་གསུང་རེ་རེ་བཞིན་བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་ལུང་ཚད་མ། སྤྱི་མ་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་པའི་
 ཉམས་སྤོང་ཚད་མ། གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚད་མ་སྡེ་ཚད་མ་བཞིས་ལེགས་པར་གཏུན་
 ལ་ཕབས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དོར་གསུང་རེ་རེ་ཡང་བཀའ་ཡི་དགོངས་པ་གཏུན་ལ་
 འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་ཚོས་རྟོལ་མར། མཁས་པ་

རྣམས་ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཤིག་འོང་བ་ཡིན།
དེ་ཡང་ཕལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མཚོན་ན་
རིགས་པའི་གཏུན་ཚིག་གིས་གཏུན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་ནི་རང་གི་ནང་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་རེ་རེ་སྟེ། དེ་ལ་
འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་ཐོབ་པས་འབྲུག་མེད་པའི་བཞག་ས་རེ་འོང་བ་ཡིན་པས།
དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་ལ་མ་བསམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཕྱོགས་གཅིག་པ་དེས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མཐའ་ཡས་པ་
ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་།

འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་ཆེན་གྱིས། །

ལུང་དང་རིགས་པ་མན་ངག་དང་། །

ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཚད་མ་བཞིས། །

སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །

གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྷན་ཐམས་ཅད་ལ། །

ངོ་སྤྲོད་མཇུག་ཅིང་གསུངས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱིའི་དོན་
བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། སྤྱན་རླུང་འབྲི་གུང་གླིང་པས་མཇུག་པའི་ཚོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར་རྩི་རྗེ་
རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་དང་། རྒྱལ་དབང་རིན་ཆེན་སྤྱན་རླུང་གསུངས་ཀྱིས་མཇུག་པའི་སྤྱན་རླུང་
འབྲི་གུང་གླིང་པའི་རྣམ་ཐར་སྤྱན་པའི་འབྲུག་སྐྱོ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་
བདག་པོའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་ནི་དེ་དག་དུ་ལྟ་བུ་བར་བྱའོ། །

བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྩིབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུག་པ་
ལ་ཡང་། གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོམས་བདུན་ཅུ་ལྟེན་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཁྱད་
པར་ལྟ་སྤྱོད་སྒོམ་པའི་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོམས་དང་གཅིག །འདུལ་བ་སོ་སོར་ཐར་
པའི་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོམས་དང་གཉིས། བསྐྱེད་པ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་

ཚོམས་དང་གསུམ། གསང་སྤྲུལ་རིག་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་གནད་བསྟུས་ཀྱི་ཚོམས་དང་
 བཞི། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱིའི་གནད་བསྟུས་ཀྱི་ཚོམས་དང་ལ། ཀུན་ལ་ཕན་པ་རྟེན་
 འབྲེལ་གནད་བསྟུས་ཀྱི་ཚོམས་དང་དུག །འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་སའི་
 གནད་བསྟུས་ཀྱི་ཚོམས་དང་བདུན་ཡིན་པས། ཐོག་མར་ལྟ་སྟོན་སྒྲོམ་པའི་གནད་
 བསྟུས་ཀྱི་ཚོམས་སྐབས་སུ་བབས་པས། འདི་ལ་རྩ་བའི་ཚིག་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱིས་འཆད་
 པར་གདའ་སྟེ།

སུའི་ཚོས་ལ་ཡང་མ་སྤྲད། གང་ལ་ཡང་མ་སྤྲད་པས་ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་གཡང་
 ས་མེད། སུའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྲངས། གང་གི་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྲང་པས།
 འོག་པར་ལྷགས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གང་ཡང་རྗེས་སུ་
 འབྲངས། གཅིག་ཀྱང་བཞག་དུ་མེད་པར་མི་འགལ་བར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ན་པ་ཚོས་
 ཡིན། ནང་འགལ་སྦྱོང་ལེན་གཉིས་སུ་སོང་ན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་པའི་ཚོས་ཡིན་ཅེས་པ་དང་།
 ལ་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཚོས་ཟབ་ཅིང་ངོ་མཚར་ཞེས་པ་དང་། ལ་དེ་ལྟར་ཟབ་
 པའི་ཚོས་བརྒྱད་པ་ལས་བརྒྱད་པ་དེ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 སེམས་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ལ་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་སྤྲད་ཅིག་མའི་རང་གཟུགས་ཡིན་
 ཞེས་པ་དང་། ལ་གཤེས་ལ་མི་གནས་ན་བལྟས་པས་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་།
 ལ་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྲོ་མས་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་ཞེས་པ་དང་།
 ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མོས་གུས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལྟ་བ་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ལ་གོང་དུ་བརྟན་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཆེན་པོ་གསུམ་
 གྱིས་མ་རེག་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་
 འོར་གོལ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ལ་རྟོགས་པ་གོམ་པར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་།
 ལ་སྟོན་པ་སྤང་དོར་དང་བུལ་བ་རྩལ་བྱིམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལྟ་སྒྲོམ་
 སྟོན་གསུམ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ལ་རྩལ་བྱིམས་དང་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཅིག་པ་
 མགོན་པོའི་ལྷན་ཚོས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ལ་མཉམ་བཞག་ལ་ཡོན་

ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡར་ལྗོངས་སྐྱབ་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་
 དང་། ཡཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡལྲོང་ཉིད་
 རྟོགས་ན་ལྲོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སྲུ་འོང་གསུངས་པ་དང་། ཡཚུལ་བྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་
 སྲུ་བྱེད་པ་རིག་སྤྱོད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་པ་དང་། ཡལྲུ་སྲུ་ཀྱ་ཚོས་གསུམ་དང་
 མི་ལྡན་ན་ཞི་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་།

† འདུལ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་གནད་བསྐྱུས་ཀྱི་ཚོམས་ཀྱི་སྐབས་སྲུ་བབས་པས།
 འདི་ལ་རྩ་བའི་ཚིག་བཅོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་གྱིས་སྟོན་པར་གདའ་སྟེ། ཡའདུལ་བ་ཐེག་པ་
 ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡལྲུག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བཞུགས་པར་གསལ་ཞེས་
 པ་དང་། ཡཚུལ་བྲིམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡསྐྱེ་བའི་
 བར་ཆད་ཐམས་ཅད་འབྲས་སྲུ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡསྟོན་པའི་ངོ་
 བོ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡག་ཚོ་བོར་ཡིད་ཀྱི་
 གསུམ་པོ་སྟོང་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡསྟོན་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་དེ་དག་གིས་མི་
 གཏོང་བ་ཡོད་ཞེས་པ་དང་། ཡསྐྱ་གཅིག་བསྐྱུང་བའི་འབྲས་སྲུ་ཀྱང་སྲུ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡབཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་གཅིག་པ་
 ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡསྟོན་པ་དང་རྒྱུང་བ་ལ་ཐར་དད་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཡབཅས་པ་
 འགྲོ་བ་སྤྱི་ལ་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡའགྲོ་དུག་གང་གིས་བསྐྱུངས་ཀྱང་ཕན་
 ཡོན་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། ཡབཀག་པ་ཐབས་ཅད་ཡེ་བཀག། །གནང་བ་ཐམས་ཅད་
 ཡེ་གནང་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡལྲུང་བ་མཐའ་དག་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཞེས་པ་དང་།
 ཡབསྟན་པ་ལ་ཚོགས་ལྷན་པར་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡམི་ཤེས་པའི་གཏི་མུག་
 ལྷན་པར་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡདུད་འགྲོ་གཏི་མུག་ཆེ་བས་དམན་པ་
 ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡཉམས་པའི་ཉེས་པ་བས་མ་ཐོབ་པའི་ཉེས་པ་སྤྱི་བ་ཡིན་ཞེས་པ་
 དང་། བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དྲིལ་བས་འདུལ་བའོ། །

† བསྐྱབ་པ་བྱུང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་ཀྱི་ཚོམས་ཀྱི་སྐབས་སྲུ་བབས་

པས། འདི་ལ་རྩ་བའི་ཚིག་ཉེར་བདུན་ཙམ་གྱིས་འཆད་པར་གདའ་སྟེ། ལ་སྤྱིང་རྗེ་
 དང་བྱང་རྩུབ་གྱི་སེམས་ཐ་དད་གསུངས་པ་དང་། ལ་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་རྩུལ་
 བེམས་གྱི་སྒྲོམ་པ་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་བརྗེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལས་བྱང་
 རྩུབ་གྱི་སེམས་ནི་འཚོར་མི་སྲིད་ཅེས་པ་དང་། ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་
 སྒྲོམ་པ་ཅི་རིགས་པ་སྐྱེ་ཅེས་པ་དང་། ལ་ཅི་རིགས་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པར་
 འགྱུར་ཅེས་པ་དང་། ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་མེད་ཅེས་པ་དང་།
 ལ་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་མི་དགེ་བ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་ཅེས་པ་དང་། ལ་ཐབས་
 མཁས་པ་ལ་མི་དགེ་བའི་འདྲེས་ཡོད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། ལ་དུས་ལ་
 མ་བབ་པར་རང་གཞན་བརྗེས་པས་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་ཅེས་པ་དང་།
 ལ་ཁར་ཚང་གི་གནས་སྐབས་སུ་དུས་ལ་མ་བབ་པས་བདག་གཞན་བརྗེས་པས་ཉེས་
 པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ལ་ཡུལ་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གནོད་
 པ་བྱས་ནས་བདེ་བར་འབྲེལ་མི་སྲིད་ཅེས་པ་དང་། ལ་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་སོ་
 སོར་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། ལ་སྐྱིབ་པ་གསུམ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པར་གཅིག་ཅེས་པ་
 དང་། ལ་ཚོས་བདག་མེད་པ་ས་བརྒྱད་པར་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མི་འགལ་ཅེས་པ་དང་།
 ལ་རྟོགས་པ་གཅིག་གིས་ས་ལམ་མ་ལུས་བསྟོད་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་སའི་ཡོན་
 ཏན་འབྱུང་བའི་རྩུལ་སུ་རྟུག་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་ས་རྟུག་མན་ཆད་ཉོན་རང་དང་
 མངོན་རྟོགས་བྱུན་མོང་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་སེམས་ཙམ་ནི་ས་བདུན་གྱི་མངོན་
 རྟོགས་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་སེམས་ཙམ་སྟོན་པའི་བཀའ་ཉིད་དབུ་མ་
 སྟོན་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་ཉོན་ཐོས་གྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་བབས་གྱི་གནས་
 ལུགས་མཐོང་བ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་བདེན་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཅི་སྟེད་པས་
 བསྐྱིབ་ཅེས་པ་དང་། ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྗེས་གྱིས་ཀྱང་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་ཅེས་པ་
 དང་། ལ་རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དུ་བསགས་པ་
 ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་མཐོ་དམན་གང་དུ་ཡང་ཞིང་བསྐྱབ་པ་གནད་ཟབ་པ་ཡིན་ཅེས་

པ་དང་། ལཱེད་དུ་བདག་དུ་བཟུང་ནས་ཚོགས་བསགས་པ་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་
ཅེས་པ་དང་། ལཱེའོར་འདས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
བསྐྱོ་བ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལསྐྱུ་མ་དང་སངས་རྒྱུ་ལ་ཡང་བསྐྱོ་བ་དགོས་ཞེས་པ་
དང་།

‡ གསང་སྤྲུགས་རིག་པ་འཛིན་པའི་གནད་བསྐྱུ་ཀྱི་ཚོམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
བབས་པས། འདི་ལ་ཡང་རྩ་བའི་ཚིག་ཉེར་བརྒྱད་ཅུ་མ་གྱིས་འཆད་པར་གདའ་སྟེ།
ལགསང་སྤྲུགས་ནི་བརྟན་པ་གཞན་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ལདབང་
གི་དོན་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལལྟ་སྤྱོད་གས་གཅིག་པས་ཀྱང་དབང་
བསྐྱུར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལདཔེ་དོན་རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་ན་དོན་ཁོང་དུ་མི་
རྒྱུད་ཅེས་པ་དང་། ལརང་བྱུང་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་ཚོགས་ལྷག་པར་གལ་ཆེ་ཞེས་པ་
དང་། ལབསྐྱེད་རིམ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལལྟ་ཐམས་ཅད་མཚན་
དཔེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལལྟ་སྐྱོམ་པ་དང་བྱི་བ་ལ་སོགས་པ་
མདོ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་དང་། ལསྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་
བབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལེོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལགནས་ལུགས་འགའ་ཞིག་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་
སྐྱས་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལལས་དང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱན་གཞུང་ཟབ་ཅེས་པ་
དང་། ལགཞན་གྱི་ཟབ་པ་མི་ཟབ་ལ་མི་ཟབ་པ་འདིར་ཟབ་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་།
ལམི་ཟབ་པའི་གདམས་ངག་མེད་ན་ཟབ་མོ་རྩ་རྒྱུང་གིས་སངས་མི་རྒྱུ་ཅེས་པ་དང་།
ལབཀའ་དང་འགལ་བའི་སྤོང་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཅེས་པ་དང་།
ལབཀའི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་མེད་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་པ་དང་། ལཡང་
སྐབས་འདིར་ཁོང་རྣམ་པས་ལུས་པས་ལས་ཚོས་ཟབ་མོ་གཅིག་བྱ་ཞེས་པ་དང་།
ལཉམས་སུ་སྤངས་པའི་སྐྱོན་ཡོན་ནི་གདམས་ངག་ལྟར་མི་འོང་བཀའ་ལྟར་འོང་བ་
ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལསྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་

ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ཡསྐྱ་གསུམ་རེ་རེ་ཡང་གསུམ་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་དང་།
 ཡགསང་ལྡགས་ལ་ཡང་ཚུལ་བྱིམས་མེད་ཀ་མེད་གསུངས་པ་དང་། ཡའདོད་པས་
 བར་དུ་གཙོད་པར་གསུངས་པའི་སྤྲེང་དུ་གཅིག་ཅེས་པ་དང་། ཡགསང་ལྡགས་ཀྱི་མི་
 དགོ་བ་དགོ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཡའདུལ་བར་དགོ་བ་དེ་
 གསང་ལྡགས་སུ་དགོ་བ་འདུལ་བར་མི་དགོ་བ་དེ་གསང་ལྡགས་སུ་ཡང་མི་དགོ་བར་
 འགྱུར་ཅེས་པ་དང་། ཡལྡགས་ཀྱིས་མཐུ་བསྟན་པ་ལས་མངོན་སྲོད་གཞང་བ་མེད་
 ཅེས་པ་དང་། ཡེ་ཇེ་དམུལ་བ་ནི་མཚར་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་།
 ཡེ་ཇེ་སློབ་དཔོན་རྒྱུད་ཚོད་མཐོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ཡཉོན་
 མོངས་དག་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་།

† ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཞན་བསྐྱུས་ཀྱི་ཚོམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབས་པས། འདི་ལ་
 རྩ་བའི་ཚོག་ཉེར་བདུན་ཙམ་ཀྱིས་སྟོན་པར་གདའ་བས། གསན་པར་ལྷ། ཡསངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བབས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ཡཚོས་
 སུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་བསྐྱུབ་པའི་ཐབས་གཅིག་ཡིན་ཅེས་
 པ་དང་། ཡསྤེ་སྟོད་གསུམ་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྤེ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་།
 ཡཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱིས་འཁོར་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་པ་
 དང་། ཡཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རེ་རེ་ཡང་གསུམ་ཀ་ཚང་བ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ཡཚོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་དག་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་ས་བོན་སྤེ་མ་སྤེ་མ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་།
 ཡམདོ་དང་དོན་གྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཅེས་པ་
 དང་། ཡའདུལ་བ་བདེན་བཞི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ཡཐེག་པ་སྣ་
 ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་ངེས་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ཡམཐའ་དུག་དུ་
 གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ཡརྒྱལ་བའི་དགོངས་
 པ་རིགས་གཅིག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ཡལམ་ཐམས་ཅད་ས་བརྒྱས་
 བཤོད་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ཡཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་སྟོན་ལ་སྟོང་བ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་།

ལཚད་མ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལཚད་མའི་འབྲས་བུ་
 ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལགྲུབ་མཐའ་འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་རང་
 རྒྱུ་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལམ་སྟེགས་པ་ཡང་གཤེས་ཀྱི་དགོ་བའི་སྐྱབ་བྱ་མང་པོ་
 ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལམྱེ་ནང་གི་བྱུང་པར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་།
 ལཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། །སྤྲུགས་མཚན་ཉིད་
 གང་མེད་ཀྱང་སངས་སྲི་རྒྱ་གསུངས། འདི་ཆད་སོང་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་འགྲེལ་བར་འདི་ཉིད་རྟོག་
 གསུང་གཅིག་དུ་དྲངས་ཤིང་། འོག་དུ་གངས་བརྩི་བའི་སྐབས་ལ་ཡང་ཉེར་བདུན་དུ་བརྩིས་ནས་བརྒྱ་དང་ལྔ་
 བརྒྱ་བཟང་བས་སོ།། ལསྤྲུགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་དབང་ཡིན་ཅེས་པ་དང་།
 ལསྟོམ་པ་གསུམ་སྤང་བྱ་མི་དགོ་བ་སྟོང་བར་གནད་གཅིག་ཅེས་པ་དང་། ལབདག་པོ་
 འཕོས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོམ་པོ་གསུམ་དུ་ངེས་ཞེས་པ་དང་། ལཐམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་བྲལ་འབྲས་ཡོན་ཏུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལབྱུང་
 རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་རུ་རྩ་བདུན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོར་ཡོད་ཅེས་པ་
 དང་། ལཚད་མེད་པ་བཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་
 ཅེས་པ་དང་། ལའོག་སྤྱིད་ཅན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱང་མཐར་བུང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་
 ཅེས་པ་དང་།

† ཀུན་ལ་ཕན་པ་རྟེན་འབྲེལ་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབ་པས།
 འདི་ལ་རྩ་བའི་ཚོགས་བཅོ་ལྔ་ཙམ་གྱིས་འཆད་པར་གདའ་སྟེ། ལདགོ་མི་དགོ་གཉིས་སུ་
 ཐག་བཅད་ནས་ལྷང་མ་བསྟན་མེད་གསུངས་པ་དང་། ལསེམས་ལས་བྱུང་བ་ལས་
 ཀྱང་སེམས་འབྱུང་ཅེས་པ་དང་། ལརྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་ཅིང་སེམས་གཉིས་
 འགོགས་པར་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་དང་། ལའཁོར་བར་ནི་ལྷས་འཁོར་བ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་།
 ལརྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་མ་རིག་པའི་གཡོས་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལརྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་
 གཉིས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཚང་བ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལསེམས་ཐ་དད་པའི་བབས་
 ཀྱིས་སྤང་བ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་

བྱུ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཅེས་པ་དང་། ལ་དུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ད་ལྟ་ཡང་བྱུ་བར་ཡོད་ཅེས་
 པ་དང་། ལ་ཚེ་འདི་ལ་མཐོང་ཚོས་གཙོ་བོར་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། ལ་མི་ཚོས་བརྟུ་དུག་
 ལ་སོགས་པ་དང་ལྟ་ཚོས་གཅིག་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་ཕལ་ཆེ་རྒྱུང་ལས་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཞིང་གཅིག་དུ་རྒྱུན་
 མི་འཆད་པར་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་
 འང་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ལ་ལམ་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཉམས་སྲུ་
 སྒྲུངས་གསུངས་པ་དང་རྩ་ཚིག་བཙུ་ལྟ་པོ་དེ་དྲིལ་བས་ཀུན་ལ་ཕན་པ་སོང་།

† འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནད་བསྐྱུས་ཀྱི་ཚོམས་ལ་བབ་པ་
 གསོན། འདི་ལ་རྩ་བའི་ཚིག་བཙུ་ལྟ་ཚོས་ཀྱིས་སྟོན་པར་གསུངས་སྟེ། ལ་འབྲས་བུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་གསུངས་པ་དང་། ལ་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་མའི་
 ཚོས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཅེས་པ་དང་། ལ་སངས་རྒྱས་དུས་རྟག་དུ་ཆད་མར་
 བཞུགས་ཞེས་པ་དང་། ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་
 མེད་ཅེས་པ་དང་། ལ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་ཅན་ཡིན་ཅེས་པ་དང་།
 ལ་ཚོས་སྐྱུ་ནི་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཅན་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
 ཐུགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་གཅིག་སུ་
 ཡང་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་གསུངས་པ་དང་། ལ་ཤེས་བྱུ་ལ་སྤྱོད་ཆད་ཀྱིས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། ལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་མ་
 རྒྱས་ན་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགོ་ཅེས་པ་དང་། ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་
 རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་སངས་རྒྱས་རྟེན་
 འབྲེལ་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
 རྣམ་པ་གསུམ་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་དང་། ལ་སྐྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐ་དད་པར་བཞུགས་པ་མ་
 ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ལ་སངས་རྒྱས་གནས་ཞིག་དུ་རིས་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་མ་

ཡིན་ཅེས་པ་དང་། རྩ་བའི་ཚིག་བཅོལ་པོ་དེ་དྲིལ་བས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་གནད་བསྐྱེས་ཀྱི་ཚོམས་སོང་བ་ལགས།

གནད་བསྐྱེས་ཀྱི་ཚོམས་བདུན་པོ་དེ་ཡང་། དང་པོ་ལ་རྩ་བའི་ཚིག་ཉི་ཤུ་
གཉིས་པ་ལ་རྩ་བའི་ཚིག་བཅོལ་བརྒྱད་དང་སྐུམ་ཚུ་སོ་བརྒྱད། གསུམ་པ་ལ་ཉེར་བདུན་
དང་རྟུག་ཚུ་རྩ་ལ། བཞི་པ་ལ་ཉེར་བརྒྱད་དང་དགུ་བཅུ་གོ་གསུམ། ལྔ་པ་ལ་ཉེར་
བདུན་དང་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ རྟུག་པ་ལ་བཅོལ་དང་བརྒྱ་དང་སྐུམ་ཚུ་སོ་ལ། བདུན་པ་
ལ་རྩ་བའི་ཚིག་བཅོལ་དང་བཅས་རྩ་བའི་ཚིག་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་པོ་དེས། བྱེ་བྲག་སོ་
སོར་སྤེལ་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ཚེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་དེ་སོང་ནས།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེས་པའི་ཚིངས་གནད་ཀྱི་མན་ངག་ཉམས་ལེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་
པ་ཤམ་བུའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། བྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གང་དུ་འདུས་པ་
དང་། དོན་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གང་དུ་འདུས་པ་དང་། འགལ་འབྲེལ་གྱི་གནད་
བསྟན་པ་དང་། བྱང་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲུང་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ཅམ་གྱིས་སྟོན་
པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་དང་པོ་བྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གང་དུ་འདུས་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་བབས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐོ་
བརྒྱད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་གཅིག་ཡིན་ཅེས་པ་
དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་གཅིག་ཐེག་པ་གཅིག་ཅེས་པ་དང་། སྟོམ་པ་གསུམ་
སྤང་བྱ་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྟོང་བའི་སྟོམ་པར་གནད་གཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ།
བྱང་པར་དུ་སྦྱིར་དམ་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་དོ་རྗེའི་གསུང་གཅིག་
གིས་བསྟོམས་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཤིས་སམ་བབས་
ཀྱི་གནས་ལྷགས་བསྟན་པ་ཡིན་བྱ་བ་འདྲིར་བྱང་ཚོས་འདི་ཡི་དོན་ཐམས་ཅད་དེར་
འདུས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སློམ་པ་གསུམ་གནད་གཅིག་པར་
འདུས་སྟེ། སྤང་བྱ་མི་དགོ་བ་མཐའ་དག་སྤོང་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དགོ་བ་མཐའ་དག་
བསྐྱབ་པར་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་ཚོས་འདི་ཡི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མ་ལྟས་
པ་ཐམས་ཅད་སློམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་སོ། །

གསུམ་པ་འགལ་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཡེ་བཀག་ཡེ་གནང་དུ་འདུས་ཏེ།
དེ་ཡང་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྒྱ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་
ཅན་དུ་འབྱུང་བར་གསུང་སྟེ། རྒྱ་ས་བོན་དུག་ལ་འབྲས་བུ་དུག་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ས་
བོན་སྐྱེན་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེན་འབྱུང་། རྒྱ་ས་བོན་ནས་ལ་འབྲས་བུ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར།
རྒྱ་ས་བོན་དགོ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་ལེགས་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ས་བོན་མི་དགོ་བ་
ལས་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་སྐྱུག་སྐྱུང་པས། འདི་ལ་གནས་དང་གནས་
མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་ཏེ། རྒྱ་མི་དགོ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་
བ་གནས་ཡིན་པས། མི་དགོ་བ་དགོ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་མེད། དགོ་བ་མི་དགོ་བ་
འགྱུར་བའི་གནས་མེད་པས། མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འདིས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཕྱག་
རྒྱས་མ་ཐེབ་པ་མེད་པས་ན་སྟོན་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟོན་བཞི་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
བརྒྱུད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་འགལ་འབྲེལ་
ཐམས་ཅད་ཡེ་བཀག་ཡེ་གནང་དུ་འདུས་པའོ། །

བཞི་པ་ཁྱད་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་ཚུལ་ནི། སྤོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་
གསུང་སྟེ། སྟོན་པས་བསྟན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་འདུག་པ་ཆད་པའི་སྤོང་ཉིད་སྐྱེ་མེད་
དུ་སྐྱེལ་བར་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་མ་ཐུན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་དགོངས་པ་གཞན་
དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་སྤོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཤིས། རྒྱུ་དེ་སོང་བ་ལ་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བ་ནི། ཚོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །དེ་རྒྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །ཞེས་
གསུངས། རྒྱུ་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་སྟོན་བྲལ་དུ་གནས་པས། གང་ཞིག་

རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་པ་ལགས་པས། གཞི་ལམ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་
 འབྱུང་བའི་དུས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་དུས་ཡིན་ལོ། །མཐར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཐུགས་སུ་
 རྒྱུད་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ངང་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་རིས་སུ་མི་དོར་
 བར་འབྱུང་བ་འདི་ལ་སྒྲོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཆར་བ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། །། །། །། །། །། །། །། །། །།
 འདི་གོ་ན་རྗེས་ཀྱི་གསུང་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གོ་བ་མེད་དོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་གིས།
 དོན་བསྐྱེས་པའི་ཚིངས་གནད་ཀྱི་མན་ངག་ཉམས་ལེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཤམ་
 བུའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་དེ་སོང་ནས།

ལྷོ་དོན་གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། ཚོས་འདི་ཡི་དབྱེ་
 བསྐྱེད་ལྟར་མཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། དགོངས་པ་འདི་དག་ལ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཕྲིག་
 རྒྱུད་ནས་གོ་ན་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་
 འབྲུལ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་དང་། མ་རྣམ་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་
 བ་རྗེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དུ་བསྐྱོད་པ་དང་བཞིས་མཇུག་གི་དོན་སོང་། དེའི་གོང་དུ་
 གཞུང་གི་དོན་སོང་། དེའི་གོང་དུ་གྲྲུད་ཀྱི་དོན་སོང་། གསུམ་པོ་དྲིལ་བས་དབྱུ་ནས་
 ཞབས་སུ་དོན་རྣམ་པ་དུས་བསྟན་པ་དེ་སོང་། དེའི་གོང་དུ་དགོས་ཆེད་གང་གིས་དོན་
 དུ་མཇུག་པ་དེ་སོང་། དེའི་གོང་དུ་མཚན་ཅི་ལ་གསོལ་བ་དེ་སོང་། དེའི་གོང་དུ་རྒྱུད་
 གཞུང་གང་དུ་བདུས་ཞིང་ཕྱོགས་གར་གཏོགས་པ་དེ་སོང་། དེའི་གོང་སྤྲུལ་མཇུག་པའི་
 སྒྲོབ་དཔོན་གང་གིས་མཇུག་པ་དེ་སོང་། རྩིས་མགོ་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་དེ་དྲིལ་བས། དམ་
 ཚོས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏེ། །དྲི་མེད་རྣམ་དག་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་
 འདིས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། །འགྲོ་བ་མ་རིག་འབྲུལ་བ་དག་
 རྣམ་ལྟོ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག །བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་
 ཅིག། །།

༡༡། །དམ་ཚཱ་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་གཞུང་དོ་རྗེའི་གསུང་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་ པ་ཞེས་བྲུ་བ།

སྟོབས་བརྩའི་དབང་ཕུག་ཤུག་སེང་གེ་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ། །

དྲི་མེད་འོད་གསལ་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །
 མེ་འདྲེས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བུ། །
 ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚཱ་ཀྱི་རྗེ། །
 མཉམ་མེད་འབྲི་གུང་རིན་ཆེན་ཕུག་འཚལ་ལོ། །
 རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་ཡི། །
 དམ་ཚཱ་ཁྱད་འཕགས་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ། །
 སྟོན་དུ་མཇོད་པའི་བཞེད་རྩལ་དཔག་མེད་ཀྱང་། །
 མོངས་པས་དུན་པ་རྩུང་བཅད་ཙམ་ཞིག་གིས། །

- 1.1 ཚཱ་ཀུན་གཤེས་སམ་བབས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྟན། ། 1.2 ཚཱ་སྤང་
- བརྒྱད་ཁྱི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པར་གཅིག ། 1.3 རྗེ་སྟོན་རྒྱད་རྗེ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
- ཡིན། ། 1.4 ཚཱ་འཁོར་རྣམ་གསུམ་འཁོར་གྱི་རྟོགས་པའི་ཁྱད། ། 1.5 འཁོར་ལོ་
- རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་ཁ་ཚང་། ། 1.6 ཕྱི་མའི་ས་བོན་སྤུ་མ་སྤུ་མར་གནས། ། 1.7
- མདོ་དོན་གནད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་ངེས། ། 1.8 འདུལ་བའི་རྗེ་སྟོན་བདེན་
- བཞིའི་ཚཱ་འཁོར་ཏེ། ། 1.9 ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ངེས་དོན་འཁོར་ལོ་ཡིན། །1.10
- མཐའ་དུག་དགོངས་པ་ངེས་དོན་འབའ་ཞིག་བཞེད། །1.11 སེམས་ཙམ་བཀའ་
- ཡིས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་སྟོན། ། 1.12 ལོག་པའི་ཀུན་རྗེ་བྱིས་ཀྱང་དོན་བྱེད་རུས།
- ། 1.13 ཇི་སྟེད་ལམ་རྣམས་ས་བརྩས་བཤོད་པ་སྟེ། ། 1.14 དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་

འཇུག་པ་ཁོ་ན་ངེས། | 1.15 ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་ཐོག་མར་སྤོང་བའང་ཡོད། |
 1.16 ཚད་མ་སངས་རྒྱས་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། | 1.17 ཚད་མའི་འབྲས་བུ་
 ཟབ་མོ་སྤོང་ཉིད་སྤོང། | 1.18 གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་པ། |
 1.19 ལུ་སྟེགས་པ་ལའང་དགེ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མང་། | 1.20 ཕྱི་ནང་ཁྱུང་པར་
 སྐྱབས་འགོམ་འབྱེད་པ་སྟེ། | 1.21 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱུང་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན། |
 1.22 མདོ་དང་སྐྱགས་ཀྱི་ཁྱུང་པར་དབང་ཡིན་ཏེ། | 1.23 དེ་གཉིས་གང་མེད་
 རྗེས་བྱུང་ཐོབ་མི་སྲིད། | 1.24 རྣམ་གསུམ་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གནད་གཅིག་
 ལ། | 1.25 བདག་པོ་འཕྲོས་པས་སྣོམ་པ་གསུམ་དུ་འོང། | 1.26 རང་བཞིན་
 རྣམ་དག་བྲལ་འབྲས་ཡོན་ཏན་ལྷན། | 1.27 བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བདེ་གཤེགས་
 སྤོང་པོར་ཡོད། | 1.28 ཚད་མེད་རྣམ་བཞི་སངས་རྒྱས་ངོ་བོ་ཉིད། | 1.29
 ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་གཅིག་ཐེག་པ་གཅིག་ | 1.30 ཉན་རང་ལོག་སྲིད་ཅན་
 ཡང་རྣམ་མཁུན་འགྱུར། །ཚོས་འཁོར་གནད་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་དང་པོ་ལོ། |

2.1 དགེ་སྲིག་གཉིས་ལས་ལྷུང་མ་བརྟན་གཞན་མེད། | 2.2 རྗེས་གཉིས་
 གཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ལ། | 2.3 སེམས་བྱུང་ལས་ཀྱང་སེམས་ནི་འབྱུང་
 བའང་ཡོད། | 2.4 འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུས་ཉིད་འཁོར་བར་བཞེད། | 2.5
 རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་མ་རིག་ཁོ་ན་གཡོས། | 2.6 བཅུ་གཉིས་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་
 གཅིག་ལ་ཚང་། | 2.7 སེམས་ནི་ཐ་དད་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡང་། | 2.8 ད་ལྟ་
 ཉིད་དུ་གང་བསྐྱབས་འབྲས་བུར་སྤོང། | 2.9 དུས་ཀྱི་འཕེལ་གྲིབ་ད་ལྟར་བྱ་ཡོད་
 ཡིན། | 2.10 ཚེ་འདི་རང་ལ་མཐོང་ཚོས་གཙོ་བོར་འབྱུང་། | 2.11 མི་ཚོས་
 བཅུ་དྲུག་ལྟ་ཚོས་གནད་གཅིག་སྟེ། | 2.12 གཙོ་པོ་ཅམ་ལས་འབྲས་ཐོབ་རྒྱུ་
 ཚད་མེད། | 2.13 ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པ་ཐོག་མར་འགོ་བའང་ཡོད། | 2.14
 ལམ་རིམ་ཐམས་ཅད་བྱུན་གཅིག་ཉམས་ལེན་དགོས། | 2.15 རིང་གཅིག་ལ་ཡང་

སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛུགས་མེད་འབྲོམ། ། རྟེན་འབྲེལ་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་རེ་གཉིས་པའོ། །

3.1 དམ་ཚཱུང་འདུལ་བ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་སྟེ། ། 3.2 ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཚེར་
པོར་གསལ་བ་ལྷག་པ་ལ། ། 3.3 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ཡིན། །
3.4 བར་ཆད་ལྡན་ལའང་སྣོན་པ་སྦྱེ་ངེས་ཏེ། ། 3.5 ངོ་བོ་རྣམ་པར་ཉེ་རིག་
བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས། ། 3.6 ལྷུང་བ་མཐའ་དག་ལ་ནི་འདུཤེས་གཙོ། ། 3.7
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གསུམ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བ་དགོས། ། 3.8 གཏོང་བའི་རྒྱ་ཡིས་མི་གཏོང་
བ་ཡང་ཡོད། ། 3.9 ཐམ་པ་བཞི་ནི་བྱ་ལོན་ལོར་ཅན་བཞིན། ། 3.10 ལྷ་གཅིག་
བསྐྱེད་པས་འབྲས་བུ་ལྷུང་འདས་འཕྲོག། ། 3.11 བཅས་དང་རང་བཞིན་ལ་ན་
མ་ཐོ་གཅིག ། 3.12 སྤྲིན་ལྷུང་ཐ་དད་མེད་ཅིང་གཅིག་པ་ཡིན། ། 3.13
བཀག་པ་ཡེ་བཀག་གནད་བ་ཡེ་གནད་ལ། ། 3.14 ཚཱུང་གི་རྒྱལ་པོས་འགྲོ་བ་སྦྱི་
ལ་བཅས། ། 3.15 འགྲོ་བ་གང་གིས་འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་དང་། ། 3.16
བསྐྱེད་པའི་ཐོན་ལོན་ཡང་ནི་ཀུན་ལ་འབྱུང་། ། 3.17 བསྐྱེད་ལ་ཚེག་ལྷག་པར་
གལ་ཆེ་ལ། ། 3.18 མི་ཤེས་གཏི་ལྷག་ཉེས་པ་གཞན་ལས་སྦྱི། ། 3.19 དུད་འགྲོ་
གཏི་ལྷག་ཆེ་བས་དམན་པ་ཡིན། ། 3.20 ཉམས་ལས་མ་ཐོབ་ཉེས་པ་ཆེ་བར་
བཞེད། ། རོ་ཐར་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །

4.1 བྱང་རྒྱལ་ཐེམས་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཐ་དད་ཡིན། ། 4.2 བྱང་རྒྱལ་ཐེམས་དཔའི་
སྣོན་པ་རྟེན་ཅན་བཞེད། ། 4.3 སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ལ་ཡང་འཇུག་སྣོན་སྦྱི། ། 4.4 ཅི་
རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཇུག་པའི་སྣོན་པར་འགྱུར། ། 4.5 ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལྷུང་བ་
མི་སྦྱིང་ཅིང་། ། 4.6 ཉེས་པར་མི་འགྱུར་མི་དགོ་གནད་བ་མེད། ། 4.7 ཐབས་
མཁས་སྦྱོང་ལ་མི་དགོ་ཡོད་མ་ཡིན། ། 4.8 རང་གཞན་བརྗེ་བ་ཉེས་པར་འགྱུར་
སྐབས་ཡོད། ། 4.9 ཐེམས་དཔར་གཞོན་བྱས་བདེ་བར་མི་འབྲེལ་ཞིང་། ། 4.10

དགེ་དང་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་འབྱུང་། ། 4.11 བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་བརྗེད་
 ལས་འཚོར་མི་སྲིད། ། 4.12 སྤྱི་བ་པ་རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་པ་གཅིག །
 4.13 ཇི་སྟེད་གྲུབ་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྐྱིབས། ། 4.14 ཉམ་ཐོས་ཀྱིས་
 གྲང་གནས་ལུགས་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་། ། 4.15 ས་དྲུག་མཚ་ཆད་ཉམ་རང་ཐུན་
 མོང་སྟེ། ། 4.16 སེམས་ཅམ་པ་ནི་ས་བདུན་མངོན་རྟོགས་ཡིན། ། 4.17 ཚོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་ས་བརྒྱད་མངོན་དུ་བྱས། ། 4.18 རྟོགས་པ་གཅིག་གིས་ས་ལམ་མ་
 ལུས་བགོད། ། 4.19 ས་ཐོབ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་རྒྱལ་སྤུག་ཡོད། ། 4.20 གཞི་
 ལམ་འབྲས་བུར་ཚོགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་ནས། ། 4.21 མཐོ་དམན་ཀུན་དུ་ཞིང་
 ནི་གདམ་པ་བྱེད། ། 4.22 བདག་དུ་བབྱུང་སྟེ་ཚོགས་བསགས་ཐབས་མཁས་
 བཞེད། ། 4.23 འཁོར་འདས་ཀུན་གྱིས་བསགས་ཡོད་དགེ་བ་བསྟོ། ། 4.24
 སངས་རྒྱས་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་བསྟོ་བ་དགོས། ། བྱང་རྒྱལ་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་བཞི་
 པའོ། །

5.1 གསང་སྤྲུགས་བསྟན་པ་གཞན་ལ་འང་འབྱུང་བ་ཡོད། ། 5.2 དབང་
 དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ནས་ཐོབ་པར་བཞེད། ། 5.3 ལྷ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་པས་གྲང་དབང་
 བསྐྱར་འགོ། ། 5.4 རྟོགས་པ་མ་སྦྱེས་དཔེ་དོན་ཁོང་མི་རྒྱུད། ། 5.5 བསྐྱེད་པའི་
 རིམ་པ་གདོད་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ། ། 5.6 རང་བྱུང་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་ཚོགས་
 དགོས། ། 5.7 ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ལྗན། ། 5.8 མདོ་
 རྒྱུད་ལས་གསུངས་ལྷ་རྣམས་གཙོ་བོར་བྱ། ། 5.9 དབང་པོ་རབ་ལ་ཚོགས་རྒྱས་པ་
 དགོས། ། 5.10 སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་བབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། ། 5.11 རྗེ་རྗེའི་
 ལུས་ནི་བབ་མེའི་འཁོར་ལོར་བཞེད། ། 5.12 གནས་ལུགས་འགའ་ཞིག་རྗེ་རྗེ་
 འཆང་གིས་སྤྲས། ། 5.13 ལས་དང་འདུག་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་སྤྲན་རྒྱུད་བྱེད། །
 5.14 གཞན་གྱི་མི་བབ་པ་རྣམས་འདྲིར་བབ་སྟེ། ། 5.15 དེ་མེད་རྩ་རྒྱུད་

གདམས་པས་སངས་མི་རྒྱ། | 5.16 བཀའ་དང་འགལ་བའི་ཉམས་སྤོང་ལོག་རྟོག་
 ཡིན། | 5.17 དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་ཤེས་པར་དགོས། | 5.18
 གདམས་ངག་ལྟར་མིན་བཀའ་ལྟར་འོང་བར་བཞེད། | 5.19 སྦྱོར་མེད་ཏིང་འཛིན་
 ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ། | 5.20 སྐྱ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཞན་གཉིས་
 ཚང་། | 5.21 གསང་སྤྲུགས་ལ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་མེད་ཀ་མེད། | 5.22 འདོད་
 པས་བར་དུ་གཅོད་པ་མདོ་སྤྲུགས་གཅིག། | 5.23 སྤྲུགས་ཀྱི་མི་དགོ་དགོ་བར་
 འགྱུར་སྐབས་མེད། | 5.24 འདུལ་བར་མི་དགོ་སྤྲུགས་སྤྲུང་དགོར་མི་འགྱུར། |
 5.25 ཉོན་མོངས་དག་འབྲས་བུ་དེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད། | 5.26 མཐུ་བསྟན་
 ཅམ་ལས་མངོན་སྦྱོང་གནང་བ་མེད། | 5.27 རྗེ་དམུལ་བ་མཉམ་མེད་ལ་སོགས་
 ཡིན། | 5.28 སྦྱོབ་དཔོན་རྒྱུད་ཚོད་མཐོན་སྐྱུར་དུ་འདྲེན། |གསང་སྤྲུགས་གནང་
 བསྐྱུས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་ལྷ་པོ། |

6.1 དམ་པའི་ཚོས་གང་བརྒྱད་པར་འབྲེལ་པ་བཟུ། | 6.2 འཁོར་འདས་
 ཚོས་ཀུན་རང་གི་སེམས་སྤང་ཅམ། | 6.3 རྒྱུ་འབྲས་སྐད་ཅིག་བསམ་པའི་རང་
 གཟུགས་ཡིན། | 6.4 གཤེགས་ལ་མི་གནས་བལྟས་པས་འགྱུར་མི་སྲིད། | 6.5
 མཚན་ཉིད་མི་ལྡན་ཡོན་ཏན་སྦྱེད་མི་རུས། | 6.6 རྟོགས་པ་སྦྱེད་ཐབས་མོས་གུས་ཁོ་
 ཉར་ངེས། | 6.7 ལྷ་བའི་མཚོག་གྱུར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ། | 6.8 ཚེན་པོ་
 གསུམ་གྱིས་མ་རེག་རྟོགས་པའི་མཚོག། | 6.9 ཐོས་བསམ་སྦྱོར་པའི་སྦྱོང་ཉིད་ཤོར་
 གོལ་ཡིན། | 6.10 རྟོགས་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྦྱོར་པ་སྦྱེ། | 6.11 སྦྱོང་པ་
 སྤང་དོར་བྲལ་བ་ཚུལ་བྱིམས་བཞེད། | 6.12 ལྷ་སྦྱོར་སྦྱོང་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པར་
 གཅིག། | 6.13 ཡུག་ཆེན་ཚུལ་བྱིམས་གནད་གཅིག་ལྲུད་པར་ཚོས། | 6.14
 ཡུག་ཆེན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། | 6.15 མཉམ་པར་བཞག་ལས་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། | 6.16 རྒྱུ་ནི་མ་བསྐྱབས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་མི་སྲིད། |

6.17 ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་ལྷང་། | 6.18 རྟོགས་ལྷན་ལ་ཡང་
 ཐབས་ལམ་ལྷག་པར་དགོས། | 6.19 རིག་སྲོད་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 ཡིན། | 6.20 ཚོས་གསུམ་མི་ལྷན་ཉན་རང་ཁྱད་པར་མེད། | ལྷ་སྒོམ་སྲོད་པ་གནད་
 བསྐྱུས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་དུག་པའོ། |

7.1 སངས་རྒྱས་ས་ན་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེར་མེད། | 7.2 མཁྱེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་མཐའ་དང་བྲལ། | 7.3 ལྷུ་མ་ལྷ་བུའི་ཚོས་ལས་ཡང་དག་
 འདས། | 7.4 སངས་རྒྱས་དུས་རྣམས་རྟག་དུ་ཚད་མར་བཟུགས། | 7.5 བྲལ་
 བའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་ཅན་བཞེད། | 7.6 ཚོས་སྐྱ་ཡོན་ཏན་མཛད་པ་ཕྱིན་
 ལས་བཅས། | 7.7 མཐའ་ཐུག་སངས་རྒྱས་ས་ན་འང་ཐུགས་བསྐྱེད་ཡོད། | 7.8
 ཐུགས་ནི་རྟག་ཆད་ལྷ་བ་རྒྱན་ལ་འང་འབྱུང་། | 7.9 ཤེས་བྱར་སྲིད་ཚད་སངས་རྒྱས་
 བྱ་བ་བྱེད། | 7.10 ཚོས་དབྱིངས་ཀུན་དུ་འཚང་རྒྱ་དགོས་པར་བཞེད། | 7.11
 རྒྱ་མེད་སྐྱུལ་པ་མི་སྲིད་རང་རྒྱུད་པ། | 7.12 སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 འབྱུང་སྐྱ། | 7.13 ལྷོན་འཇུག་ལོངས་སྐྱུལ་རྒྱ་རུ་བཞེད་པའང་ཡོད། | 7.14 ལྷུ་
 གསུམ་ཐ་དད་མེད་ཅིང་བཟུགས་པ་ཡིན། | 7.15 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཅན་རྒྱུད་ལ་བཟུགས། | འབྲས་བུ་གནད་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའོ། |

ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་པ་ཡི་སྤྱ། | ལོངས་སྲོད་ཕལ་པའི་འབྱོར་བ་ལྷན་གྱུར་
 ཀྱང་། | ཤ་ཡི་ཁྱད་ནོར་གཞན་ལ་མེད་པ་དག་ | མ་ཐོས་མི་འཇིག་དེ་ནི་སྤྲོད་པ་ལྟར། |
 དེ་བཞིན་མཚུངས་མེད་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཡིས། | མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་
 ཚོས་འདི་དག་ | ལྷོན་ཆད་མ་གྲགས་ཕྱི་དུས་འཇིག་རྟེན་འདིར། | རྗེས་འབྲང་སྐྱས་ཀྱིས་
 མི་འཇིག་དེ་དང་མཚུངས། | དེ་ཕྱིར་རིགས་ལྷན་པ་ཡི་གདུང་འཚོ་བ་པ། | རིགས་
 འཚོལ་གཞན་ལ་སྲོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། | གྲགས་ལྷན་དེ་ཡི་བཞེད་པའི་ཐུགས་

དགོངས་རྣམས། །ཉན་ཉན་ཆེན་པོས་འཛིན་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། །བརྟན་འཛིན་ཆོས་
 མཛེད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས། །བྱ་སྐྱོང་ནང་དུ་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་གྱི། །མཚན་ལྷན་
 སྲས་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་བཞིན། །བརྟན་པའི་སྐོར་ལུགས་ཀྱི་ཉེ་ནང་ན་
 མཛེས། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་དམ་པའི་སྐྱོང་པོ་དང་། །རབ་འབྱུངས་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་
 མ་སྐྱོངས་པས། །སྤྱི་རེལ་སྐོལ་བ་ངན་པའི་སྐྱོགས་ཀྱིས། །གངས་ཅན་སང་གོ་ལྟ་
 བུའི་ཉམ་ང་མེད་རིགས་མཐུན་འཁོར་དང་སྐྱོགས་གདུལ་བྱ་ལ། །མ་འདྲེས་ཆོས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་ལེགས་བརྟན་པ། །དམན་དང་མཚོག་གི་བྱེ་བྲག་རབ་ཕྱེ་སྟེ། །སྟན་པའི་སྐྱ་
 ཆེན་འབྱུག་སྐྱ་སྤྱོགས་བཅུར་སྐྱོགས། །དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེན་སྐྱ་མེད་པའི། །
 དགོངས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལྟར་ཡངས་པ་ལས། །སྐྱ་ཅེའི་རྒྱ་ཐིགས་ཅམ་ཞིག་སྐྱས་པ་
 འདི། །བན་ལྗོམ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བདག་གིས་བྱིས། །རྣམ་དག་གངས་རི་ལྟར་
 དཀར་དགོ་བ་འདིས། །རིན་ཆེན་བརྟན་པ་སྤྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་། །འཛིག་རྟེན་
 མི་ཤེས་གཏི་མུག་རྣམ་བུལ་ཞིང་། །མཐར་སྐྱོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་སྐྱུན་སྐྱེས་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛེད་པའི་གཞུང་དེ་ཉིད་སོར་
 བཞག་ལ། །རང་གཞན་འཇུག་པ་བདེ་བའི་སྤྱིར་དུ་རྩོ་རྩེའི་གསུང་རྣམས་ཚོགས་བཅད་དུ་
 བསྐྱེབས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་སྐྱོབ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་དད་པའི་སྐོར་ཅན་དཀོན་མཚོག་རིན་
 ཆེན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟེས། །ཁྱི་ལོ་ཉོར་ལྷ་དང་པོའི་ཉེར་གསུམ་ལ་ཁམས་ཀྱི་བོ་
 རི་ཐང་གི་སྐྱར་ཐོག་དུ་བྱིས་པ་དགོ།

༡༡། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་གསུང་བཞི་བཅུ་པ་བཞུགས་སོ། ། [ལྷན་
 བསམ།]

༡༡། །ཀ་མོ་གུ་རུ། བྱང་རྒྱལ་སྤྱིང་པོ་རྩལ་བྲལ་ཞིང་ཁམས་སྤྱ། །
 རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་རྗེས་སངས་རྒྱས། །
 མཚུངས་མེད་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་བསྐྱར་བ། །
 ཐུབ་དབང་འབྲི་གུང་རིན་ཆེན་ཕུག་འཚལ་ལོ། །
 དམ་པ་མཚོག་དེའི་ཞལ་གྱི་པརྣོ་ནས། །
 ལེགས་འོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྗེ་རྗེའི་གསུང་། །
 ལྷན་བསམ་བཞི་བཅུའི་རྩ་བ་བདུད་རྩིའི་བཅུད། །
 འདོད་ལྷན་རྣམས་བདེ་ཡིད་དགའི་དཔལ་དུ་སྦྱིན། །

- 1 ཕྱོགས་དུས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བསྟན་པ་གཅིག ། 2 ཐེག་དང་གུབ་མཐའ་
- ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། ། 3 ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོར་
- གསུངས། ། 4 རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་ཚང་། ། 5 དེ་བཞིན་སྡེ་སྡོད་
- གཅིག་ལའང་གསུམ་ཀ་འདུས། ། 6 འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཚོགས་ལྷ་ཡིས་
- བསྐྱས། ། 7 ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མངོན་པའི་སྡེ། ། 8 ལུ་སྡེགས་བོན་གྱིས་
- བདེན་པ་མཐོང་སྐབས་མེད། ། 9 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་རུང་། །
- 10 སྡོམ་དང་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱི་རྣམས་པ་ལའང་ཡོད། ། 11 མཚན་ཉིད་ཐེག་པས་ཚོ་གཅིག་
- གིས་འཚང་རྒྱ། ། 12 ཚོས་དང་ཉམས་ལེན་འགྲོས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་གཅིག ། 13
- སྡོམ་གསུམ་གོང་ནས་གོང་དུ་དོག་དུ་འགྲོ། ། 14 མཐར་ཐུག་ས་རྒྱན་ཚོགས་ལམ་ངོ་
- བོས་བགྲོད། ། 15 རྒྱ་དང་ལྷན་སྤྱིར་ཉན་རང་སངས་རྒྱས་འགྲུལ། ། 16 སྡོམ་པ་

བྲལ་ཕྱིར་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་བཞིན། ། 17 ཚོས་ཀུན་སོ་ཐར་སྒོམ་གསུམ་རེ་རེར་
 འདུ། ། 18 རྗེ་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ལུང་རྗེ་བཞི། ། 19 མི་ལམ་དུ་ནི་ཉམས་ཀྱང་ཉེས་
 པ་འབྱུང་། ། 20 དག་པའི་ས་ཐོབ་ངན་འགྲོར་སོང་བའང་ཡོད། ། 21 ལྷ་སྤྱད་
 ལྷར་ན་ས་བཅུ་པ་ཡང་ལྷུང་། ། 22 ཉམས་ལེན་མཛད་བྱུང་ནལ་འབྱོར་ནང་གི་ཚོགས།
 ། 23 ཏིང་འཛིན་མཐའ་དག་དོ་རྗེ་ལྷ་བུ་སྟེ། ། 24 རྗེ་སྒོད་གསུམ་མམ་དེ་ཡི་སྤྱིང་
 པོ་ལྷགས། ། 25 རྟོགས་ཀྱང་བརྒྱད་པ་ཟབ་ཕྱིར་ཚོག་དགོས། ། 26 ལྷ་གཅིག་
 གིས་ཀྱང་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། ། 27 ལྷ་ཀུན་མཚན་ནི་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་
 བཟུང་། ། 28 དུས་བཞིར་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་གནང་སྐབས་མེད། ། 29 ལྷ་ལ་
 གཅིག་ཆར་འཇུག་པ་ཟབ་མེད་ཀྱི་གནད། ། 30 རྟོན་འབྲེལ་འཚོགས་ལས་གྲུབ་པར་
 ཤེས་པ་དགོས། ། 31 ཐ་མལ་ལུས་སུ་བཏགས་ཕྱིར་དཀའ་ཐུབ་སྟེད། ། 32 དྲང་
 དེས་མེད་པར་ཚོག་རྒྱས་པར་དགོས། ། 33 དེ་ཡིས་འདུལ་ན་བསྐྱུས་པ་ཡང་ནི་
 བཞིན། ། 34 སྤྱང་བའི་འཁོར་ལོ་མཛད་བྱུང་བྱུང་རྒྱབ་སེམས། ། 35 རྩ་རྒྱུང་
 གདམས་པ་འདུལ་བ་ལྷག་པར་དགོས། ། 36 བྱིན་མཐུས་ཀུན་གཞི་དུས་གཞན་དུ་
 ཡང་མཐོང་། ། 37 རྩ་རྒྱུང་ཐོག་ལེ་སྟོགས་མ་དུག་བཅས་ཟབ། ། 38 དོ་རྗེ་ཐོག་
 པའི་ལམ་རིམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ། ། 39 ཐར་ཕྱིན་རྒྱག་ནི་ཐོག་པ་གསུམ་གའི་ལམ། །
 40 དཔོན་སྟོབ་པན་རྩུན་དམ་ཚིག་མཉམ་པར་གཅིག ། 41 དགོ་བའི་ངོ་བོས་
 ཕུག་ཆེན་སྒྲིབ་མི་སྟོན། ། 42 བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་བཅས། །
 43 རམ་མཁའ་གཉིས་འདྲེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ། 44 རྒྱུང་མི་འཛིན་པ་
 ལྷག་པར་འཛོག་པ་ཟབ། ། 45 རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་འོད་གསལ་འཕོ་བའི་མཚོག ། 46
 བྱུང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་རང་གཟུགས་སངས་རྒྱས་ཡིན། །

དེ་ལྟར་གང་གི་དགོངས་པ་ཀུན་གསལ་མཐའ། །
 དབང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་དཔག་པར་སྤྲོ་མིན་ཡང་། །
 འདབ་ལྷན་མཁའ་སྤྱིང་དབང་པོ་སྤྱན་སྤྲ་བའི། །

མཁའ་ལྷོ་དཔྱོད་གཤོག་ཡངས་རྒྱབས་ཀྱིས་བགོད་པ་གང་། །
 སྒོ་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་མོད་ཀྱང་། །
 ལྷོ་དམན་རྣམས་ལ་ཕན་ཕྱིར་ལྷན་ཐབས་རྣམས། །
 ཚོགས་སྤྱོད་བཅད་པ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུའི་ཕྱིང་། །
 དཔྱོད་ལྷན་དགའ་བའི་དོ་ཤལ་འདི་བསྟར་བས། །
 ལེགས་བྱས་དགོ་བ་སྟོང་ཕྱག་འབར་བའི་གཟིས། །
 སྤྱོད་འགོའི་སྤྱི་བ་ལྷན་གཅིག་ཅར་རྒྱང་ཕྱང་ནས། །
 ལྷང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོགས་གཉིས་པ་སྤོའི་ཚལ། །
 ལྷན་པའི་བཅུད་ལ་རོལ་པའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲང་པའི་དམ་པའི་ཚོས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ལྷན་
 ཐབས་ཚོགས་སྤྱོད་བཅད་པ་འདི། ལྷོ་བ་དཔོན་རྟོགས་ཆེན་ཚང་སོགས་མོས་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་
 བཏབ་པའི་དོར་རྗེ་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བའོ། །

༄༅། །དགོངས་གཅིག་གསལ་བྱེད་ལུང་རིགས་སྣང་པོའི་གདེར་ཞེས་བྱ་བ་
བལྟགས་སོ། །

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་མཚུ་བྱི་ཡེ།

རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་མཁའ་བཙུན་པའི་དབྱིད། །
ཀུན་མཁའ་སྤྲོ་བའི་ཉི་མར་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །
བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་རྒྱལ་བའི་མཇེད་པ་ཅན། །
ཇི་བཙུན་སྤྲོ་མ་སྣང་གི་པད་མཚོར་རོལ། །

རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ངེས་དོན་གིང་རྟ་ཆེ། །
སྤྲོ་བ་རྣམ་རོལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན། །
མི་འཇིགས་སེང་གའི་སྤྲོ་ཆེན་རབ་སྤོགས་པའི། །
རྒྱལ་བ་འབྲི་གུང་པ་དེར་དད་བརྒྱས་བསྟེན། །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་བཞེད་པའི་དགོངས་པ་ཀུན། །
མ་ལུས་མི་ལུས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་གཤིས། །
གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཞིང་གཅིག་གིས་ཀུན་གསལ་བར། །
དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཅུང་ཟད་འདྲིར་གསལ་བྱ། །

དེ་ལ་འདྲིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱུང་པའི་དབང་པོས་མདོ་རྒྱུད་ཏུ་མ་ནས་ལུང་
བསྟན་པའི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་སྤྲོ་རྟེན་རྣམ་པར་འཕྱུལ་པའི་མངའ་
བདག་ཏུ་བྱོན་པ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཚོས་ཇི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་བྱེད་ཚོས་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཚཱ་དགོངས་པ་གཅིག་པ་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཐོག་མར་དགོ་བ་གྲུང་གི་དོན། བར་དུ་དགོ་བ་གཞུང་གི་དོན། ཐ་མར་དགོ་བ་མཇུག་
གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན། མཚོད་པར་བཟོད་པ། བརྩམས་
པར་དམ་བཅའ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚངས་སྤོད་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཐོག་ཐ་བར་དུ་དགོ་བའི་
རང་བཞིན་དམ་པའི་ཚཱ་སྟེ་སྟོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་མམ་བཞིས་བསྐྱུས་པ་ཇི་སྟེད་པའི་
རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པར་སྟོན་
པའི་གཞུང་འདི་ཡང་གང་གིས་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་གཉིས་སུ་མི་སྤྱད་པའི་ཟབ་དོན་
ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ་རྗེའི་གསུང་ཞེས་བྱ། །བོ་ལ། དེ་ལ་ཚོགས་རྒྱུ་གི་
གངས་ཀྱིས་བརྒྱ་དང་ལྗ་བཅུ་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིའོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོབས་བཅུའི་དབང་ཕུག་ཤུག་མེད་གོ་ལ་
ཕུག་འཚལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཚཱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་དག་ཅིང་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་འོད་གསལ་བའི་ཇི་
ལྟའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་མངའ་དབང་འབྱོར་བའི་སྤྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། མ་འདྲེས་
པར་ཇི་སྟེད་པའི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚཱ་གྱི་རྗེ་བོ་དམ་པ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་
གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་མཉམ་མེད་འབྲི་གུང་
པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕུག་འཚལ་
ལོ། །ཞེས་བཀའ་ཡི་བསྐྱུས་པ་པོས་མཚོད་པར་བཟོད་པ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་གྱའི་དབང་
པོས།

བསྟན་བཅོས་རྩམ་པ་སྟོན་པ་ལ། །

ཕུག་འཚལ་བྱེད་པ་འབྲས་མེད་མི་ཟུག་།
སྒྲོན་པ་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ། །
གུས་བསྐྱེད་རྒྱ་སྤྱིར་གཞན་དུ་མི་ཟུག་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཉམ་མེད་རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་ཡི། དམ་
ཚོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། སྒྲོན་རྒྱལ་དུ་གསུངས་པར་
མཇེད་ཅིང་དགོངས་པའི་བཞེད་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞེས་
ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་ཟབ་རྟོགས་པ་ལ། བདག་གིས་མགོན་པོ་མཚོག་དེའི་གསུང་
གི་བདུད་རྩི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་དགོངས་པའི་བཞེད་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ལ་སྐོངས་པས་ཏེ་
ཞེས་ཁེངས་པ་སྐྱེངས་ཏེ་འོན་ཀྱང་དུན་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞེས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་
ལུགས་མཚུངས་པ་མེད་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རང་གིས་བཙུན་པ་མཐར་ཕྱིན་
པའི་སློན་སྲིད་ཞེས་དམ་བཅས་པ་སྟེ། ཇི་སྟེན་དུ།
དམ་པ་མང་པོ་ཁས་འཆེས་མི་བྱེད་ལ། །
གལ་ཏེ་དཀའ་བས་ཁས་ནི་སྤངས་གུར་ན། །
རྩོལ་རི་མོ་བྱིས་པ་ལྟ་བུར་ནི། །
འཕྱི་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བར་དུ་དགོ་བ་གཞུང་དོན་ལ་བདུན་ཏེ། ཚོས་འཁོར་གྱི་གནད་བསྟུས་པ་དང་།
ཀུན་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་བསྟུས་པ་དང་། འདུལ་བ་སོ་ཐར་གྱི་གནད་བསྟུས་པ་
དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་གནད་བསྟུས་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་རིག་
འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་གནད་བསྟུས་པ་དང་། ལྷ་སྒྲོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་གནད་བསྟུས་པ་
དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནད་བསྟུས་པའོ། །

1. ཚེས་འཁོར་གནད་བསྐྱེས་ཀྱི་ཚེམས།

དང་པོ་ནི། (1.1) ལྷོ་བས་བཅུ་ལྷུ་མངའ་བདག་ཐམས་ཅད་མཁུལ་པ་བཙམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་གཤིས་སམ་བབས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་
སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཟབ་མོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
མཁུལ་ནས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པས་ཇི་ཙམ་བཟོད་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་
མོའི་ཚེས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་མཇོད་དེ། མ་དྲོས་པའི་ལུས་པའི་མདོ་
ལས།

རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་དེ་མ་སྐྱེས། །
དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད། །
རྒྱུན་ལ་རྒྱུན་ལས་གང་ཡིན་སྟོང་པར་གསུངས། །
སྟོང་ཉིད་གང་ཤེས་དེ་ནི་བག་ཡོད་པའོ། །ཞེས་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཀྱིས།
གང་སྤྱིར་རྟེན་འབྲུང་མ་ཡིན་པའི། །
ཚེས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །
དེ་སྤྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །
ཚེས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ། །ཞེས་དང་།
གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །
གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ཟབ་མོ་
འདི་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཙུག་པ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །
གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཙུག་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །

གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །
 སངས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་རིག་པས་རྣམ་མཚོག་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །རིམ་པར་སྟོན་ཚུལ་
 ཡང་། མདོ་ལས།
 བར་སྟོན་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུ། །
 ཡི་གེའི་སྤྱི་མོའང་གྲོག་འཇུག་ལྟར། །
 དེ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་གདུལ་བྱ་ལ། །
 ཇི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་བསྟན་
 བཅོས་འདིའི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པས་སྤྱི་ཚིངས་ཁོག་སྤུབ་ཀྱང་བསྟན་ཏེ།

(1.2) དཔེར་ན་གིང་མཁར་གྱི་ལག་ཆ་དང་། ནད་གསོའི་སྐྱེས་ལྟར་ཉེ་བར་
 མཁོ་བ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་གྱི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོ་ཚོས་སུང་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་
 གསུངས་པ་ཡང་སངས་རྒྱལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གཞིལ་ཞིང་འབབ་པར་
 གཅིག་པས་ཀྱང་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྤང་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མཉམ་མེད་ཇོ་བོས།
 ཚོས་གྱི་སུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་དང་། །
 བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །
 ཚོས་ཉིད་འདི་ལ་གཞིལ་ཞིང་འབབ། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

(1.3) བརྟག་གཉིས་ལས།
 དང་པོར་གསོ་སྟོང་སྤྱིན་པར་བྱ། །
 དེ་རྗེས་བསྐྱབ་པའི་གནས་བཅུ་ཉིད། །
 དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བསྟན། །
 མདོ་སྟེ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་ཉིད། །
 དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དབུ་མ་བསྟན། །

སྤྲུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཀུན་ཤེས་ནས། །

དེ་རྗེས་ཀྱི་ཡི་དོ་རྗེ་བརྩམས། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་
བཞི་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་བརྟན་པའི་གོ་རིམ་
མ་འཚོལ་བར་དང་པོ་འདུལ་བ་ནས་ལམ་མས་རིམ་གྱིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་པ་
བརྟན་ཏོ། །

(1.4) ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་གདུལ་བྱའི་འཁོར་གྱི་རྟོགས་
པའི་ཁྱད་པར་ལས་སློང་མན་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སློང་ཉིད་སློམ་བྲལ་བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ལུགས་བརྟན་ན་སྤང་བར་འགྱུར་བས་དང་པོར་མེད་མཐའ་གཙོ་
བོར་འགོག་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོས་བདེན་པ་བཞི་བརྟན་པ་དང་། སྤྲུག་ཡང་རྟག་
མཐའ་བསལ་བ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སློང་པ་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་དང་། དེ་ཚེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
སོམ་ཉི་སྤྲུག་ཡང་སྤང་བའི་སྤྲུད་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བཟུང་བའི་
སློམ་བྲལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་གནས་ལུགས་སློང་པ་ཉིད་བརྟན་པར་མཇུག་པ་ཡིན་ནོ།
།

(1.5) དེ་ལ་ཡང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀ་ལ་ཡོད་
པས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་ཀ་དོན་གྱིས་ཚང་བར་བཞེད་དོ། །

(1.6) ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ས་བོན་སྤྲ་མ་སྤྲ་མར་གནས་པ་སྟེ།
ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སློང་དག་ཏུ། །
ངས་ནི་མདོ་སྡེ་གང་བརྟན་པ། །
ཚིག་འབྲུ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །
ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །
བཀའ་དང་པོར་སློང་པ་བདག་མེད་གསུངས་པ་དེ་ནི་བཀའ་བར་པའི་དགོངས་དོན་གྱི་
དོན་དང་། བཀའ་བར་པ་སྤྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་སོགས་བརྟན་པ་ནི་ཐ་མའི་དགོངས་

དོན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་ལ། བཀའ་ཐ་མ་མདོ་སྡེ་ལང་ག་ཤེགས་སོགས་སུ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཐོག་མར་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཏེ་སྐྱར་ཡང་
འདྲིར་སངས་རྒྱུས་པར་བསྟན་པས་ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དགོངས་དོན་དག་ཀྱང་
གསུངས་པར་མཛད་ལ་དེས་ན་ལྷ་མ་ལྷ་མའི་སྐྱས་དོན་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་གསལ་
བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

(1.7) དེ་ཡང་མདོ་དང་ཉམས་ལེན་དོན་གྱི་གནད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་
པ་གཉིས་རྩོད་བཅས་དང་ཐ་མ་རྩོད་མེད་དུ་བཞག་པ་མདོའི་གནད་དང་། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་བ་སྤང་བའི་སྐད་དུ་ལམ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱད་ལ་
འཆར་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྗེ་སྐམ་པོ་པས་རྣལ་འབྱོར་བཞིར་བཞེད་པ་དེ་ཚོས་
འཁོར་གསུམ་དང་བཅོམ་བྱ་གཅིག་པས་དོན་གྱི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །

(1.8) འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ཡིན་ཏེ། དེའི་བཅོམ་
བྱའི་གཙོ་བོ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་བཞི་ལ་སྤང་དོར་ཡང་དག་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

(1.9) ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟེ་བཀའ་ཐ་མ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བའི་ཟབ་ཞི་སྒྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་བསྟན་པས་ངེས་པ་དོན་གྱི་
འཁོར་ལོ་སྤྲོ་ན་མེད་པར་སྤོང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
པ་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པ་འང་ཡིན་ནོ། །

(1.10) དྲང་ངེས་གཉིས། དགོངས་དགོངས་མིན་གཉིས། སྐྱ་ཇི་བཞིན་མ་
ཡིན་པ་དང་ཇི་བཞིན་པ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་དུག་དག་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ངེས་
དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཉིས་སུ་མི་གསུངས་ཤིང་
བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ངེས་དོན་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་བསྟན་གྱི་དེ་ལས་བསྟན་བྱ་གཞན་ཡོད་པར་མིན་ནའང་འོན་ཀྱང་

གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་གྱིས་མཐའ་དུག་ལ་སོགས་གོ་ལྷགས་སོ་སོར་སྒྲུང་བར་བཞེད་དོ།
།

གཞན་ཡང་མཐའ་དུག་སོགས་སྟོན་ལྷགས་ཇི་ལྟར་མཛོད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་རྟེན་ཡིན་པས་དུག་ཆར་ཡང་སེམས་ཅན་སྤྲོ་མེད་དུ་དྲང་བའི་གསུངས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དྲང་དོན་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་འགྲུབ་ཚུལ་དང་སྤྱད་བཤུལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གསུང་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཆ་ནས་ངེས་དོན་འབའ་ཞིག་དུ་བཞེད་པར་གསུངས་སོ། །

(1.11) མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། རྒྱན་སྤྱད་པོ་བཀོད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་བཀའ་ཡིས་ཀྱང་དངོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཀྱང་ཡོད་མེད་མཐའ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པས་ན་སྒྲུང་སེམས་གཉིས་མེད་དབུ་མ་ཡི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛོད་དོ། །

(1.12) བརྟག་ན་དབེན་ཞིང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གི་མཐུན་པར་སྒྲུང་བ་ཚུ་བློ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་ངོར་དོན་བྱེད་པར་རུས་ཏེ་རི་དྲགས་འཛིན་མའི་བྱ་ལྗེ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

(1.13) མདོ་དང་ལྡགས་ཇི་སྟེད་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུའི་བར་བགྲོད་ནས་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་ལ་དོན་གཅིག་པ་སྟེ་མཚུངས་ནའང་ཐབས་མཁས་དང་བཙུན་པའི་དབང་གིས་ལམ་བགྲོད་པ་ལ་ལྷུར་བུལ་གྱི་ཁྱད་དང་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པ་སྤྲུངས་སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ།

(1.14) སྐད་ཅིག་གས་ཅིག་ཅར་གྱིས་བགྲོད་པར་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཁོ་ནར་ངེས། དཔེར་ན་པརྟའི་འདབ་མ་མང་དུ་བརྟེན་པ་སྟེས་བྱ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཁབ་ཀྱིས་ལྷག་ཆོ་ཅིག་ཅར་དུ་ལྷག་པར་སྒྲུང་ཞིང་སྤྲོ་ནའང་སྤྲོ་མ་མ་ལྷག་པར་སྤྱི་མ་མི་ལྷག་པས་རིམ་གྱིས་ལྷག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

(1.15) གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་ལས་ལས་ཉོན་ཤེས་བྱུང་གི་སྐྱིབ་པ་རིམ་གྱིས་སྤོང་
བ་དང་། ཤེས་བྱུང་གི་སྐྱིབ་པ་ཐོག་མར་སྡོན་ལ་སྤངས་ནས་གཞན་གཉིས་རང་བཞིན་
ཤུགས་གྱིས་སྤོང་བར་འགྱུར་བའང་ཡོད་པར་མི་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བཞེད་དོ། །

(1.16) ཚད་མ་ཞེས་པ་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོའི་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་དང་ཇི་སྟེང་མཁུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་མི་བསྐྱུ་བ་མཚོག་གི་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོས།

ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །

སྡོན་པ་བདེ་གཤེགས་སློབ་ལ་ཤུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

(1.17) དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མས་འབྲས་བུ་ཟབ་མོ་སྤོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲུང་
འགགས་པ་མེད་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཚད་མ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་འདི་ཉིད་
སྡོན་པ་མཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

(1.18) ཕྱི་རོལ་པའི་རྟག་ཆད་གཙོ་བོ་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྟག་ཆད་ཀྱི་
འཛིན་སྤངས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐབས་འདིར་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཕྱི་
རོལ་སུ་སྟེགས་པ་ལྟ་ཞོག། རང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཆེན་པོར་རྣོ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་ཏུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་སྐྱ་ནའང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་
རྟག་ཆད་ཀྱི་སུ་གཉིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་སྤོངས་པ་ཡིན་
ན་གཞན་སློས་ཅི་དགོས། དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། རིག་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།

གང་ཡང་ཀྱང་རྟོག་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་སྤང་བ་དེའི་ཆེ་རྟག་པར་འགྱུར་ལ།

དོན་དམ་ཏུ་མེད་པར་ཁས་སྤང་བ་དེའི་ཆེ་ཆད་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ་ལས།

ཡུན་རིང་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་བྱས་ཤིང་། །

བསྐྱེད་པ་བྱེ་བར་བསམ་གཏན་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་། །

ཡང་དག་ཉིད་མཐའ་འདི་ནི་མི་རྟོགས་ཀྱི།

བསྟན་པ་འདི་ལ་དེ་དག་སློབ་ཡོད་མི་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དག་མཐའ་ནི་འཛིན་
སྟངས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་སློབ་བྲལ་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །

(1.19) ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱི་རྒྱུད་ལའང་སྤྱིང་རྗེས་སློབ་མི་
གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པ་མི་ལེན་པ་སོགས་དགེ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མང་དུ་ཡོད་ལ་དེ་ལ་
དགེ་བ་ཡང་དག་པའི་ཆ་ཙམ་འདུག་པ་དེ་དག་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་ན་གཞན་
བསྟན་པའི་སྒྲོར་ལྷགས་པའི་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་འདུལ་བ་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་
སྤྲིང་སྤྱོད་པ་དང་དུ་ལེན་དགོས་པ་སློབ་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །

(1.20) ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེས་གསུངས་པ་བཞིན་
དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱབས་
འགྲོས་གཙོ་བོར་འབྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་ཉུ་སྤྱོད་དང་སྤྱིང་རྗེ་དང་ཆོས་རྟགས་
གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཙོ་བོར་མི་འབྱེད་དོ། །

(1.21) ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཡང་རྒྱ་རིགས་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུས་
མི་སྤྱེད་པར་གཞན་དོན་ཁོ་ནའི་སློབ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་གིས་བྱང་རྒྱུ་
མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནས་གཙོ་བོར་འབྱེད་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱུང་། །

(1.22) མདོ་དང་སྟགས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ལམ་བདེ་ལྷུར་སོགས་གྱིས་མི་
འབྱེད་པར་དབང་གིས་གཙོ་བོར་སྤྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།
སྟགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་མ་མཐོང་བར། །
གང་ཞིག་ནལ་འབྱུར་པ་ཉིད་འདོད། །
མཁའ་ལ་ཁུ་རྒྱུར་གྱིས་བརྟེན་དང་། །
མིག་རྒྱུ་རི་རྒྱ་ནི་འཕྱང་དང་མཚུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་པོ་ཡང་རིམ་
པར་དབང་གིས་དབྱེ་བར་བཞེད་དོ། །

(1.23) སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ལ་མདོ་དང་ལྔལ་གྱི་ཐོག་པས་རིམ་པར་
 སྤང་བྱ་རྒྱལ་པ་དང་ཕྱ་བ་གཙོ་བོར་སྤོངས་དགོས་པས་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་མ་
 ཟད་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྗན་དུ་འདུ་ཞིང་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་མེད་པའི་ལམ་དེ་ཁོ་ནས་
 རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས་མདོ་ལྔལ་འགལ་མེད་དུ་ཉམས་སུ་
 བྲུང་ནས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བཟུང་དོ། །

(1.24) སོ་བྱང་ལྔལ་གྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་གང་དུ་འང་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་མི་
 དགོ་བ་བཅུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལས་བྲུང་བྱར་མ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལྟ་
 བུ་ལ་འདུལ་བར་ཕམ་པ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་བྱ། ལྔལ་སུ་ཀྱུན་འདོར་བ་རྩ་
 ལྱང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་སྤོང་དགོས་པ་ལ་གནད་གཅིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་
 དུ་སློག་གཙོད་སོགས་ཀྱི་ལ་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་སྤྲང་མངོན་བྱང་ལས།
 བཙོམ་ལྗན་འདས་ལ་གསང་བའི་བདག་པོས་གསང་ལྔལ་གྱི་དམ་ཚིག་གང་ལགས་
 ལུས་པས་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྤོང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་མི་དགོ་བ་བཅུ་ནི་མཚན་ཉིད་
 ས་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དང་རང་སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་དང་སྤྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 སྤང་བར་བབྱིད་ན། ཅི་ལྟར་ན་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྤངས་བས་ན་གསང་ལྔལ་གྱི་དམ་
 ཚིག་དུ་འགྱུར་ལུས་པས་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྤོང་བར་གཅིག་ཀྱང་བསམ་པ་དང་འདོད་པ་
 བྱ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བྱ་དད་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །

(1.25) སྡོམ་པ་གསུམ་པོ་གནད་གཅིག་པས་ངོ་བོ་ལ་བྱ་དད་དུ་མེད་ནའང་
 ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་བདག་པོ་འཕོས་པའི་དབྱེ་བས་སྡོམ་པ་གསུམ་དུ་འོང་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་གསེར་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་སྤོན་འབངས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྒྱན་དེའང་
 གསུམ་དུ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །

(1.26) སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
 པར་དག་པ། ཉི་མ་དང་ཟེར་བཞིན་བུལ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྗན་པ་
 ཡེ་ནས་རང་ཆས་ལྷན་གྲུབ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་

ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་གཤིས་ལ་མ་ཉུགས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྐྱིན་ལྟ་བུས་སྐྱིབ་པས་མངོན་དུ་
མ་གྱུར་ནའང་ལམ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱིབ་པ་དེ་དག་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་
ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་སྟོང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་སོགས་ལས། སྟོང་
གསུམ་དར་ཡུག་གི་དཔེ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་བཞིན་མགོན་པོ་བྱམས་པས་རྒྱད་སྟོང་
མ་ལས་ཀྱང་།

རྗོགས་སངས་རྒྱ་ཀི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །
དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །
རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །
རྟག་དུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་ཅན། །ཞེས་དང་།
ཉེས་པ་གློ་བུར་དང་ལྡན་དང་། །
ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ལྡན་ཕྱིར། །
རི་ལྟར་ལྟར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་།
འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །
བཞག་པར་བྱ་བ་རྒྱུ་ཟད་མེད། །
ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །
ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །
རྣམ་དབྱེ་བ་ཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །
གློ་བུར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི། །
རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །
སྟོ་མེད་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །
འོན་ཀྱང་གློ་བུར་དྲི་མས་བསྐྱིབས། །

དེ་བསལ་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་བསྟན་པ་བཞིན་
ནོ། །

(1.27) དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་
སོ་བདུན་པོ་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོར་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་
དབྱིངས་སྣོས་བྲལ་འདུས་མ་བྱས་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་གནད་
ཀྱིས་སོ། །ཚུལ་འདི་དག་རྒྱུད་སྤྱོད་མར་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ལྡན་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྣོས་པར་ལུས་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་
ནི་མཁའ་འགྲོ་མདོ། །ཞེས་སོགས་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་བདུན་
དུ་གསུངས་པ་སོགས་དང་དོན་གྱིས་གནད་གཅིག་གོ། །

(1.28) དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་གཞི་ལམ་
འབྲས་བུ་ཀུན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ཚོས་དབྱིངས་
འདུས་མ་བྱས་དང་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་སོ། །

(1.29) ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རིགས་དང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་
མི་མངའ་བས་རྒྱུ་རིགས་གཅིག་པ་དང་ལམ་ཐེག་པ་གཅིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་
ཆུབ་པར་གཅིག་པར་ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་མཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས།
འདྲེན་པ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མཉམ་པའི་སེམས། །
ང་ལ་ཐ་དད་འདུ་ཤེས་ནམ་ཡང་མེད། །
ཐེག་པ་དམན་པ་གཞན་ལ་ངས་བསྟན་ན། །
དེ་ནི་ང་ལ་སེར་སྒྲིའི་སྒྲིའི་སྒྲིའི་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལྷ་བ་སྒྲིའི་མ་ལས།
འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །
འདི་ན་སྣོད་མིན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད། །
ཅེས་དང་། མངོན་རྫོགས་རྒྱུན་ལས།

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །
 རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །
 །ཞེས་དང་། སྤྲ་མ་ལས།
 ང་ཡི་མྱ་ངན་འདུག་ཅིག་ཐེག་པ་གཅིག་ །
 ང་ཡི་ཐེག་པ་ཐ་དད་མེད་པ་སྟེ། །
 ཡང་དག་ཏུ་ན་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན། །
 དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་པད་དཀར་ལས།
 ཐེག་པ་ཐ་དད་པར་ནི་གང་སྟོན་པ། །
 སྐྱེས་མཚོག་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་མ་གཏོགས་པར། །
 ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །
 འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རྣམ་ཡང་གསུམ་དུ་མེད། །
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །
 འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་བྱུང་། །
 བྱ་བ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །
 སངས་རྒྱུ་ཐེག་པ་དམན་པས་མི་འདྲེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་
 ལས།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་ནི། །
 ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གནས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་འདི་ཤེས་ནས་མཁས་ཅན་
 བཟང་ངན་དུ་མི་ལྟ། ཚོས་ལ་རིས་སུ་མི་གཙོད། ལྷུང་དུ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །

(1.30) དོན་དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་ལོག་སྟེད་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་སངས་རྒྱུ་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་
 འཕེལ་འགྲིབ་དང་བྲི་གང་དང་བྲལ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་

པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བར་ངེས་པ་དོན་གྱི་མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོས་འཁོར་གནད་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ། ། །།

2. རྟོག་འབྲེལ་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོམས།

གཉིས་པ་ནི། (2.1) ཏུག་གསུམ་གྱིས་གང་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་མི་དགོ་བ་
དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་དགོ་བ་སྟེ། དགོ་སྟོན་གཉིས་ལས་ལུང་མ་བཟུང་ཞེས་བྱ་བ་
གཞན་ཞིག་མེད་དེ། །ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ཀམ།

ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཏི་ལུག་དང་། །

དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། །

མ་ཆགས་སྤང་གཏི་ལུག་མེད། །

དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགོ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་བཙམ་ལྷན་
འདས་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་དགོངས་པས་མི་དགོ་བའི་
ཁོངས་སུ་བྱགས་གྱིས་འདུ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ལ་མ་དང་མ་དང་བྱ་མོ་
གཅིག་དང་བཙམ་པ་ཡོད་ན་བསྐྱེད་བྱ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་མ་དང་བྱ་མོ་རིགས་གཅིག་
པས་ཕོ་མོ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པ་དང་འདྲ་ལོ། །

(2.2) གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཏུས་གཅིག་ཏུ་དགོ་མི་དགོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
རྟོག་བཙམ་གཉིས་གཅིག་ཅར་རམ་ལྷན་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའམ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ་གལ་
ཏེ་སྲིད་ན་ཤེས་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་བས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་
བ་ཁོ་ན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཆར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་དང་།

(2.3) དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་ལས་སེམས་བྱུང་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་འོན་ཀྱང་
སེམས་བྱུང་ལས་ཀྱང་སེམས་ནི་འབྱུང་བའང་ཡོད་དེ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་སྒྲོས་དང་
བྲལ་བ་ལས་རང་སྤང་རང་གསལ་ཤར་བ་སེམས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལས་སྤྱིར་ཡང་སེམས་
ཀྱང་འབྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འདི་བྱ་སྐྱམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཕོ་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བསམ་པ་སེམས་བྱུང་དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱིན་པའི་རྟོག་པ་སྐད་
ཅིག་མ་དེ་སེམས་ཡིན་པས་ཡང་དེ་ལྟར་རེས་མོས་སུ་འཁོར་ཞིང་སྐྱེ་སྟེ། ལུང་ལས་ཀྱང་

མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་འདུ་བྱེད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྱིས་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
ཕན་ཚུན་རྒྱུ་ལྱིས་དུ་འགྱུར་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ། །

(2.4) འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྗེ་པོ་འདི་ལས་
གཞན་དུ་མེད་པས་རིགས་དུག་གི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་སེམས་དང་ལྷུས་ཉིད་འཁོར་
བར་བཞེད་དེ། གདོས་བཅས་ཀྱི་ལྷུས་དངོས་དང་ཡིད་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ལྷུས་གང་རུང་ལ་མ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སེམས་རྒྱུང་རྒྱུང་པོ་བདེ་སྤྱད་
ཚུང་བ་ཞིག་མེད་པས་ན་གང་དུ་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལྷུས་གྲུབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
ལྗེ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

(2.5) རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་འདུ་བྱེད་དེ་བཞིན་
དུ་རྣམ་ཤེས་དང་མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རིག་པ་དང་ཚོར་བ་དང་སྲིད་པ་
དང་ལེན་པ་དང་སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་ཁ་ཤི་ལ་སོགས་སྤྱད་བཞེད་འདི་དག་རྩ་བ་མ་
རིག་པ་ཁོ་ནས་གཡོས་ཤིང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡོད་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
ཞིང་འདི་འགགས་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་གང་གིས་འགགས་
ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཏེ། མདོ་སྤྱད་པ་ལས།
སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཚོག་གྱུར་ཇི་སྟེད་པ། །

དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས། ཞེས་དང་།

ཡེ་ཤེས་རྩལ་སྒོ་ཐབས་དང་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །

དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་པ་པོལ་ཕྱིན་པ་མཚོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

(2.6) དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དེ་ཡང་རིང་མཐའ་ཚེ་གསུམ་དང་།
སྤྱད་ན་ཚེ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་སྤྱིར་བཏང་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་ཤིན་དུ་སྤྱད་ན་སྤྱད་ཅིག་
གཅིག་གིས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བའི་འབྲུལ་སྒོ་མ་རིག་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་བརྟེན་སོགས་
འདུ་བྱེད་ནས་རིམ་གྱིས་བྱེ་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཚང་ཞིང་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། །

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ལུག་གཅིག་གསོད་པར་བྱེད་པའི་ཡུན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
བརྟུ་གཉིས་ཚོགས་པར་གསུངས་པས་སོ། །

(2.7) རི་གླིང་སོགས་སློབ་བརྟུད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཆེ་ཆུང་དང་དག་པ་
དང་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་རྩལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འབྱུང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྐྱམ་
ན་ལས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་
ཚོགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་བར་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་གཅིག་ལ་འང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རྩི་དང་མིས་རྒྱ་མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

(2.8) སྤྱིར་ད་ལྟའི་བདེ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་སློབ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་
ཡིན་ན་ཡང་། འོན་ཀྱང་བཞོས་པར་གྱུར་ན་ས་ལས་རྒྱ་དང་། གཙུབ་པར་བྱས་ན་
ཤིང་ལས་མེ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འང་བཅོམ་པ་དུག་པོས་ལས་གང་སྐྱབ་
པའི་འབྲས་བུར་ཡོངས་སློབ་པ་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ་སྤྱང་དོར་
ལ་བཅོམ་པས་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

(2.9) སློབ་བརྟུད་ཆགས་པ་ཚོགས་ནས་གནས་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ཚོ་ལོ་
དཔག་མེད་ཚོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ནས་རིམ་པར་ལས་ངན་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་གསོག་
འཛིག་བྱས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟུ་པའི་བར་འགྲིབ་པ་དང་། དེའི་ཚོ་བུམས་པའི་སྤྱུལ་
པས་སློག་གཅོད་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པས་རིམ་པར་ཡར་བརྒྱད་ཁྲིར་འཕེལ་
བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་དགོ་སྤིག་གི་དབང་གིས་བྱུང་བས་ན་དགོ་སྤིག་
སློབས་ལྡན་གྱིས་འཕེལ་འགྲིབ་ད་ལྟར་བྱའོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་རྗེ་པད་དཀར་ལས།
སློབ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡང་དག་
འདྲེན་ཞེས་བྱ་བའི་མར་འགྲིབ་ཀྱི་ཚོ། ལོ་བརྒྱད་བརྟུ་བྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདག་
ཅག་གི་སློབ་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་འདི་གདོལ་བ་སློབས་ཆེན་ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་དུ་གྱུར་
ཚོ། མི་ཐམས་ཅད་དགོ་བརྟུའི་བྱིམས་ལ་བཀོད་པས་ཚོ་ལོ་ལྷ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཡར་

འཕེལ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་གང་གི་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་རྒྱལ་བྱིམས་འཆལ་བ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟན་པ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

(2.10) སྤྱིར་ལས་ལ་མཐོང་ཚོས་མྱོང་འགྱུར་དང་། སྤྱིས་ནས་དང་ལན་
གངས་གཞན་ལ་དང་། མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་སོགས་ཚེ་འདྲིར་ལས་གང་བྱས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་རང་ལ་མཐོང་ཚོས་སྤྱི་སྤྱི་པ་གཙོ་བོར་འབྱུང་བའང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རིགས་
རུས་སྤོད་པ་ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་བྲན་གྱི་ཡང་ཐ་རུ་ལྟར་བ་ཞིག་ཡིན་གྱང་། རྗོམ་གསུམ་
གང་རུང་གིས་རྒྱུད་བཟུམ་ཞིང་སྤྱང་དོར་ལ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་ན་རང་རྒྱུད་ཡོན་
ཏན་གྱིས་འབྱོར་ཞིང་གཞན་ཚེ་དགུས་བརྟོད་ཅིང་ཞབས་སྤྱི་བོར་སྤྱངས་ཏེ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐ་ན་རུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཕན་
གནོད་གང་སྐྱབ་ཀྱི་ལན་ཏུ་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འོང་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་
ལ་སྤྱང་དོར་ཞིབ་པར་གཅེས་སོ། །

(2.11) མིའི་ཚོས་ལུགས་ལ་མཚོག་དམན་གཉིས་ལས་མཚོག་ནི་དགོ་བཅུ་
དང་ས་ལ་སར་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མ་ལ་དང་དགོ་སྤོང་ལ་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་
དང་རྒྱན་ལ་རིམ་འགོ་དང་སྤོང་ལ་སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་གཙོ་བོར་མ་བཅུ་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ་དེ་
གང་ལ་ལྷན་པ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡ་རབས་དམ་པ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་
ལ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་ཚོས་ལ་ཡང་མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་གནད་གཅིག་པ་སྤྱི་
སྤོབ་དཔོན་འཕགས་པས།
མི་ཡི་ཚོས་ལུགས་ལེགས་སྤྱད་ན། །
ལྷ་ཡུལ་བགོད་པ་ཐག་མི་རིང་། །
ལྷ་དང་མི་ཡི་ཐོམ་སྐྱས་ལ། །
འཛོག་ན་ཐར་པ་གམ་ན་འདུག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། །

ཚུལ་བྱིམས་བཟོད་པ་བཙུན་འགྲུས་བསམ་གཏན་དེ་བཞིན་ལོ། ། །ཞེས་པས་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་སྒྲིལ་དུག་མཚོག་དུ་འགྲུར་ཚུལ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

(2.14) དཔལ་ལྷན་ཇོ་བོ་རྗེས་སྐྱེས་སུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ། སློབ་དཔོན་
འཕགས་པས་རིམ་ལྔ། རིགས་ལྷན་པད་དཀར་གྱིས་སློབ་དུག་ ལྷ་ལོ་ཚོས་དུག་ལ་
སོགས་པའི་ལམ་རིམ་ལས། འདྲི་སློབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་ལྷན་ལྷ་སུར་མཚོན་ན། སློ་
ལྷོག་རྣམ་བཞི་སྐབས་སེམས་ནས་བསྐྱོ་བའི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་
མེད་དུ་ཉིན་མཚན་གྱི་སྐབས་གཅིག་སྟེ་རེ་རེའི་ནང་དུ་གོ་རིམ་མ་ལོག་པར་ཚང་བར་
ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ལས་དལ་ལོམ་རེས་འཇོག་དུ་མི་བྱའོ། ། །ཞེས་གདམས་སོ། །

(2.15) བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པའི་ཞིང་འདྲི་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་
ཞིང་ཁམས་གཅིག་ལ་ཡང་སྤྱོད་གསུམ་གཞན་ན་བཟུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་
གངས་མེད་འཕྱོན་པར་འགྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་པའི་དབང་པོས་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ཏོག་གསུངས་པའི་དུས་སུ་སྤྱོད་གསུམ་བཅུའི་སངས་རྒྱུས་འཁོར་དང་བཅས་པ་བྱོན་པར་
གསུངས་པ་དང་། དམ་ཚོས་པད་དཀར་གསུངས་པའི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རིན་ཆེན་མང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་བྱོན་ནས་ཞིང་འདྲིར་ཏིལ་གོང་བཞིན་དུ་གང་
བར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ། །

འོ་ན་འགྲུན་རྒྱ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པས་སངས་རྒྱུས་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་
དང་། བསྟན་པ་གཅིག་ལ་སྒྲོན་པ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཞིང་དེར་
བསྐྱབ་གཞི་བཅའ་ཞིང་རྒྱན་དུ་བཟུགས་པ་དང་། མཇེད་པ་བཅུ་གཉིས་མཐར་སྐྱིན་
པར་ཡང་མཇེད་པའི་སངས་རྒྱུས་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་རྗེ་རྗེ་གདན་དུ་འཚང་མི་རྒྱ་བ་
ལ་དགོངས་པས་འགལ་བ་དེ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

རྟེན་འབྲེལ་གནད་བསྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ། ། །

3. སོ་སོ་ཐར་པའི་གནད་བསྐྱེས་ཀྱི་ཚོམས།

གསུམ་པ་ནི། (3.1) དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་
 པོ་ཇི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྡེ་སྟོང་གསུམ་
 དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་བསྐྱེས་པ་གསུམ་མཐོང་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་། དེའི་དང་པོ་
 དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བོད་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་
 རྒྱུ་དུ་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཚོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་རང་ལྷགས་
 འདིར་ནི་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ཡི་སྡེ་སྟོང་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། དེའི་བརྗོད་བྱ་
 ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེས་པ་ནི་ལམ་གྱི་རྟེན་མངོན་མཐོའི་དལ་འབྱོར་དང་ལམ་
 དངོས་ཐེག་གསུམ་གྱི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་
 གསུམ་པོ་དང་བཅས་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་གཞི་རྟེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ། ལུང་རྣམ་
 འབྱེད་ལས།

ཇི་ལྟར་འདི་ན་གིང་རྩ་གཙོ་བོ་སྟེ། །

རྣམ་པར་འཕེལ་དང་ཀུན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞི། །

དེ་བཞིན་དམ་ཚོས་ཚོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཡང་། །

རྒྱ་དང་རྩ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །

བྱང་ཚུབ་གང་བརྟེས་བྱུང་སྟོབ་རྣམ་དག་པའི། །

སེམས་ཅན་དག་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་རྣམས། །

དེ་ལ་འདྲ་རྒྱ་ནི་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལམ་སྐྱབ་
 པའི་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་སྟེ། མདོ་ལས། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེས་པ་གང་གྲུའི་བྱེད་བྱེད་དུ་ལྷན་ཟུང་གོས་སྦྱིན་པ་
 བས་དགོ་བསྟེན་གཅིག་ལ་ཟན་གཅིག་བྱིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཚེས་གངས་
 མེད་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་དགོ་སྟོང་ཚོས་རྗེས་འབྲང་བ་ནས་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

བཞི་དང་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཐོས་པའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་གོང་
འཕེལ་དུ་ཆེས་ཆེར་འགོ་བར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས།

རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། །

ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་དང་ལྷན། །

ཞེས་དང་། རྒྱགས་པ་ལའང་། དུས་འཁོར་ལས།

དེ་ཉིད་བརྩམ་ཞི་ཡོངས་ཤེས་པ། །

གསུམ་ལས་དགོ་སྤོང་མཚོག་ཡིན་ཞིང་། །

འབྲིང་པོ་དགོ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །

ཁྱིམ་གནས་དེ་ལས་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་། ཆང་འབྲུང་བ་ཡང་འོག་མ་ལས་གོང་མ་བཅས་སློ་དོག་པས་ཀྱང་ཐུན་མོང་
ཞེས་བྱའོ། །

(3.2) དེ་ལ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་
རྒྱལ་དང་། བར་དུ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཚོད་རྒྱལ་དང་། མཐར་
ཕྱིན་དུག་ཚོགས་པའི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་སྤོང་པ་རྣམས་དང་། སྤོང་པ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་
བའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོད་པ་དང་སྤོང་ལམ་རྣམས་དང་། དེ་འབྲས་
མཛད་པ་བརྩམ་གཉིས་སོགས་སྤོང་པའི་འཚང་རྒྱ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྤོང་
དུ་སྤོང་པས་དེ་ཉིད་ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྒྱལ་དེས་གསལ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་
ལ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཡིན་ན་ལམ་དེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡོན་
ཏན་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་གལ་སྤིང་དེ་མི་སྤིང་དོ། །

(3.3) རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྤོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
རྒྱ་འབྲས་སྤྱོད་པའི་དམ་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་ཉིད་ནི་བཟོན་པ་ཡིན་པར་མ་
ཟད་སྤོང་པ་ཡང་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས།

ང་ནི་མུ་ངན་འདས་གུར་ན། །
 འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ལོ་ཞེས། །
 རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་གུས་བཅས་པར། །
 ཅན་ཏན་དག་སློང་ཚོགས་མདུན་བསྟོད། །ཅེས་སོ། །

(3.4) སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་ལུ་བ་ལ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་གསུ་སྤྱི་གསུ་བའི་བར་ཆད་དང་། གནས་དང་། ཁྱེད་པར་གྱི་དང་། མཛེས་པའི་བར་ཆད་དང་བཞི་གསུངས་པ་ལས་སྤྱི་གསུ་བའི་བར་ཆད་དེ་དང་ལྡན་པ་ལའང་སྒྲོམ་པ་སྤྱི་གསུ་བའི་འགྱུར་བ་སྤྱི་གསུ་དེ་ཉིད་ལོ། ། ཡིན་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་ལ་དགོངས་ཏེ་སྤྱི་གསུ་བའི་བར་ཆད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་འདུལ་བའི་སྤྱི་གསུ་བའི་དགའ་ལས་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

(3.5) སྒྲོམ་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་སྤྱི་གསུ་བའི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་ནི་བསྟན་མེད་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་གསུ་མཛེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་སྤྱི་གསུ་འདོད་དེ། མངོན་པ་མཛོད་ལས།
 རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ། །
 སྒྲོམ་དང་སྒྲོམ་པ་མིན་དང་གཞན། །
 སྒྲོམ་པ་སོ་སོར་ཐར་ཞེས་བྱ། །
 དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་སྤྱི་གསུ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །

(3.6) སྒྲོམ་པ་དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་སྤྱི་གསུ་སྤྱི་གསུ་བའི་ལྷུང་བ་མཐའ་དག་ལ་ནི་དངོས་པོ་བསམ་འདུལ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། དག་སློང་དགོན་པར་གཉིད་ལོག་པ་ཚོགས་ཅན་མས་བཀའ་པས་དག་སློང་གིས་བདེ་བ་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་དང་། དག་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། སེར་སྤྱི་གསུ་བཟང་མོ་ལ་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྱི་གསུ་དགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལྷུང་དང་དག་སློང་མས་རིག་པ་བདག་གིར་མ་བྱས་པར་མ་

ཟད་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལྟར་མེད་དུ་
 གསུངས་པ་དང་། མདོ་རྩ་ལས།
 འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཤེས་གཙོ་བོའོ། །མདོ་ལས།
 ཆོས་ཀྱི་སྲོལ་དུ་ཡིད་འགྲོ་སྟེ། །
 ཡིད་མགྲོགས་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། །
 དག་བའང་ཡང་ན་མི་དག་བའོ། །
 ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་
 སློ་གསུམ་ལས་གཞན་གཉིས་བཅའ་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྟར་དང་ལྟར་མིན་ཐ་སྐྱད་སུ་ཞིག་
 གིས་འཇོག་སྟེ་མི་འཐད་དོ། །

(3.7) དེའི་སྤྱིར་སྤང་བྱ་ལ་ཡང་བརྒྱབ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་། གཞོད་
 སེམས་ཞེ་སྤང་ལོག་ལྷ་གཏི་སྐྱུག་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་གཙོ་བོར་སྤོང་བ་དགོས་ཏེ།
 །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཟང་སྦྱིན་དང་མཛེས་
 དགའ་ལ་འདོད་ཆགས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བའི་སྤྱིར་གཏི་སྐྱུག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་བསྟན་ན། ཅིའི་སྤྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་མཛེས་པ་
 དེ་ལྟ་བུ་བྱེད། ཅེས་དང་། སོར་མདོ་ལས།
 སེམས་རྟ་ཁ་སྐྱོན་ཀའ་བ་ལ། །
 མཐུན་པ་གཟེར་རྗེན་བརྒྱ་པ་ཡི། །
 སྲུབ་ནི་སོ་སོར་ཐར་འདི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

(3.8) དེ་ལྟ་བུའི་སོར་སྦྱོམ་དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ལས། མཚན་ལན་གསུམ་
 འགྱུར་བ་དང་། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྦྱིས་དེར་ཤེས་པ་དང་།
 དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པ་དང་རྩ་ལྟར་བྱེད་བ་དང་བཞི་གསུངས་པ་དང་། མདོན་པ་
 མཛོད་ལས།

(3.10) བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་ཚོགས་ལྟ་ཅི། ཐ་ན་བསྐྱབ་པ་སྣ་གཅིག་ཙམ་
 ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་ཏེ་བསྐྱུངས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྤང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་བ་སྒྲོམ་ཅི་དགོས་ལ་དེ་མ་ཟད་གོས་དུར་སླིག་བགོས་ཏེ་བཙམ་ལྡན་འདས་
 ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་སམ་གྲུས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པར་ཡང་། ལྷིང་ཇེ་པད་དཀར་ལས།

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་བདག་གི་བསྟན་པ་ལ་གོས་དུར་སླིག་བགོས་པར་གྱུར་
 བ་ལས། ལྷིང་བའི་རྩ་བ་འབྱུང་ངམ་ཉོན་མོངས་པ་ཙམ་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་ལྷུགས་པར་གྱུར་
 པའམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབྲུལ་པར་གྱུར་ཅིང་ཉོངས་པ་དང་བཙམ་པ་པོར་
 གྱུར་པའི་འཁོར་བའི་པོ་དག་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་བདག་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་སམ་གྲུས་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཙམ་དེ་དག་ལས་ཐ་ན་སེམས་ཙམ་གཅིག་
 ཙམ་ཞིག་སྤངས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་གིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ལྷུང་མ་བསྟན་ན་
 བདག་གིས་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བསྐྱུས་པར་གྱུར་ཅིང་བདག་འཚང་
 རྒྱ་བ་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་པོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་ཀྱང་།
 དག་སྟོང་བཅུན་མཁས་ཞིག་ཕྱིས་བབས་ནས་རྒྱང་མ་ལ་ང་ལ་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་
 བཅུ་རྩ་གསུམ་ལས་ད་བྱིན་ལེན་འདི་ལས་མེད་པས་འདི་ཀ་བརྟེན་དགོས་པས་ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྟོབས་ཅིག་ཟེར་བ་དེ་གསུམ་ཚེ་བབས་པར་གྱུར་ཀྱང་མཁས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་
 ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་སྤྲུགས་མཉེས་པར་མཇེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་
 གཙེས་སྤྲུམ་མི་བྱེད་ཅེས་གདམས་སོ། །

(3.11) སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བྱེད་
 པ་པོ་མིན་ཞིང་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཇི་བཞིན་པར་མངོན་
 སུམ་དུ་གཟིགས་སྟེ་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོས་ཉེ་རིང་མི་མངའ་བར་ཉེས་པ་སྟོངས་ཤིང་ཕན་
 བདེ་ལ་སྦྱོར་བར་མཇེད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོག་གཙོད་ལ་སོགས་པ་མི་དག་བར་གྱུར་པ་
 རྣམས་ལ་ཕམ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བཙམ་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པས་སྟོག་པ་ཐ་དད་

ཀྱང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྤང་བུ་འགྱུར་བར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་བཅས་པའི་སྡིག་པ་དང་རང་
བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སོ་བའོ་བོ་གཅིག་ཅེས་གསུངས་ལ།

(3.12) དེའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་དང་ལྷུང་བ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ཡིན་པ་དང་།
འབྲས་བུ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཐ་དད་པའམ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་གཅིག་
པ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།

ལྷུང་བ་ཞེས་བུ་བ་ནི་དམུལ་བ་དང་། དུད་འགོ་དང་། ཡི་དགས་དང་། ངན་སོང་དང་།
ངན་འགོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སུ་སྟེ། དེ་བས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། །

(3.13) དེའི་ཕྱིར་བཀག་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་བཀག་པ་སྟེ་སྤྱི་ལའང་སྡིག་
དུ་འགྱུར་ན་གནང་བ་མེད་ཅིང་། གནང་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་གནང་བ་སྟེ་སྤྱི་ལའང་
དགོ་བར་འགྱུར་ན་བཀག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དཔེར་མཚོན་ན་ཆགས་པས་བྱུང་མེད་
ལ་རེག་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པས་བཀག་ཀྱང་དེ་རྒྱུ་ཁྱེར་བ་ལ་སོགས་པས་
སྟོག་དང་འབྲལ་བ་ལ་ཐན་པའི་ཕྱིར་དོ་དང་བོང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རེག་ཅིང་འཛིན་
པར་གནང་བ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའང་ཡེ་ནས་ཆགས་པས་བྱུང་མེད་ལ་རེག་
པ་མ་གནང་ཞིང་དོ་དང་བོང་བ་ལ་རེག་པ་མ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

(3.14) དེ་ཡང་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དང་པོ་
བྱུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་དང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཏེ་
ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་བར་མཛད་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མ་མཛད་ས་མས་བུ་དང་
སྤྲོན་པ་མཁའ་པས་ནད་གསོ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་མཁའ་པས་བྱིམས་བཅའ་བ་བཞིན་དུ་
གདུལ་བུའི་སྟོང་དང་འཚམས་པར་དགོ་སྡིག་གི་སྤྱང་དོར་འགོ་བ་སྤྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་
བསྟན་ཅིང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སོར་སྤེང་གི་མདོ་ལས།
སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་ཞིང་། །

དགེ་བ་རྣམས་ནི་རྫོགས་པར་བྱ། །

རང་གི་སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གདུལ། །

དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱང་།

འདུལ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྣང་པོའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

(3.15) དེས་ན་སྤྱང་དོར་དེ་ལས་འགྲོ་བ་གང་གིས་འདས་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཐ་
དད་པའི་རང་རང་གི་ལྷོག་པ་དེའི་ཉེས་པ་དང་།

(3.16) བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ནི་ཀུན་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་ལུང་གཞི་སོགས་ལས་སྡོན་བསྐྱེད་པ་དང་པོར་ས་ལུ་ལ་གསོག་འཛོག་བྱས་
པས་ཉེས་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་ལྷ་བརྒྱུས་གཡང་གཞི་དང་རིམ་བ་སོགས་ཡོ་
བྱུང་ལྷག་པ་བཅང་པས་མངོན་ཤེས་ལྷ་ལ་སྐྱིབ་པར་གསུངས་པ་དང་། གོང་མ་སྤྲེག་
སོགས་བཞིས་ཡུལ་དེའི་དུད་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་མི་རྣམས་གཏུན་བྱིམས་ལྷ་ལ་
བཀོད་ཅིང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་གི་ཚད་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷར་སྐྱེས་ཆོ་
བརྒྱ་བྱིན་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ།

གུས་བཅས་ཞེས་ར་བཅས་པ་དག །

དཀའ་ཐུབ་ཚལ་ན་གནས་པ་ཡི། །

གོང་མ་སྤྲེག་གི་ཚངས་སྦྱོང་དག །

འཇིག་རྟེན་སོ་སོར་རབ་དུ་བསྟན། །ཅེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

(3.17) དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེར་འཇུག་པ་ལ་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་གསོལ་བཞི་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་འབྲུལ་མེད་ཚད་ལྡན་ལ་བསྟེན་ནས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྣང་པོ་སྤྱང་ས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་ནི་ལྷད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
སྤྱིར་ལྷག་པར་རམ་གཅིག་དུ་གཡེ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོད་ཚེས་དང་དེས་ཚོགས་དུ་མ་སོང་བ་
དགོས་ཏེ། ལུང་ལས།

ང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ལས་འདས་ནས་ཚོགས་སུ་སྤྱོད་པ་བཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

(3.18) ཆགས་སྤང་སོགས་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་རྒྱ་འབྲས་
སྤང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་པའི་གདོ་སྤྱད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་གཞན་ལས་ལྷི་
སྟོན་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལུས་པའི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་ནི་ཉེས་པ་རྒྱུ་ལ་འབྲལ་
དགའ། ཞེ་སྤང་ནི་ཉེས་པ་ཆེ་ལ་འབྲལ་སྟེ། གདོ་སྤྱད་ནི་ཉེས་པ་ཆེ་ལ་འབྲལ་ཡང་
དགའ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

(3.19) དེས་ན་ངན་སོང་གསུམ་ལས། དུད་འགོ་རྣམས་གདོ་སྤྱད་ཆེ་བས་
དམན་པ་ཡིན་ཏེ། དམུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱད་
བསྟེན་ཆེ་ཡང་ཆོ་རབས་རྗེས་སུ་དུན་པས་སྤིག་པ་ལ་འགྱུར་པ་དང་གཞན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་
སྤྱིས་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྱད་དུ་ཐར་བར་འགྱུར་བའང་ཡོད་ལ། དུད་འགོ་རྣམས་ནི་
ཤིན་དུ་སྐྱོངས་པའི་དབང་གིས་ལས་ངན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འོག་ནས་འོག་དུ་འགོ་བའང་
མང་བས་ན་མདོ་དུན་ཉེ་ལས།

སེམས་ཅན་དམུལ་བར་སྤྱིས་པ་ནི་སྤྱི། དུད་འགོའི་སྤྱི་གནས་སུ་སྤྱིས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོངས་པ་གདོ་སྤྱད་འདི་
སྤང་བ་ལ་བརྩོན་པ་གཅེས་ཞེས་གདམས་སོ། །

(3.20) ལྷོ་མ་པ་དེ་ཡང་ལུས་ནས་མ་བསྐྱུང་ན་ཉེས་པ་ཆེ་ཕྱིར་དང་པོ་ཉིད་ནས་མ་
ལུས་པ་ལེགས་ཞེས་དང་། ཚོས་ཐོས་ཀྱང་སྤང་དོར་མི་རུས་པ་ཤེས་བཞིན་ལྱད་གསོད་
ཉེས་པ་ཆེ་བས་ལྷི་ཟེར་བ་རྣམས་སྤང་ཡང་། དེ་ཡང་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷོ་མ་པ་ཉམས་པས་གནས་སྐབས་ངན་སོང་དུ་སྤྱུང་ཡང་སྤྱད་པས་
པའི་རྒྱས་བྱུང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ཉམས་པ་ལས་ལྷོ་མ་པ་མ་ལུས་པའམ་མ་ཐོབ་
པ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་བཞེད་དེ། བདག་གིས་ལྷོ་མ་པ་མ་ལུས་པས་འདི་དག་སྤྱོད་འོས་སོ་སྟེ།
ཏེ་ཉེས་མཐོང་དང་འགྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཀུན་དཀྱིས་ཆེན་པོས་མི་དགོ་བ་

འཇོལ་ཉོག་དུ་སྒྲིབ་པས་ངན་སོང་ལས་མི་ཐར་ཞིང་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་
 པར་བྱས་པས་སོ། ། དེ་ཡང་སྣང་རྗེ་པད་དཀར་ལས།
 ཀུན་དགའ་བོ་ཕྱི་མའི་དུས་ཟད་པའི་དུས་དམ་པའི་ཚོས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་དུས་
 ཀ། གང་དག་ངའི་བརྟན་པ་འདི་ལ་རབ་དུ་འབྱུང་བར་གྱུར་བ་དག་རབ་དུ་བྱུང་ནས་
 བུའི་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ཆང་སྒྲོགས་གང་གི་ཕྱིར་ཆང་པའི་ཁྱིམ་
 ཀས་ཆང་པའི་ཁྱིམ་དུ་འབྱམས་པ། ངའི་དམ་པའི་ཚོས་འདིའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བ་ལས་
 འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ས་སྣང་འཁོར་ལོ་བརྒྱུ་པ་ལས།
 ཚམ་པ་ཀ་ཡི་མེ་ཏོག་རྣམས་གྱུར་ཀྱང་། །
 མེ་ཏོག་རྣམས་གཞན་བས་ཤིན་དུ་ལྷག་ །
 དག་སྒྲོང་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཉམས་ཤིང་སྟོག་སྒྲོབ་ཀྱང་། །
 སུ་སྟོགས་ཅན་དག་ཐམས་ཅད་ཀུན་བས་མཚོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཚོས་ཐོས་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་། སྟོག་པ་ལའང་མཁས་པས་བྱས་པའི་སྟོག་པ་
 བས་སྐྱོངས་པས་བྱས་པའི་སྟོག་པ་ཉེས་པ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས།
 སངས་རྒྱལ་སྐྱུན་གྱིས་ཞིང་གང་ངས་མཐོང་བ། །
 རིན་ཆེན་བཀའ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བྱིན་ཡང་། །
 འདི་ལྟ་བུ་ཡི་ཚོས་དེ་མ་ཐོས་ན། །
 དེ་ནི་བསོད་ནམས་རྒྱུང་ཞེས་ང་སྣོལ། །ཞེས་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས།
 མི་མཁས་པས་ནི་སྟོག་པ་རྒྱུང་དུ་བྱས་ཀྱང་འོག་དུ་འགོ། །
 མཁས་པས་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་གཞོད་པ་རབ་དུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར། །
 ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་རྒྱུང་ཡང་རྒྱ་ཡི་གཏིང་དུ་འབྱིང་འགྱུར་ལ། །
 དེ་ཉིད་སྒྲོབ་དུ་བྱས་ན་ཆེ་ཡང་སྟེང་དུ་འཕྱོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཉེས་པ་བཤགས་
 སྟོན་ཕྱིར་བཅོས་གྱིས་སོར་རྒྱད་པ་ཡང་། རབ་དུ་བྱུང་བའི་གཞི་ལས།

གང་གིས་རྗེས་པའི་ལས་བྱས་པ། །

དག་བ་ཡིས་ནི་འགོག་བྱེད་དེ། །

ཉི་ཟླ་སྤྱིན་ནས་བྱང་བ་ཉུང་། །

འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་དེར་སྤང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་

བཅས་རང་གཅིག་པ་སོགས་ལ་མུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བཤད་སྐབས་ཐོབ་སོ་སོར་

སློབ་མང་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོ་ཐར་པའི་གནད་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་

པའོ།། །།

4. བྱང་སེམས་གནད་བསྐྱེས་ཀྱི་ཚོམས།

བཞི་པ་ནི། (4.1) མགོན་པོ་བྱམས་པས།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །

ཡང་དག་ཚེགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་

ཀྱི་སེམས་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་གཉིས། རྒྱ་དང་

འབྲས་བུར་བྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་བས།

ཉམ་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །

སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། །

སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སྐྱེས་སྤོང་དང་། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

(4.2) རྒྱ་དེ་ལྡན་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་

སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་གཞི་རྟེན་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བས་དེའི་རྟེན་ཅན་དུ་བཞེད་ཏེ། མཉམ་

མེད་ཇོ་བོས།

སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། །

རྟག་དུ་སྒྲུབ་གཞན་ལྡན་པ་དང་། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པ་ཡི། །

སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མའི་ལྷགས་ལའང་

སྐབས་སྒྲུབ་སྒྲོན་དུ་འགོ་དགོས་པས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སོར་སྒྲུབ་

ཐེག་དམན་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པར་མི་བྱ་བར་མཚོག་དུ་གཅེས་པར་

བྱའོ། །

(4.3) སྒྲོན་འཇུག་གི་ངོས་འཛིན་གྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་སོ་སོའི་སྐྱེ་

བོ་ལ་ཡང་འཇུག་སྒྲུབ་སྐྱེ་བ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་ཞི་ལྷའི་དགོངས་པ་སྤྲོ་ན་

མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

(4.4) དེ་ཡང་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་བྱིམས། དགེ་བ་ཚོས་སྤྲད། སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་
ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིན་སོགས་དགེ་རྩ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཐ་ན་ཕུག་ལན་གཅིག་འཚལ་བ་ལའང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཉེས་སྦྱོར་དང་བྲལ་
བ་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་དང་། དང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཕུག་དེ་ཉིད་དགེ་བ་ཚོས་
སྤྲད་དང་། གཞན་དོན་དུ་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་དང་གསུམ་
ཀ་ཚང་བར་འགྱུར་བས་ན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བག་ཡོད་པས་སློག་ལ་བརྗོད་ཏེ་འབད་པར་
བྱུང་། །

(4.5) བྱང་སེམས་ལའང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་ལྷུང་བ་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་
གང་དུའང་མི་སྲིད་ཅིང་མེད་དོ། །

(4.6) ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་ཚ་བ་མེད་པའི་མེ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་ཉེས་
པར་མི་འགྱུར་བའི་མི་དགེ་བ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཉོན་མོངས་པ་རང་མཚན་པ་ཞིག་སུ་
ལའང་གནང་བ་མེད་དེ། འཕྲུལ་ངག་བདེན་པའི་མདོ་ལས།
དབང་མེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བ་ལ། །

སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ནི་མངའ་མི་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་
ན་གསང་ཆེན་ཐབས་མཁས་སོགས་ལས། སློག་བཅད་པས་ཉེས་པར་མ་གྱུར་པའི་དེད་
དཔོན་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་གནང་བར་
གསུངས་པ་ཅི་སྟུམ་ན་སྦྱོང་ཉིད་དང་སྦྱོང་རྗེའི་དབང་གིས་བདག་བས་གཞན་གཅེས་
འབྱོངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལ་
བརྩོན་པས་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་སྦྱོང་ཡང་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་མཚོག་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
ལ་གནང་གི་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །དེས་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་པོ་ལ་གྱིས་ཚོགས་
ཀྱང་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་འདི་གོ་བར་བྱས་ནས་སྦྱོད་པ་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བར་

བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་སྟེ། མེད་གེ་མཚོང་སར་མ་ཀུན་མཚོང་ན་ཤེད་པ་འཆག་པ་དང་
འདྲ་བས་མི་དགེ་བའི་སྦྱོད་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་བྱ་བ་གལ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

(4.7) དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁལ་
པའི་སྦྱོད་པ་ལ་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ལས་མི་དགེ་བ་རང་མཚན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་གྱི་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་རྒྱ་དེས་རང་ཉིད་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ཞིང་གཞན་མེམས་ཅན་གྱི་
དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ་མུན་པས་མུན་པ་མི་མེལ་བ་བཞིན་ཅོ། །

(4.8) བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་སུ་སྤྲོད་ཆེན་ལོན་པ་བསྐྱེད་
ཞིང་སྟེལ་བར་བྱ་བ་ལས་གཅོད་པའི་དུས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བདག་གཞན་བརྗེ་བར་
ཡིད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ལས་མི་རུས་བཞིན་དུ་རང་གི་ལྷུས་དངོས་སུ་
བྱིན་ནས་རང་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ན་རང་ཉིད་རྗེས་བྱང་ལས་ཉམས་
པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་དེ། །ཤུ་རིའི་བུས་མིག་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཅམ་

མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་ལྷུས་པའི་མདོ་ལས།

དཔེར་ན་སྤྲོད་ཤིང་ལོན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ། །

རྩ་བ་ལ་སོགས་སྤྱད་འོས་ས་བོན་ཅི། །

སྤྱིན་ཡང་དུས་མིན་སྤྱད་ལས་བསྐྱེད་བྱ་བ། །

རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲོད་ཤིང་དེ་བཞིན་ཅོ། །ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྷུས།

ཚོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱིན། །

དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྦྱོད་པའི་ལྷུས། །

ཕན་ཚེགས་ཆེད་དུ་གནོད་མི་བྱ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་མེམས་ཅན་གྱི། །

བསམ་པ་ལྟར་དུ་རྗེས་པའི་འགྱུར། །

སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །

ལྷུས་འདི་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །

ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་། །

དོན་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་གཏང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེས་
རྣམ་ཀུན་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

(4.9) གཞན་དོན་ལུར་ཕྱིར་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གནོད་པ་བྱས་པའི་རང་གི་
ལས་དེས་བདེ་བར་མི་འབྲེལ་ཞིང་ཡུན་རིང་དམུལ་བར་སྐྱབ་བཞུགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཞི་བ་ལྷན།

གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྐྱེས་བདག་ལ། །

གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ། །

ངན་སེམས་བསྦྱེད་པའི་གངས་བཞིན་བསྐྱེད་པར་ནི། །

དམུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱབ་པས་གསུངས། ཞེས་སོ། །འོ་ན།

གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྲེལ་བ། །

བདེ་བའི་འབྲུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་རང་གི་བྱུགས་བསྦྱེད་སློན་ལམ་གྱི་མཐུས་ཡིན་གྱི། རང་སློབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་
པས་དེ་འདྲའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་གནོད་པ་སློངས་ཤིང་དད་གུས་ཀྱི་འབྲེལ་བུ་
བར་གཅེས་སོ། །

(4.10) དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོངས་གི་འབྲེལ་བའི་སློབས་ཀྱིས། གནས་
དང་གནས་མིན་པའི་རྒྱུ་འཚོལ་བར་མི་འགྱུར་བས། རྒྱུ་དགོ་བ་དང་མི་དགོའི་འབྲས་
བུ་བདེ་སྐྱབ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་འབྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷང་གཞི་ལས། གནས་པའི་
གོང་ན་ཤན་པ་དང་སྤང་ཚོང་མས་དགོ་སྤིག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱབ་རེས་མོས་སུ་སྤྱོད་
རྒྱུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཕེན་རྗེས་དགོ་སྤིག་སོ་སོར་འགྱུར་བ་སོགས་
འདྲེས་མའི་ལས་ཀྱང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སྤྱོད་བའོ་ནོ། །

(4.11) ཀླུ་པོའི་ཚོས་བཞི་བྱང་ན་བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་ནི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་
 བརྗེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་འཚོར་མི་སྲིད་པ་སྟེ་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་མི་གཏོང་སྟེ། བསོད་
 ཀམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས།
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྗན་ན་བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་བརྗེད་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེས་ན་ཀླུ་པོའི་ཚོས་བཞི་སོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་གལ་ཆེའོ། །
 །ཞེས་གསུངས་སོ། །

(4.12) ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གམ་ལས་ཉོན་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྟེ་སྐྱིབ་
 པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པར་གཅིག་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་སམ་མོངས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱའི་མིང་དང་ཆགས་སོགས་བྱེ་བྲག་གི་སྐོས་མིང་ཡིན་པས་སྐྱིབ་བཏང་
 བ་དང་དམིགས་བསལ་ཙམ་ལས་མོངས་པར་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས།
 ཉོན་མོངས་རྩ་བ་བག་ཉལ་བཅས། །

སྐྱུག་བསྐྱེད་མུ་ངན་འབྱུང་དེ་དག །
 ངས་འདིར་ཤེས་རབ་དམ་པ་ཡི། །

ཐོང་ལྷགས་ཀྱིས་ནི་མ་ལུས་བཏོན། །ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ལ་མོངས་པའི་མིང་གི་གསུངས་པ་ཇི་སྟེད་པ་དང་དོན་
 གཅིག་པར་སྤང་ངོ། །

(4.13) བྱུ་བ་པའི་མཐའ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱུ་བ་མཐའ་དེས་གནས་
 ལུགས་ཇི་བཞིན་པ་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་སྐྱ་རྟོག་གིས་སྐོས་བྱས་སུ་བྱུར་པའི་ཇི་སྟེད་
 པའི་བྱུ་བ་མཐའ་སྐོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་
 པའི་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་ནི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྐོ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ག་མཐའ། །

གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །
དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རྣམ་སྤངས་ནས། །
མཁས་པ་དབུས་ལའང་གནས་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྐྱ་ཅན་
འཛིན་གྱིས།

སྐྱ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །
མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །
སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕུག་འཚལ་བསྟོད། །ཞེས་དང་། བུམས་པས།
ཕ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །
དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་བྱའི་མིན། །
ཚོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པའི། །

བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས།
གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །
སྤོས་པ་རྣམས་གྱིས་མ་སྤོས་པ། །

རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །
དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

(4.14) དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་
རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཕྱི་གཟུང་བ་རུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་། རང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་བདག་མེད་ཕྱེད་གཉིས་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྱོད་གསུང་གཅིག་
མཐོང་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

སྤྱིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་སྤྱོད་གསུང་གཅིག་སྤོ་གྲོས་ཅན། །
སྤོ་མིག་དག་པའི་འཕགས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་ཚོས་སྐྱབས་ལུ་གང་དག་སློབ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །
ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་།
ཇི་སྐད་དུ།

ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་དང་། །
ང་ཡི་ཚོས་དབྱིངས་མཚུངས་པར་གཅིག །
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་དང་། །
ང་ཡི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའང་གཅིག །ཅེས་སོ། །

(4.15) མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་ལྷ་པར་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་དང་། ལྷག་པར་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ས་ལྷག་མན་ཆད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ།
འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པོའི་བྱ་མཚན་དང་
ལྷན་པའི་བྱིན་གྱིས་སློན་པོའི་ཚོགས་བེལ་གྱིས་གཞོན་ཡང་། རང་གི་སློབ་རྣམ་པར་
དཔུང་པས་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཀར་སོན་པ་ན་སློབ་སྟོབས་ཀྱིས་སློན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་དཔེས། བྱང་སེམས་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་
པའི་བསམ་པ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སློབ་
རྣམ་པར་དཔུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པ་ན་རང་གི་ཡུལ་
ཤེས་པ་ལ་གནས་པས་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དང་། །མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། ལུ་མོ་ལྷ་ངན་མེད་དང་། ལྷ་ཀ་ལ་པི་རྣ་སོགས་ཀྱི་
དཔེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་།
ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བཞུན། །
གཞན་གྱི་བད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །
བད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །
གཅིག་པས་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

(4.16) ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས།

རི་ལྷོང་སྐྱུ་མའི་མཁམ་པོ་དག །

རང་གིས་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་མ་ལ། །

དག་དང་མི་དག་འདུ་བྱེད་ལ། །

ཉེས་པ་གང་གིས་མི་གོས་ལྷོང། །

ཐབས་ལ་མཁམ་པས་རྣམ་པར་སྦྱོད། ། །ཅེས་པ་ལྷ་སྤྱི་ཐབས་ལ་མཁམ་པའི་པ་རོལ་

དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཉམ་རང་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ས་བདུན་པའི་མདོར་རྟོགས་ཡིན་

ལ། དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། སེམས་ཉིད་སྦྱོས་བྲལ་

དུ་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅམ་པ་ནི་ས་བདུན་པའི་མདོར་པར་རྟོགས་

པ་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

སེམས་ཅམ་ས་ནི་བདུན་པ་ཡིན། །

སྣང་བ་མེད་ནི་ས་བརྒྱད་པ། །

ས་གཉིས་དག་ནི་གནས་ཞེས་བྲ། །

སངས་རྒྱས་ས་ནི་མཚོག་ཡིན་ནོ། །

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག །

དེ་ནི་ང་ཡི་ས་ཡིན་ནོ། ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

(4.17) ཚོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་

མཉམ་པ་ཉིད་ཆེན་པོ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཞན་ལས་ཆེས་འཕགས་པ་ས་བརྒྱད་

པར་མདོར་དུ་བྱས་ཤིང་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས།

གང་ཚོ་འདི་ན་སྐྱེ་འཆི་གང་མེད་པ། །

ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་བདག་མེད་པའི། །

བཟོད་འདི་བདག་གི་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཚོ། །

སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཇོད་ཀྱིས་བདག་ལུང་བཞུན། ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

(4.18) ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ནི་སྐོ་
བུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ ཚམ་ལས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་
བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་འཇུག་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་འདུ་ཤེས་ཇི་གསལ་དུ་སོང་བ་དེ་ཁོ་ནས་སམ་
གཅིག་གིས་ས་ལམ་མ་ལུས་པ་བཤོད་དེ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས།

མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །

ཤིན་དུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །

སེམས་ཅན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

(4.19) གཞན་ཡང་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་རྒྱལ་ལྷ་དུག་ཡོད། དེ་ཡང་རིམ་
གྱིས་པའི་ལུ་དང་། ཅིག་ཅར་བའི་ལུ་དང་། འགའ་ཞིག་ཡོད་ལ་འགའ་ཞིག་མེད་པའི་
ལུ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་ལུ་དང་། ལྷ་ལ་འབྱོར་པའི་
ཉམས་ཀྱི་སྤང་བའི་ལུ་དང་། ལུང་གི་ལུ་དང་དུག་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གི་
སྟོན་པ་དང་། ལྷན་རས་གཟིགས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལོར་བཟང་གི་སྐྱེ་མ་
བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པོ་བརྒྱ་བཅུ་པོ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་དང་། ཇི་བཅུན་མི་ལ་དང་། མཐོང་
ལམ་ཐོབ་པ་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་མ་
གསུངས་པ་རྣམས་སྐྱར་རོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་གཉིས་ས་དང་པོ་ལ་འབྱུང་བར་
གསུངས་པ་ཡང་། ས་བཅུ་ལྷ་མཛོ་ལས། ས་དང་པོ་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ནི་ཕལ་ཆེར་འཇོམ་བུའི་སྤྱིང་གི་དབང་པོར་འགྱུར་ཞིང་ཐོབ་ལ། །ཞེས་པ་ནས།
འདོད་ན་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་བྱིས་དང་། རྒྱུང་མ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་
ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་། རབ་
དུ་བྱུང་ནས་སྐད་ཅིག་ཡུད་ཚམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་རབ་དུ་ཐོབ་པ་དང་སོགས་

ནས་དེ་ལྟ་བུ་རྩོམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པས། ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་འགོ་བརྒྱམ་པ་ནས་
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱའོ། །

(4.20) གཞི་དབྱིངས་ཡེ་ཟུང་འཇུག་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ལམ་ཚོགས་གཉིས་
ཟུང་འཇུག་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྐྱུ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་སྤྱིར། གཞི་
ལམ་འབྲས་བུར་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དུ་ཤེས་ནས། ཉམས་སུ་ལེན་པར་གདམས་
སོ། །

(4.21) གང་ཟག་མཐོ་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཀུན་དུ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཞིང་ནི་ཡར་བདམ་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷིང་པོ་མདོར་བསགས་ལས།
སངས་རྒྱས་ཞིང་སོགས་ཞིང་རྣམས་ལ། །

ཁྱུང་པར་དུ་ནི་སྦྱིན་ལ་སྦྱད། །

དམངས་རིགས་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་དག་ནི། །

བྲམ་ཟེ་གཙང་མ་གཅིག་དང་འདྲ། །

བྲམ་ཟེ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་དག་ནི། །

དག་སྟོང་གཅིག་ལ་རབ་དུ་སྦྱར། །

དག་སྟོང་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་དག་ནི། །

རྩལ་མེད་པ་ནི་གཅིག་དང་སྦྱར། །

རྩལ་མེད་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་དག་ནི། །

ཡེ་ཤེས་ལྷན་པ་གཅིག་དང་མཉམ། །

ཡེ་ཤེས་ལྷན་པ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས། །

སྟོབ་དཔོན་གཅིག་དང་མཉམ་པར་བརྟུག། །

དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་ཞིང་བྱས་ནས། །

སྟོ་དང་ལྷན་པས་རྟུག་དུ་སྦྱིན། །

རྩལ་འབྱོར་རྩ་བའི་ཚོས་ལ་ནི། །

ཞིང་བཟང་པོ་ལ་ས་བོན་གདབ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

(4.22) དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མེད་ན། བཏང་ཡང་བདག་འཛིན་
དང་མེད་སྒྲིལ་གཉེན་པོར་མི་འོང་བས། བདག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་བསགས་པ་ནི།
ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། ཞི་བ་ལྷས།

ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱི། །

སྒོ་ཡིས་སྤངས་ནས་བྱབ་པ་སྦྱེས་ཀྱི་མཚོག། །

སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་འབྲུལ་ན། །

ཡོན་གནས་དམ་པ་བྱགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། །

བདག་ལ་བརྟེན་དགོངས་བདག་གི་འདི་དག་བཞེས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

(4.23) འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་འདས་པ་འཕགས་པ་ཀུན་གྱིས་དགོ་

བ་ཇི་སྟེད་བསགས་པ་དང་ཡོད་པའི་དགོ་བ་རྣམས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ཀུན།

རང་གི་སྒོས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་ཏེ་གཞན་དོན་ཏུ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་བསྐྱོ་བར་

བྱ་དགོས་སོ། །ཚུལ་དེ་ཡང་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྱོ་བ་བཅུ་པ་ལས།

འགོ་ཀུན་དགོ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས། ལྷ་འདི་

བུས། ཀྱོ་ཤི་ཀ་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དང་པོ་བྱགས་བསྦྱེད་པ་ནས་དམ་པའི་ཚོས་

གསུངས་པའི་བར་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་སེམས་དང་། ཉན་རང་

རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱོ་བར་

བདག་གི་ལུ་བ་སྦྱེས་སོ། །ཞེས་དང་། མི་གཡོ་བའི་རྒྱུད་ལས།

བཙམ་ལྷན་བདག་གིས་གང་བསགས་པའི། །

བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་མི་ལང་། །

དེས་ནི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །

སྤྲ་མེད་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་ཤོག། །ཞེས་དང་། ཤེས་མདོར།

རབ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པོ། །ཞེས་དང་།

རྒྱལ་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པ་ལས།
དཔའ་ན་ཤེལ་དང་མེཤེལ་དག །
དག་པ་ཡི་ནི་མཚན་ཉིད་ཅན། །
ཉི་མའི་ཟེར་གྱིས་ཕོག་པ་ན། །
དེ་དག་རང་གི་འོད་ཟེར་འབྱིན། །
དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །
བདེ་ག་ཤེགས་སྣོང་པོ་ལམས་དགེ་བ། །
ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དེ། །

བསྡོམས་ན་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །

(4.24) སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དང་། དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་མ་ལ་ཡང་མཚོག་གི་
དགོངས་པ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་བསྡོམས་པར་བྱས་ན་རང་གཞན་གྱི་ཚོགས་
རྫོགས་ཤིང་སྐྱིབ་པ་དག་ནས་བྱང་རྒྱལ་སྤྱུར་དུ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བསྡོམས་བྱ་
དགོས་ཏེ། ཞི་བ་ལྷན།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །

འགྲོ་དོན་ཐུགས་ལ་དགོངས་འགྲུབ་ཤོག །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེས་ན་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས། ང་འབྲུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་འང་ཕྱོད་ཤུལ་
དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡོམས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། །བྱང་
སེམས་གནད་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ། །།

5. གསང་སྐྱུག་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་།

ལྷ་པ་ནི། (5.1) དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ནས། འོངས་སྤོང་རྫོགས་སྐྱེད་པ་ལྷ་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཏེ། མཁའ་ལྱབ་དུ་སྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ལྷབ་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་ལྷན་གྲུབ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསང་སྐྱུག་གི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཞིང་འདྲིར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལའང་གསང་སྐྱུག་འདུལ་བྱ་གར་ཡོད་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལས།

འདས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །

མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་འགྱུར་ལ། །

ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྫོགས་སངས་རྒྱུས། །

གང་ཡང་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

(5.2) རྗེ་ཐེག་པ་དེའི་སྒོར་ལྷགས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐོག་མར་དབང་བསྐྱེད་སྤོང་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་རྫོགས་དཔོན་དང་སྤོང་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་ཞིང་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་ཚོགས་པས་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ངེས་པར་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྤོང་གོན་ནས་དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་བར་དུ་སྤོང་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་འབྱུང་ཞིང་སྒོ་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འཇིན་པའི་དྲི་མ་དག་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམས་པའི་རྣམས་ལྷན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བུམ་དབང་གིས་སྤུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སྤང་སྤོང་ལྷ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། གསང་དབང་གིས་གསལ་སྤོང་གི་ཏིང་འཇིན་དང་ཤེར་དབང་གིས་བདེ་སྤོང་གི་འོད་གསལ་དང་། དབང་བཞི་པས་སྤོང་བྲལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་རབ་དུ་གྱུར་ཅིང་འབྲིང་གིས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་ཤེས་ཤིང་རྫོགས་པས་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་དང་། ཐ་མས་ཀྱང་ཚོགས་དོན་ལ་གོ་བ་མ་འབྲུལ་པར་བསྐྱེད་ཅིང་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་

དེ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་ཡིན་ཞེས། །
 རྒྱལ་བ་མཚོག་གྲིས་མ་གསུངས་སོ། །
 བདེ་ཆེན་མི་རྟག་མ་ཡིན་ཏེ། །
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་རྟག། །
 མཚན་ཁུང་གཡའ་སྤྱགས་ལས་བྱང་བའི། །
 ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བདེ་ཆེན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 (5.5) དེ་ལྟར་དབང་གིས་སློན་པར་བྱས་ཤྷ། དམ་ཚོག་སློག་ལྟར་སྤྱལ་བྱེད་ཅེས་ཀྱི་
 རྣམ་ལམ་གྲོལ་བྱེད་རིམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡང་ཡུང་ཁམས་
 སྐྱེ་མཚེད་གྲིས་བསྐྱེད་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ལྷའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ལམ་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་
 བཞི་ལྡན་གྲིས་གསལ་བཏབ་སྟེ་བསྐྱོམ་པས་འབྲས་བུ་དེའི་ངོ་བོར་འཚང་རྒྱ་བར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཐ་དད་ཏུ་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་ལམ་ཏུ་བྱེད་པ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཁྱད་
 ཚོས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྗེར་ལས།
 འདི་རྣམས་རྒྱུན་གྲིས་སེམས་ཅན་རྣམས། །
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །
 ལྷ་བ་བཅུ་ཡང་ས་རྣམས་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ས་བཅུའི་དབང་ལྷུག་གོ། །ཞེས་དང་། །བྲམ་བེ་ཆེན་པོས།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མེད་སྤྱིང་པོའི་ལམ་འདི་ནི། །
 འབྲས་བུ་ལམ་ཏུ་ཁྱེར་ནས་གདོད་ནས་འབྲས་བུར་གནས། །
 གཞན་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འབྲས་བུའི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །
 སྤྱངས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སོགས་ལས་དེ་ནི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེའི་
 ཕྱིར་དཔེར་ན་སོལ་བ་བརྟུན་བས་ཏུང་མདོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཏུ་ཡེ་ནས་ལྟར་
 མིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བསྐྱོམས་པས་ལྟར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས། ཡེ་ནས་ལྷའི་དཀྱིལ་

འཁོར་དུ་བལྟ་བས་ཐག་ཚད་པའི་ཉམས་ལེན་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པ་ལ་གནད་དུ་
བྱུངས་ཤིག །ཅེས་སོ། །

(5.6) སྡོན་སྤྱངས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་
སོགས་སྤྱངས་བཙུན་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་བྱུང་ངམ་རང་བྱུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་
ལ་ཡང་བར་ཆད་དང་བདུད་ལས་ཀྱང་སྲིད་པས། ཡང་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་
པས་བྱིན་ཏེ་སྤྱབས་སེམས་ནས་སྡོམ་པ་གསུམ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་མ་འཚོལ་
བར་རིམ་པར་འཇུག་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དགོས་ལ། དེས་བར་ཆད་དང་
གོལ་ས་ལས་གོལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་ཆེར་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་
སྟོབ་གང་ཐད་ནས་ཀྱང་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་མ་འཇུག་པར་བྱ་བ་གདམས་སོ། །

(5.7) ལྷ་སྟོམ་པའི་དུས་ན་ཡང་སྡོན་ཀྱན་བཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཇོགས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱོད་
འགྱུར་བ་མེད་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཞི་བ་དང་། བློ་བོ་སྤྲ་མེན་ལ་སོགས་པའི་
གཟུགས་སྤྱི་རྣམ་རོལ་ཅིར་ཡང་བསྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་
རྣམས་ཐམས་ཅད་མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་
ཡང་གཞི་དུས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། ལམ་
དུས་སྤྱིར་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་རང་བཞིན་ལྷ་ཉི་དབྱུངས་གསལ་མཚན་དཔེའི་ངོ་
བོ་ཡིན་པར་བསྟོམས་པས། འབྲས་བུའི་དུས་ལོངས་སྤྱོད་མཚན་དཔེའི་བརྒྱན་པ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དམ་པ་དང་པོ་ལས།
རབ་མཚོག་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་ཡི། །
མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །
དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་བཅུ་ཉེ། །
འདི་དག་མ་ལུས་ལུས་ལ་སྟེ། །
ཁྱབ་བདག་མཚོག་གི་གོ་འཕང་ནི། །

ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །རྩུལ་དེ་ལྟ་བུར་མ་ཤེས་པར་འདོད་
 རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་ལྟེན་སྦྲུང་དང་། །ཞེས་ལྟེན་གྱིས་པ་རྩེ་ལ་ཤེས་
 རྒྱུ་ལ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དང་། །གཏི་མུག་གིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། །རུང་འགྲོའི་
 མགོ་བརྟན་ཅན་མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་པའམ་བསྐྱབ་ཀྱི་
 བསེན་མོ་དང་། །རྩུལ་པོ་དང་། །ལྷ་གཏོན་བསྐྱོམས་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས་
 །ཉེས་སྦྱོན་ཆེད། །

(5.8) མདོ་ལྷགས་གང་གི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་སོགས་བྲི་བཞེངས་དང་བསྐྱོམ་པ་ལའང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྤིང་བུ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱིབ་པ་ཡོད་ཕྱིར།
 །ཉམས་དང་སྤི་ལམ་སོགས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲུབ་གི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱ་སྟེ། །མདོ་རྒྱུད་དང་
 །མཐུན་ངེས་པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་རམ་ཚད་མ་མི་བཟུང་
 །བར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་དག་བརྟན་པའི་མདོ་དང་རྒྱུད་ལས་ཇི་
 །ལྟར་གསུངས་པའི་ལྷ་རྣམས་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་གཞན་
 །མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ས་བཅུའི་དབང་ཕུག་མགོན་པོ་
 །བྱམས་པས་ཀྱང་།

ཇི་ལྟར་སྦྱོན་གྲོག་ཞོར་བུ་ཉི་ཟླ་ལ། །

བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བ་བཞིན། །

དེ་བཞིན་དོན་ཚིག་ཚོས་སྟོབས་འོད་མཛད་པ། །

ཐུབ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད། །ཞེས་དང་།

གང་ཕྱིར་རྩུལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །

མ་ལྟས་དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་རྩུལ་བཞིན་ཀྱུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། །

དེ་ཕྱིར་དྲང་སྟོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྟེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྲུག། །

ཐུབ་ཚུལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཚཱ་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཟོ་དང་གཟུ་ལུམ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བརྟེན་པར་མི་བྱུངོ། །

(5.9) དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཚོག་ཡང་རྩལ་ཚོན་ལ་སོགས་པ་ཚོག་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པས། ཡོན་ཏན་དང་སློན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཆེས་མང་བའི་ཕྱིར་སྣོད་དང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་པའི་ཟབ་མའི་དོན་ཉམས་འོག་དུ་རྒྱུད་པའི་དབང་པོར་བ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལྷག་པར་ཚོག་རྒྱས་པ་དགོས་ཏེ། དེས་འབྲས་བུ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སྟུར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

(5.10) དེ་ཡང་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་ཆགས་གནས་འཛིག་གསུམ་དང་། རང་དོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་ཆགས་གནས་འཛིག་གསུམ་དང་། གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྣོད་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་གནས་སྟུད་པའི་སྣོས་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་གཤེས་སམ་བབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་གཞི་སྣོད་བཅུད་ཡེ་ནས་གཞི་སྣོན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བལྟགས་པ། སྣོད་བཅུད་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བྱ་རྣམས། སྣོད་བྱེད་འོག་གཞི་འབྱུང་བ་རིམ་བཤེགས་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་རྗེས་པའི་རིམ་པ་སྐྱོམ་པས་སྤངས་ཏེ། སྤང་འབྲས་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟར་གྱི་དོ་རྗེ་འཆང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མཚོག་ཕྱི་རང་གཞན་གསུམ་དབྱེར་མེད་གསང་བ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་ཁྲད་ཚོས་མད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །

(5.11) དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོ་རྗེའི་སྐྱ་སྐྱོར་བ་ཐབས་ཤེས་མཉམ་འོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས།
སྤྲོད་སྤྲོད་པོ་ཁོང་སྣོད་མེད། །
གཅད་དང་གཞིག་པར་བྱ་བ་མིན། །

བསྐྱེད་པར་བྱ་མིན་འཇིག་མེད་པས། །

སྣོང་ཉིད་ནི་དོ་རྗེར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གཞོན་གཞིག་ལ་སོགས་
པ་དང་བྲལ་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
རང་བཞིན་གྱི་དོ་རྗེའི་ལྷན་འདྲིའི་རྩ་རླུང་ཐོག་ལེའི་གནས་རྩལ་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དོ་རྗེ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གདོད་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་
རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཟབ་མོའི་འཁོར་ལོར་ཡེ་ནས་གནས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་
བ་རྒྱ་མཚོ་ལས།

ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལྷན་འདྲི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །

སྐྱེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གསང་སྤྲུགས་ཐོག་པ་སྟེ། །

སྐྱེ་གསུམ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལམ་གྱི་ཐོག་པ་ཡིན། །

སྐྱེ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་དོ་རྗེའི་ཐོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

(5.12) དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཟབ་དོན་ལ་ཡང་སྟོན་མིན་ལོག་ལྟ་སྟོ་སྐྱུར་མཁན་དང་།
དཔེ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཉམས་ལེན་གཞན་ལ་སྟོན་པས་གསང་སྟོ་འཚོལ་ཞིང་མན་ངག་
གི་གནད་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་གཟུ་ལུམ་ཅན་དག་གི་སྤུང་ཁྲོལ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཆེད་དུ་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་ཟབ་མོ་རིམ་བརྒྱད་བྱིན་བརྒྱབས་མངའ་བའི་དོ་རྗེ་སྟོབ་
དཔོན་ཉམས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱད་དུ་
ཟབ་མོའི་གནས་ལྷགས་འགའ་ཞིག་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་རྒྱུད་དཀྱིལ་གས་
ལུང་བརྩམས་མན་ངག་གའ་ཅིང་སྤྲུག་པར་མཇེད་པའི་སྤྱིར་ན་རང་བཟོ་དང་ཕོ་ཚོད་
སྤངས་ཏེ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཡང་དག་པར་གདུག་པར་བྱའོ།

(5.13) ལུས་འདི་ཉིད་ཆགས་གནས་འཇིག་པ་དང་རྩ་རླུང་ཐོག་ལེའི་གནད་
སོགས། བཅོས་རྩལ་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་དོ་རྗེ་ཐོག་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་།
དེར་སྤྲུག་ཤིང་ཆེས་མི་གསལ་བའང་ཤིན་དུ་ཞིབ་རྒྱས་སུ། ཉེས་གསུམ་འབྲུགས་པ་ལ་
སོགས་པ་འདུ་བ་རྣམ་བཞིའི་ནད་སོགས་འབྱུང་བ་གསོ་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ལས་

དང་། གནས་ཚུལ་ལམ་འདུག་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ལའང་སློབ་དཔོན་དཔལ་བོས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སོགས་སྣམ་གྱི་མདོ་རྒྱུད་དུ་ཆེས་གསལ་བར་སྟོན་པས་ཟབ་པའང་ཡོད་དོ། །

(5.14) དཔེར་ན་འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་རྒྱལ་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་རྒྱལ་རིགས་སྲུ་སྲུས་ནས་རིམ་པར་སློབས་རྩལ་རྫོགས་པ་ལ་ལྷོས་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་ཟབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལུགས་འདིར་ནི་སྐྱབས་སྲུ་འགོ་བ་ནས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་མམ་སྡོམ་པ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་དབང་བཞི་རྣམས་མས་རིམ་ནས་དང་། སློན་འདུག་གཉིས་ལས་དང་། གོལ་ལམ་དང་ཆགས་ལམ་གཉིས་ལས་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་དང་། རྫོགས་རིམ་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྣམས་ཟབ་པར་འདོད་དེ་གོང་མ་གོང་མའི་ལམ་སྟེགས་སམ་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་མེད་ན་མང་དོ་མེད་པའི་མཁར་དང་ཡང་ཐོག་དང་བ་གམ་དང་འདྲ་བས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རང་པའི་གྲལ་དུ་རྒྱུད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་འགོ་ནས་ལམ་མས་རིམ་གྱིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་ཟབ་སྟེ། བརྟག་གཉིས་ལས།

དང་པོར་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སློབ་ལྟོག་རྣམ་བཞི་སོགས་རིམ་པར་སྦྱིང་ནས་མ་བསམ་པའི་ཚོས་པ་དེ་ཀོ །དེ་ལྟའི་ཚོས་བྱེད་མཁན་ལྟར་ཁ་ནས་ཚོས་གཏམ་གཏོང་ཞིང་ལག་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་མི་དགོ་སྤྲིག་པ་ལོ་ན་སྦྱོད་པ་འདི་འདྲར་འགྱུར་སྤིད་པས་ཟབ་པར་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོངས་པ་གཅིག་པ་འདིའི་བརྗོད་དོན་ཐམས་ཅད་དེ་ལོ་ན་ལྟར་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གནད་འདི་གོ་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་གོ་བར་འགྱུར་པར་བཤད་དོ། །

(5.15) འདི་ཡང་གོང་མའི་འཕྲོས་པ་སྟེ་སྐྱས་ཀྱི་གདང་བུ་བཞིན་དུ་ལམ་རྣམས་མས་རིམ་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཅིང་། རྒྱལ་བྱིམས་དང་གོལ་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མའི་

མནངག་དེ་དག་མེད་པར་རྩ་རྒྱུང་གི་ལེ་ལོ་གནད་མས་པ་སོགས་ལ་ཐོག་མ་ནས་ལྷགས་
པས་འཚང་མི་རྒྱ་བར་སྒྲོས་ཅི་འཚལ། གནས་སྐབས་ཞི་བདེའི་འབྲས་བུ་ཅམ་ཡང་མི་
འབྱུང་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས།

ཆགས་པ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོར་ཐབས་སུ་བརྟུག་བརྟུང་དང་། །

རྩ་རྒྱུང་གི་ལེ་ལོ་གནད་རྣམས་ཟབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་དག་འོད་གསལ་དབྱིངས་སུ་དག་ན་ཐུབ་པའི་ཚོས། །

རྒྱལ་བས་གསང་སྤྲུགས་ཟབ་པའི་གནད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། །

གཞན་དུ་སྤྲུགས་འཁོར་བའི་སྦྱོར་ཐབས་སུ། །

ནན་ཏན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྤྱུལ་ཡང་ཡང་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱོར་དེས་ན་
སྦྱོར་ལ་སྤྲུགས་པ་ལའང་རྩ་རྒྱུང་སྒྲོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་མ་
ཟད་མངོན་ཤེས་དང་རྩུ་འཕྱུལ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་དགོས་པ་ལ།
ཁ་ལ་ངེད་ཀྱི་འདི་གསང་སྤྲུགས་ཆགས་ཅན་པོ་ཉའི་ལམ་ཟབ་ཡིན་པ་སྐད་ཟེར་ནས།
སྦྱོད་སྤྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་བུ་བོར་ཚོང་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་རྒྱ་འབྲས་ཁྱུང་
དུ་གསོད་ཅིང་ཕམ་པ་དང་རྩ་རྒྱུང་བག་ཡངས་སུ་སྦྱོད་པ་རྣམས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་
མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གུབ་ཅམ་ཡང་མི་ཐོབ་སྟེ། ཡེ་
ཤེས་གུབ་པ་ལས།

ལུས་ཀྱི་འབྱུང་པ་གང་ཡིན་དང་། །

སྦྱོད་པ་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་དག། །

དེ་དག་ཁྱུང་པར་མ་མཐོང་སྟེ། །

དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །

སྦྱོད་པ་ཡི་ནི་བྱ་བ་མིན། །ཞེས་དང་། ཀྱེ་རྩི་ཇེ་ལས།

དེ་མེད་པས་ནི་བདེ་མེད་འགྱུར། །

བདེ་བ་མེད་ན་དེ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རིག་འཇིན་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས།

ཇི་ལྟར་ཞེན་ད་ལྟའི་རྟོགས་ལྡན་པ། །

ཆགས་ལམ་སྲོད་རྣམས་སྲིད་པ་ཀུན་སྲེལ་ནས། །

བཟུང་ཚང་ལྟར་ལོངས་དུ་འབོད་དམུལ་བའི་གནས། །

འབད་པས་ཉོ་བ་འདི་རྣམས་མ་མཐོང་ངམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

(5.16) ཉམས་མྱོང་དང་ཚོས་ལའང་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་དངོས་ཉམས་སྡི་ལམ་
དུ་ལུང་སྟོན་པ་དང་མངོན་ཤེས་དང་རྩུ་འཕུལ་དང་ཉམས་ཚོས་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པས་
ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་སྟེ་ཚོགས་པ་ལྟར་སྤང་མང་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པར་ཚད་མ་གྱུར་བའི་བཀའ་མདོ་རྒྱད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་དང་འགལ་
བའི་ཉམས་མྱོང་དང་ཉམས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རོལ་སྤྱི་
སྟོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ནང་པའི་སྒྲོམ་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་
རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོམ་ཆེན་པའི་ཉམས་མྱོང་གོ་ལོག་དུ་སོང་བ་
རྣམས་ནི་བདུད་ལས་སྤྱུ་ཡུམ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། མོད་ཚང་སྟེ་ཚོགས་རང་
གོལ་གྱིས།

བདེ་གསལ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་དང་། །

མངོན་ཤེས་གསལ་སྤང་རྩུ་འཕུལ་སོགས། །

ལྟར་སྤང་བཅས་ཡོན་ཏན་རིགས། །

ཅི་ཅམ་བྱུང་ཡང་རྣོམ་སེམས་དང་། །

ཞེན་འཇིན་ང་རྒྱལ་མ་ལྷགས་པ། །

འདི་ཉིད་ལྷག་པར་གལ་ཆེ་གདུ། །

ཉམས་སྤང་ལམ་རྟོགས་འདི་འདྲ་ཡིས། །

སྒྲོམ་ཆེན་བསྐྱུས་པ་མང་བར་མཐོང་། །ཞེས་དང་། བཀའ་མོ་གྲུ་བས།

རྒྱས་མཐུ་ཆེ་བའི་གང་བཅས་དེ། །

གྲོང་ཚོག་གི་སྤྱི་སྟེ་གཏད་པ་ཡིན། །

མི་ལམ་རྣོ་བའི་སྐོམ་ཆེན་དེ། །

འདྲེ་རྒྱལ་འགོང་གི་། གི་སྐོམ་། འགྲུགས་ཁྲིད་བྱེད་པ་ཡིན། ། ཁྲིམ་དང་། རིག་འཛིན་ཚོས་
གྲགས་ཀྱིས།

རང་ཉིད་ལོག་འབྲུལ་ལམ་དུ་ལྷགས་ཟེན་ནས། །

གཞན་ཡང་ལམ་དེར་འབྲིད་པ་དེང་སང་མང་། ། ཁྲིམ་གསུངས་པས་ཡང་དག་པའི་
བཤེས་གཉེན་དང་། ཚོས་ལ་བསྟེན་པ་ལོགས་སུ་འདོད་པ་དག་གི་སྡིང་ཚོར་དུ་བྱ་བ་
ཡང་དག་པ་ཁོ་རྟོ། །

(5.17) ལུང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལམ་སྡོམ་པ་གསུམ་སོགས། །
གཡག་ཞར་གྱི་རྩ་ལྟར་སྤོགས་དེར་ཞེན་པའི་སྟོན་སྡོམ་གཟུ་ལུམ་ཅན་དུ་མ་སོང་བར། །
དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་ཤེས་པ་དང་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་
པར་འཆར་བའི་ཉམས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་འགོ་བའི་མགོན་པོ་དཔལ་སྤྱུལ་རིན་
པོ་ཆེས།

གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དགོས། ། ཁྲིམ་གསུངས་པ་བཞིན་མོ།
། དེས་ན་རྒྱལ་སྐོམས་དང་གསང་སྤྲུགས་འགལ་བར་བརྒྱུང་ནས་རྒྱལ་སྐོམས་འདོར་བ།
མཐོ་དམན་གང་དུ་འདུག་ཀྱང་རྒྱལ་འཆལ་ཡིན་སྟེར་རང་ལུགས་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་
འགལ་བར་གཏན་ནས་མི་བཞེད་དོ། །

(5.18) ཉམས་སུ་ལེན་བྱ་ཡང་འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་
འབྱུང་ཞེས། སྡོམ་སྐྱབ་གྱི་ལག་རྗེས་བསྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་མིང་ཟབ་ཚོས་སུ་སོང་བའི་
གདམས་ངག་ལྟར་རྗེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་བྱས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མིན་ལ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་
ཚད་མ་གསུམ་དང་དེ་དང་མི་འགལ་བའི་གདམས་པ་ཚད་ལྡན་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤང་ན།
བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཚན་ལ་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་བསྐྱབ་བ་མེད་པར་འོང་བའམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་ཡིན་སྟེར། དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་དུ་བྱ་བར་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡིན་
པས་ན། མཁས་གྲུབ་གོང་མའི་གཞུང་ལུགས་འབྲུལ་མེད་ལས་སོ་སྐྱེས་འབྲུལ་པ་བས་

ཀྱང་ཉིང་འབྱུལ་གྱི་གཏམ་ལ་རེ་བའི་འགྲམ་རྒྱ་མི་ལྡང་བར་གདམས་སོ། །

(5.19) ཉམས་སྲུབ་སྒྲུངས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་། བདེ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་
ལྷ་བྱ་ལུས་ལ་རལ་གྲིས་བརྒྱབ་ཀྱང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འོང་བ་ཆགས་པར་མ་
སོང་བ་དང་། གསལ་བའི་ཉིང་འཛིན་ཁང་སྟོང་དུ་སྐྱབ་ཤར་བ་ལྷ་བྱ་ལུས་སྤྱི་ནང་དང་
ཉིན་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་གསལ་ཉམས་འཛིན་པར་མ་སོང་བ་དང་། མི་རྟོག་པའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་རྟོག་པ་ཕྱ་མོ་ཅམ་མི་འགྲུ་བ་ལྷ་བྱ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་སློམ་བྱས་སྲུ་མ་
སོང་བས་སྦྱོར་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་། རིམ་པར་འདོད་གཟུགས་
གཟུགས་མེད་དེ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་སྟེ། དེ་དང་དེར་གོལ་བར་འགྱུར་བ་
ལས་སློམ་བྲལ་སྟོ་འདས་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

མྱོངས་པས་སྦྱོམ་པ་གང་ཡིན་པ། །

མྱོངས་པས་མྱོངས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཕག་མོ་གྲུ་པས།

འཛིན་མེད་འོད་གསལ་མ་ཤར་ནས། །

བདེ་གསལ་ཉམས་ཀྱི་ཞེན་པ་ཅན། །

སྟོ་གཞན་བསྦྱོམ་གྱི་དགོས་པ་མེད། །

གཟུགས་མེད་ལྷ་རུ་སྦྱེ་རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་མེད་ཉམས་སྲུ་དུ་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་
ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཉམས་དེ་གསུམ་འབྱུང་ཤས་ཆེ་བས། སྦྱོར་ཡོན་གང་དུ་མི་ལྷ་བར་
བསྦྱོམས་པས་ཉམས་དེ་དག་ནས་གཟོད་སེམས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སློམ་པ་
ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་བ་དཔོན་
རྟོག་ཅོ་པས།

དུབ་པ་སེམས་ཀྱི་མགོན་པོ་དག །

སློམ་དང་བྲལ་བར་ངལ་གསོས་ཤིག །

སོམ་གཉུག་མ་རང་བབས་འདྲི། །

སྟོ་འདས་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

(5.20) ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་
 བལྟགས་པ་གནས་ཚུལ་ཡིན་པས། སེམས་ཉིད་ལ་མཚོན་ན་ངོ་བོ་སྤོང་པ་ཚོས་སྐྱ།
 དེའི་མདངས་འགགས་མེད་ལོངས་སྐྱ། རིག་ཅུལ་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྐྱལ་སྐྱའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་གཞན་གཉིས་གཉིས་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་
 གསུམ་དབྱེར་མེད་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

(5.21) དེ་ལ་ཚེ་གཅིག་གིས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། སྦྱོར་
 ཐམས་ཅད་སྤོངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་ཚུལ་བྱིམས་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་
 ལ་རག་ལས་པས་ན། གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལྷགས་ལ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཞིག་མེད་ཀ་མེད་དམ་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྗེར་ལས།
 དང་པོར་གསོ་སྦྱོང་སོགས་དང་། དམ་པ་དང་པོའི་རྒྱུད་ལས། དོ་རྗེ་འཛིན་པ་རབ་
 འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། དོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས།
 མོ་མོར་ཐར་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །
 རིག་འཛིན་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ། །
 སྦོམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནི། །
 རྣལ་འབྱོར་བྱས་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ལྷས་པ་ལས།
 རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡི། །
 རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། །
 སྤྲུགས་པ་བྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཚོགས་སྤང་། །
 ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སྲུབ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་མདོ་ལས།
 རྒྱལ་བྱིམས་བརྟེན་ནས་ཉིང་ཏེ་འཛིན་འབྱུང་བ། ཉིང་ཏེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་
 རབ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལགས་སོ། །འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།
 རྒྱལ་བྱིམས་འཆལ་ལ་ཐུབ་དབང་གིས། །
 སྤྲུགས་ཐུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །

ལྷ་འདས་ལྷོ་ལྷོ་བ་ཡི། །
 ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 རྩལ་བྱིམས་འཆལ་བས་ངན་འགོར་དེ་འགོ་ལ། །
 ཐོས་པ་མང་པོས་དེ་ལ་སྐྱོབ་མི་རུས། །ཞེས་དང་། ཇི་སྐད་དུ།
 གང་ཞིག་རབ་དུ་བྱུང་ཡང་ཡོན་ཏན་སྣོད་མ་གྱུར། །
 སྐད་ལ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱང་དག་སྐྱོང་རྩལ་མ་ལྷགས། །
 རབ་བྱུང་དེ་ནི་རབ་བྱུང་མ་ཡིན་ཀྱིས་པའང་མིན། །
 དེ་ནི་རྩལ་མེད་ཐོན་པ་རི་མེད་མར་མེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལྷང་འགལ་བ་
 གསུམ་བྲལ་ལ་ཡིད་བརྟེན་པར་བྱས་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་སོ་ཐར་གྱིས་གཞི་བཟུང་།
 བྱང་སེམས་གྱིས་ཁོག་སྐྱབ། གསང་སྤྲུལ་གྱིས་རྣོ་བཏོན་ཏེ་སྣོམ་གསུམ་འགལ་མེད་དུ་
 ཉམས་སྐྱེ་ལེན་པར་བྱ་བ་ལེན་དུ་གཅེས་སོ། །

(5.22) གཟུགས་སྐྱེ་རི་རེག་བྱ་སྟེ་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ཞེན་པས་རང་གར་སྐྱོད་ན།
 མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལ་མདོ་སྤྲུལ་གཉིས་དགོངས་
 པ་གཅིག་པར་གསུངས་ཏེ། གང་ངས་བར་ཆད་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་དམ་བཅས་པ་ལ་འགོ་བ་
 སུས་ཀྱང་ཚོལ་བར་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བའི་གཞུང་རྣམས་ལས།
 འདོད་པ་ནི་དུག་དང་དག་དང་སྐྱེལ་གདུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་
 དང་། ཡུམ་ལས། འདོད་པས་ནི་ཚངས་པའི་འཛིན་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ན་
 ལྷ་འདས་ལས་འདས་པ་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོན། ཞེས་སོགས་དང་། དགྲེས་མཛོད་བརྟག་པ་གོང་
 མ་ལས། རྗེ་སྟོང་པོས་ལྷས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དག་པ་ནི་གང་ལགས། བཀའ་
 ལྷལ་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟོ། །ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་དུ་བརྒྱལ་ལྷགས་ཉེར་
 ལྷའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཡུལ་ལྷ་ལ་ཞེན་པར་བྱས་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་གསུངས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དོན་འདི་ལྷ་བྱ་བྱགས་སུ་རྩུང་པའི་འཛིན་རྟེན་མགོན་པོ་རུས་པའི་མཐར་ཐུག་

པ་མགོན་པོ་བེད་ལ་པ་དང་མཉམ་ཡང་། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྐྱབས་ལྷན་པར་རྫོགས་
པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཐད་རྣལ་འབྱོར་རྩོམ་ལས། འོ་ན་གསང་སྤྲུལ་སྐྱེས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་
པས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན། གང་ཟག་གཉེན་པོ་སྟོབས་དང་ལྷན་
པས་འདོད་ཡོན་གྱི་དབུས་སྐྱབས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟ་བུར་དེ་དག་
གི་རྒྱུད་ལ་མ་གོས་པ་ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སྤང་བྱ་གཉེན་
པོས་སྤངས་ནས་ལམ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་མཚན་ཉིད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟོན་པ་བས་བརྒྱ་
འགྲུར་རམ་སྟོང་འགྲུར་གྱིས་ཀྱང་མི་ཚད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཉམས་
ལེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ན་ཆོ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་པོ་ཨིན་པོ་
ཉི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་དང་། རིག་འཛིན་ཆོས་གསལ་གྱིས། རྩོམ་པའི་གསུང་གོང་མ་དེའི་
དོན་མི་གོ་ན་ཡང་། འདིར་ཡང་ཡེ་བཀག་ཡེ་གཞང་གི་དགོངས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་
བསྟུན་ན། འདི་ལྟར་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ཕྱིར་གྱི་ན་ལས་མ་
གཞང་། ཞེན་མེད་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོག་པར་དགོངས་ནས་གང་ཡང་གཞང་ལ་ཆོག་ཤེས་
དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐྱེས་པ་འདོད་ཡོན་རྣམས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ངང་ནས་
ཞེན་མེད་ཏུ་སྟོན་ཀྱི་འདོད་པས་མིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དགོས་པ་གལ་པོ་ཆོ་གཞན་དོན་
ལ་འགྲུར་ངེས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་ནས་མ་བཀག་ཏེ། འདུལ་བ་ཀྱང་རི་ཀ་ལས།

དེའུ་དང་གསེར་གྱི་རྣམ་པ་ལེན་བྱེད་ན། །

ཉེས་བྱས་འགྲུར་རོ་གོས་དང་རྒྱགས་ཕྱིར་དང་། །

ལུས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་དེ་བཞིན་སྟེན་ཕྱིར་རམ། །

ཆོས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ནི་ལྟང་བ་མེད། །ཞེས་དང་། བྱང་སེམས་སྐབས་སྟུང་པ་ལས།

འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་སྟོན་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་ལྷན་ན། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་པར་

སྟོན་ལ་གཞན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས།

དེ་ལྟར་རིག་བྱས་གཞན་དོན་ལ། །

བཀའ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་། །ཞེས་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སྲུ་
 དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱ་བྱོད་ཀྱིས། །
 གཟུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་རེག་ལ་སོགས། །
 འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་སྦྱོད་པར་གྱིས། །སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །མདོར་མཚོས་ལྡན་གྱི་
 བྱ་བའི་བར་ཆད་དུ་འགོ་མ་ཉི་ལྔ་ལ་གསུམ་ཀར་འདོད་ཡོན་རྣམས་ཡེ་ཅས་བཀའ་
 ལ། །ཚོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བའི་གོགས་སུ་འགོ་མ་ཉི་ལྔ་ལ་འདོད་ཡོན་རྣམས་ཡེ་ཅས་གནང་སྟེ།
 ཨཱི་པོ་རྟི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སྦྱོས་
 མེད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཞེས་གང་ཡང་གནང་བཀའ་སྐབས་མེད་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མཚོགས་
 དུ་བཟང་བ་ཡིན་ལ། །གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 སོ། །ཞེས་བཤད་ལ་ཚུལ་དེ་དག་དང་བསྐྱུན་ནས་གང་ཡང་དགག་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་
 གཉེན་པོར་འགོ་བ་དང་། །དགོས་པ་རང་རྒྱུད་མི་འཛིང་བ་དང་དེར་མ་བཟད་ཡོན་ཏུན་
 ཡར་ལྡན་དུ་འགོ་བ་སྲུ་ལ་ཡང་ཡེ་གནང་ཞེས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་དང་། །དེ་ལས་བསྐྱོགས་
 བྱ་ཡེ་བཀའ་ཞེས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ལས་གནས་སྐབས་གང་བཟག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་
 བྱས་གནང་བཀའ་དང་བཅས་རང་གི་སྦྱོགས་པ་ཐ་དད་མེད་པར་བསྐྱུན་པ་མ་ཡིན་པར་
 དོན་གནད་མཐུན་པར་སྦྱུང་བྱང་། །ཡུན་རིང་སྤྱངས་བཅོམ་གྱིས་དགོངས་པའི་ཞེ་སྤྲུག་
 གཏིང་ནས་རྟོགས་པར་མཁའ་པའི་སྐལ་བ་བཟང་དུ་བྱུང་། །

(5.23) དེའི་ཕྱིར་སྦྱོགས་གཅོད་པ་དང་། །རྒྱ་བ་དང་འདོད་ལོག་ཆང་འཕྱང་བ་དང་།
 ལྷ་མ་ལ་སྦོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དང་། །ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བར་གྱུར་
 བའི་མི་དགོ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སྤང་བྱར་གཏན་ནས་མི་འགྱུར་
 ཞིང་གང་དུའང་དགོ་བ་འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་སོ་བྱང་གཉིས་
 ལའང་མེད་དོ། །

(5.24) དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་བཞི་དང་ཆང་སོགས་འདུལ་བར་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་
 བའི་མི་དགོ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཐབས་ཀྱིས་མ་བེན་པར་སྤྲུགས་ལམ་

སྤྱུང་ཉོན་མོངས་རང་མཚན་པས་དགོ་བར་རམ་དགོ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཅ་ལྷུང་གི་ཉེས་
 པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང། ཡང་དག་པའི་གྲུབ་
 འབྲས་མེད་པར་མ་ཟད་ཡུལ་ཁམས་དབང་དུ་སྤྱད་པ་བྱས་པས་ཀྱང། དག་ཏུ་སྤང་བ་
 ལ་སོགས་པ་འོག་པར་སོང་ནས་ཚོ་འདྲིར་ཚོ་སྤང་ནད་མང་ནོར་ཡལ་དགས་འཛིགས་
 ལ་སོགས་པ། མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཁབ་ལེན་གྱིས་དོ་བཞིན་ངམ་ངམ་
 ་བྱགས་བྱགས་ཀྱིས་འདུ་བ་དང། འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འཇའ་ཚོན་གྱི་རྗེས་སུ་
 རྗེགས་པ་ལྟར་སྤྱད་དུ་ཡལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཕྱི་མ་དོ་རྒྱ་མེད་པའི་དོ་རྗེའི་དཔྱལ་བར་
 ཡུན་རིང་དུ་འཚོད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །འོ་ན་གསང་བ་འདུས་པ་ལས།
 བྱོད་ཀྱིས་སློག་ཆགས་གསང་བར་བྱ། །
 བརྟུན་གྱི་ཚིག་ཀྱང་སྤྲོ་བར་བྱ། །
 མ་བྱིན་པ་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་སྤང། །
 ས་རོལ་བུད་མེད་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང། རྒྱུད་ལས།
 ཆང་མེད་པ་ལ་དངོས་གྲུབ་མེད། །
 ཡེ་ཤེས་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གསུངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་དོ་རྗེའི་ཚིག་རྣམས་མཐའ་དུག་དང་རྩལ་
 བཞིས་དགོངས་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལས། ཕྱོགས་རེའི་ཚིག་ལ་
 འཚོལ་ནས་གཟུ་ལུམ་གྱིས་ལྷུ་རྩུགས་ཁོ་ནས་མི་འོང་སྟེ། དེ་ཡང་དགོངས་དང་
 དགོངས་མིན་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དཔེར་ན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས།
 རི་ལྟར་ཤིན་དུ་ཕ་མ་ལ། །
 བསྟོན་སྤང་བཅས་པས་རྗེས་སུ་གཞེས། །
 རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་བ་དག །
 མཚམས་མེད་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྤྱང། །ཞེས་དང། དེའི་དོན་ཡང་དེ་ལས།
 འདོད་ཆགས་པ་ནི་མ་ཞེས་བྱ། །

མ་རིག་པ་ནི་ཕ་ཞེས་བྱ། །
 བསྟོན་ལྟར་བཅས་པས་རྗེས་འཇུག་ན། །
 མཚམས་མེད་མེམས་ཅན་དམུལ་བར་ལྷུང་། །ཞེས་དང་། ཇི་སྐད་དུ།
 ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། །
 བྲམ་བེ་གཙང་མ་གཉིས་བཟུང་ནས། །
 རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་བཅས་བཙོམ་ན། །
 མི་དེ་དག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གོང་
 དུ་གསང་འདུས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་། བཤད་རྒྱུད་དགོངས་
 པ་ལུང་བསྟན་པ་ལས།
 མ་བྱིན་ལེན་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །
 ཀུན་རྗེ་བ་བསྟན་པ་རྒྱུན་སྐྱེ་བ། །
 སུང་པོ་སྟོག་ཆགས་ལྱུར་པ་སྟེ། །
 ཚངས་པའི་གནས་བཞི་བུད་མེད་ཡིན། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 དགོངས་པ་ཡིས་ནི་བཤད་པ་ལ། །
 བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ཡི་གེར་རྟོག། །
 རོ་རྗེ་ཐེག་པར་གནས་ཁྱོད་ཀྱང་། །
 ཚོས་ཉིད་དེ་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། ཚང་ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས།
 བདེ་ཆེན་རོ་ཡི་བདུང་བ་ལ། །
 ཚང་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ལྷ་མ་ལས།
 དགོངས་པའི་ཚིག་ལ་སྐོངས་པ་རྣམས། །
 གསུངས་པའི་དོན་འདི་མ་རྟོགས་ནས། །
 གསུངས་པ་འདི་ལས་གཞན་མིན་ཞེས། །

དེ་ནི་ཇི་བཞིན་སྐྱར་འཛིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆང་ལྟ་བུ་ལ་
དཔེར་མཚོན་ན། །ཁ་དོག་འོ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དྲི་རོ་རྩལ་པ་བདུད་རྩིར་བསྐྱར་ཏེ། །འཕྱང་
བའི་མོད་ལ་ར་རོ་བ་མེད་པར་མ་བཟང་རང་བྱུང་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཤིང་
ཆགས་སྤང་དབྱིངས་སུ་རྩལ་པར་རྩལ་པ་སྟེ། །བུམ་བེ་ཆེན་པོས་ཐོད་ཆང་ལ་བརྟེན་ཏེ་
ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་དམ་ཚིག་ཏུ་བདུང་བར་གསུངས་ལ། དེ་འདྲ་
བྱུང་ན་སོ་བྱང་ཏུ་ཡང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་བས་ཡེ་གནང་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་པར་ཚིག་ཙམ་ལ་འཆལ་ཞིང་ཆང་བདུད་རྩིར་རྒྱར་མ་རྩལ་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚོ་
ག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྱང་ན་ཉེས་པ་མེད་ཟེར་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས།
ཅིས་ཀྱང་མི་མཐུང་བ་མ་ཚུགས་པར་ཆང་འཕྱང་འདོད་ཀྱང་བསྐྱར་བའི་རྩལ་པ་རང་
ལ་མེད་ན། །གསང་སྤྲུགས་གསར་རྟོང་གཉིས་ཀ་ནས་དྲི་ཆེན་འདི་བདུད་རྩི་ལྡེ་ཆེ་
ཤོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཙམ་ཏུ་ཆང་ལ་བདུད་རྩི་མ་གསུངས་ཀྱང་། །རང་ཆང་འཕྱང་
འདོད་པའི་ཕྱིར་སྤང་དོར་མགོ་སྟོམ་ལ་ཆང་དང་བདུད་རྩི་ཆེན་པོ་ཆ་མཉམ་པར་
བསྐྱེས་ལ་བདུང་དང་། །དེ་དྲི་ང་བས་མི་རྩལ་ན་བདུད་རྩི་ཞེས་པ་སྤྱོད་ན་མེད་དེ།
དུག་ཡིན་པས་དེ་བརྟེན་ན་ཆེ་འདི་ཕྱིར་སྤང་ཁྲོལ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས་གསང་སྤྲུགས་
སུ་ཡང་བཀག་ཏེ། །སྟོམ་འབྱུང་ལས།

ཨོ་ཨྱུཾ་རྩུ་ཞེས་བྱ་སྤྲུགས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས།

ཚོ་གར་ཡང་དག་ལྟར་པས་སྤྲད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས། །ཆང་བདུད་རྩིར་བསྐྱར་རྩལ་
ན་འཕྱང་གི་མི་རྩལ་ན་དུག་ཏུ་འགྱུར་བས། །དངོས་གྲུབ་ཉམས་ཤིང་དམ་པས་སྟོད་པ་
དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཁྲོས་ནས་བགོགས་དང་ནད་སོགས་ཀྱིས། །འདིར་ཡང་
མནར་ལ་སྤྱི་མར་དཔྱལ་བ་ཏུ་འབོད་ཏུ་འཚོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
པས་སྤྲུགས་པས་སྤངས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་
འདི་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་དགག་དགོས་མི་བརྟེན་པར། རྣམ་འབྱོར་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལྷ་དགོངས་དང་
ལྷན་པ། འདོད་ཡོན་གྱིས་མི་གོས་པར་སྒྲུང་བ་དབང་བསྐྱུར་རྣམས་པ་མེད་གོ་ལྷ་བྱ་དོ་རྗེ་
དྲིལ་བྱ་པ་དང་། བིར་མ་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་དེ་ལྷ་བྱ་ལ་རུང་གི་ དེ་ལྷར་མིན་
པ་སྐྱོད་པ་བོད་ཀྱི་ལྷ་བྱ་མཐུ་མེད་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་ན་རང་སྤང་གཞན་བརྟུག་ཏུ་
འགྱུར་བས། སྐྱོད་པ་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་དགོས་པར་འབྲེལ་བ་དྲི་མེད་འོད་ལས།

ལས་དང་པོ་པས་རྣམ་འབྱོར་པའི་བྱ་བ་མི་བྱའོ། །

རྣམ་འབྱོར་པས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་མི་བྱའོ། །

གྲུབ་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བྱ་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུས་གཉིས་པ་
དཔལ་ཚོ་རྒྱན་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས།

ཕྱི་ལྷར་ལག་ལེན་མདོ་སྤྲིའི་ལྷགས་སུ་སྤྱད། །

རྒྱ་འབྲས་སྤང་སྤངས་ཞིབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད། །

ནང་ལྷར་གསང་སྤགས་ཐུན་མོང་ལྷགས་སུ་སྤྱད། །

བསྐྱེད་རྫོགས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། །

གསང་བ་གསང་ཆེན་ཨ་ཏིའི་ལྷགས་སུ་སྤྱད། །

ཆོ་གཅིག་འོད་སྐྱུར་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་
པར་བྱའོ།

(5.25) དེ་ལྷར་དབང་གིས་སློན་ཅིང་དབང་སྲོག་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པའི་དམ་ཚིག་
སློམ་པ་གསུམ་གྱི་སྤང་དོར་སྲོག་ལྷར་བསྐྱུང་ནས། གྲོལ་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱོ་བུར་
གྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་ལ་སོགས། ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་
བྲལ་བའམ་དག་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་མམ་བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་ལ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས།
གཏི་ལྷག་རྣམ་དག་བསྐྱོམ་པ་ཡིས། །
རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྣམས་དག་བསྐྱོམ་པ་ཡིས། །

མི་བསྐྱོད་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

འདོད་ཆགས་རྣམས་དག་བསྐྱོམ་པ་ཡིས། །

སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

སྤྲུལ་དོག་རྣམས་དག་བསྐྱོམ་པ་ཡིས། །

དཔའ་བོ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པར་འགྱུར། །

ང་རྒྱལ་རྣམས་པར་དག་པ་ཡིས། །

རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་དག་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་དང་འགྱུར་ཞེས་པས། ཐབས་ཀྱིས་མ་བཟོན་པའི་ཉོན་མོངས་རང་མཚན་པ་ཉིད་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལམ་དུ་མི་བཞེད་པར། དེ་དག་ལ་སློབ་བྱེད་དུ་འདོད་པས་ལམ་ཀྱིས་སྐྱུངས་ཏེ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞེད་དོ། །

(5.26) སྒྲོལ་བ་ཡང་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དགོངས་སྟོན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲའོ་ཞེས་མཐུ་རྩལ་གྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ཙམ་ལས། མངོན་སྟོན་དྲག་པོ་ཅི་དགར་གཞན་གྱི་སྟོག་གཙོད་པར་གནང་བ་མེད་དེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།

སྤྱིང་རྗེ་མཚོག་ལྗན་སངས་རྒྱས་དང་། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྩུ་འཕྱུལ་ཆེ། །

སྤྲུལ་རྣམས་མཐུ་བསྟན་དོན་དུ་ནི། །

ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོལ་བ་ལ་དང་པོ་སྟོར་བ་ཞེས་པ་དུ་སོང་ནས། དངོས་རྗེས་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བས། འབྲས་བུ་ཡང་དམུལ་བ་འགོ་ངེས་པར་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། སྟོན་བྲམ་བེ་ཙ་ནག་ཀྱང་ཞེས་པས་ཡི་དམ་བཙུན་ལྗན་འདས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས། ལྷ་སྤངས་ཙམ་གྱིས་འགྲུགས་རེངས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སྟོན་དྲག་པོ་བྱས་པས་དམུལ་བར་སྐྱེས་པར་གསུངས་ན། དྲིགས་པ་རང་རྒྱུད་

པའི་སྐོ་ནས་མངོན་སྲོད་དྲག་པོ་སྐོས་ཅི་དགོས། དཔལ་རྒྱུ་ལོ་པས་ཀྱང་དག་ལ་མངོན་
 སྲོད་ཀྱི་མཐུ་བྱས་ཚེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ་གཉིས་བྱོན་ནས་ཁྱོད་སྲིག་པ་འདི་ལྟ་བུ
 མ་བྱེད། ཅེས་བཀའ་བསྐྱོན་པས་བཤོལ་དགོས་བྱུང་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཡང་ཅི། དེས་ན་
 གཤིན་ཇེ་མེ་རུ་ཅའི་རྒྱུད་ལས།
 རང་རིག་གསལ་བའི་བྱུགས་ཇེ་ཡིས། །
 ཉོན་མོངས་བསྐྱལ་བ་མ་གཏོགས་པ། །
 ཞེ་སྤང་གདུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱོལ། །
 དམུལ་བའི་སྐྱེ་བ་མནར་མེད་ལེན། །ཞེས་དང་། རིག་འཛིན་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས།
 དེང་སང་སྲོགས་རེའི་ངན་སྤྲུགས་ཀྱི་ན་བས། །
 གཞན་སྲོག་གཅོད་ལ་སྤྲུགས་པར་རྫོམ་རྣམས་ཀྱི། །
 བུགས་གནས་རྩོུ་ཁབ་རྩེའི་ཞིང་ཁམས་བཟང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་
 མཐུ་ཚེའོ་ཟེར་ན་དགའ་ལ། ཁྱོད་སྐྱོམ་པ་མེད་ཟེར་ན་མི་དགའ་བ་དང་། ང་ཁྱོད་དང་།
 དག་གཉེན་གྱི་ཆགས་སྤང་དང་། འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱུད་འདི་ཉིད་བསྐྱལ་ནས་སྤང་
 དགོས་སོ། །འོ་ན་རྩོུ་ཐེག་པར་སྐྱོལ་བའི་མངོན་སྲོད་དགོས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་
 རི་གང་སྐྱོལ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཞིང་བརྒྱ་ཚང་བ་ལས་རང་གི་ལས་ངན་གྱི་ལན་ཆགས་
 སྐྱིན་པའི་རང་གཟུགས་རྒྱ་འཕྲོག་ལ་སོགས་བྱེད་པའི་དག་པོ་འདི་ཙམ་མིན་ལ། དེ་ལ་
 ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱུགས་ཇེ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པས་ཅི་ལྟར་བྱིད་ཀྱང་མི་ཉན་
 པར་ལས་ངན་བསྐྱོག་དུ་མི་གདུབ་ན་མངོན་སྲོད་ཀྱི་བྱུགས་ཀྱིས་སྐྱོལ་དགོས་ལ། གང་
 གིས་སྐྱོལ་མཁན་ཡང་རང་འདོད་ཡིད་བྱེད་གཏན་ནས་མེད་པར་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་འབའ་
 ཞིག་གིས་གསོད་པ་གསོ་ངེས་པར་རུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས།
 རྩལ་ཇི་ལྟར་སྐྱོལ་ན། ཐོག་མར་དག་གཉེན་དུ་འཛིན་པའི་འགོང་པོ་ངར་འཛིན་གྱི་དག་
 ཆེན་ལྟ་དགོངས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བར་རྩོགས་པས་བདག་བསྐྱལ་ནས། མངོན་སྲོད་ཀྱི་ལས་
 ཐབས་ཚད་དུ་ཕྱིན་པས་པ་རོལ་པའི་ལས་ངན་རྒྱན་བཅད་དེ། རྣམ་ཤེས་འོག་མིན་དུ་

གནས་སྐྱར་ཕྱབ་ངེས་པའི་ཕྱགས་རྗེས་གཞན་བསྐྱེད་ནས། འོན་ཀྱིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པར་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་སྤོང་ཡུལ་དུ་གསུངས་
ཏེ། རྒྱད་ལས།

ཐོག་མར་བདག་ཉིད་རྟོགས་གོམས་བསྐྱེད། །ཞེས་དང་། །ཕྱར་པ་རྩ་བའི་དུམ་བུ་ལས།
སྤྱིང་རྗེས་བསྐྱེད་བའི་དམ་ཚིག་ནི། །

བསད་ཅིང་མཚན་པ་ཉིད་མིན་ཏེ། །

ཕུང་པོ་དོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོ་རྗེར་བསྐྱོམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

(5.27) རོ་རྗེ་ཐོག་པའི་ལྷགས་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་རྗེའི་སྐྱ་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཕྱིར།
འདིར་ཡང་རོ་རྗེ་དཔྱུལ་བ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལས་མཚན་དུ་མེད་པའམ་སྐྱག་བསྐྱེད་དེ་ལས་
ཆེ་བ་གཞན་མེད་པས་མཚན་མེད་པ་ཡིན་ལ་རབ་དུ་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་ལའང་དེའི་སྐྱ་
འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡང་དཔག་དུ་མེད་ཅིང་ཁུད་པར་གསང་སྐྱགས་གྱི་
དམ་ཚིག་སྐྱ་མ་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་ལས།

མདོ་སོགས་བཟླ་བའི་དཔྱུལ་བ་རྩ། །

སྐྱོབ་དཔོན་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ། །

གནས་པར་འགྱུར་བར་ང་ཡིས་བཟླ་ན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

(5.28) རོ་རྗེ་སྐྱོབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་ལྷན་པ་རྟོགས་པ་ཚད་དུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱད་ཚོད་
མཐོ་བར་གྱུར་ན། དེ་ལས་དབང་བསྐྱར་ཚད་ལྷན་ཐོབ་ནས། སྐྱོབ་དཔོན་ལ་སྐྱོབ་མ་
དམ་ལས་ཉམས་ན། རྒྱར་དམ་རྒྱ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དམ་ལ་གནས་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་དང་། འགལ་ན་གཤེད་དུ་གྱུར་ནས་ཚོ་བསྐྱེད་པ་ཏེ། རོ་རྗེ་དཔྱུལ་བར་གནས་
སྐབས་སུ་རྒྱང་ན་ཡང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོའི་སྐྱོབས་གྱིས་སྐྱར་དུ་
འདྲེན་ཅིང་ཐར་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོངས་པ་འདུས་པའི་མདོ་ལས། སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱབ་
དཀའ་གཞོན་རྣམས་ཐར་པ་ནག་པོ་དང་། དན་ཕག་གཉིས་ལ།

ཇི་བཞིན་ཉིད་འདི་མ་བཅོས་ན། །
 དངོས་པོ་བཞི་ལ་གནས་སྐྱུང་གྲང་། །
 རྣམ་མཁའ་ལ་ཞི་སྒྲིན་བཞིན་ཏེ། །
 འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་དམ་པའི་ལམ། །ཞེས་ཚོས་བསྟན་པ་ན། བར་པ་ལྷན་པོས་སྐྱ་ཇི་
 བཞིན་དུ་བབྱང་ནས་སྐྱུང་པས་དམུལ་བར་ལྷུང་བ་དན་པག་གིས་བར་བར་མཛོད་པ་
 དང་། ལེགས་སྐར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བར་བར་མཛོད་པ་བཞིན་ལོ། །གཞན་ཡང་
 པོ་ཏོ་པས་འབྱེལ་ས་དེར་བརྟེན་ནས་ལྡང་པ་ལྟར་མཚོག་གསུམ་གང་ལ་ཉེས་པ་སོང་
 བ་དེར་བརྟེན་ནས་བཤགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཇོ་ཇེ་སློབ་དཔོན་དང་
 འགལ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ལས་གཞན་གང་གིས་གྲང་དྲངས་མི་རུས་པར་དགོངས་
 ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དམ་ཚོག་རྣམ་བཤད་རྣམས་ལས། སློབ་དཔོན་དང་འགལ་ན་
 དེ་ཉིད་ལ་བསྟེན་ནས་བཤགས་དགོས་ལ། མི་བཟུགས་ན་སྐྱས་དང་དེའང་མེད་ན་འདྲ་
 འབག་གི་དྲུང་དུ་བཤགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏེ། དེ་ལྟར་
 བཤགས་པས་དམ་ཚོག་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་ནས་བྱུགས་ཇེ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་
 འདྲེན་པར་མཛོད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །འདི་ཡང་གཞོད་པའི་ལས་ཀྱིས་དམུལ་བར་ལྷུང་བ་
 དང་བབྱང་པོའི་འབྲེལ་སློབས་ཀྱིས་དྲངས་བ་ཡིན་པས་སྐར་དང་མི་འགལ་ལོ། །
 གསང་སྐགས་གནད་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་ལྟ་པོ། །།

6. ལྷ་སྒྲོམ་སྤྱོད་པ་གནད་བསྐྱེས་ཀྱི་ཚོམས།

རྒྱལ་པ་ནི། (6.1) དེ་ལ་གཏན་བདེ་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་སྐལ་བ་བཟང་
པོའི་སྒྲོམ་བྱ་རྣམས་ལ། མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གཞི་གཅིག་ཡུར་གྱུར་པ། གང་ལ་བསྐྱེན་
ན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ནི་འགྱུར་བས། འཚོངས་བར་
འགྱུར་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པ་ལ་བསྐྱེན་དགོས་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས།

སྤྱོད་པ་ལས་ལ་རྣམས་ལ་རྟག་དུ་བསྐྱེན་པར་བྱ། །

ཅི་སྤྱོད་ཞེས་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། སྤྱད་པས།

སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། །

གྲུ་ནི་པ་རོལ་བཤོད་མི་རུས། །

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྟོགས་ཀྱང་། །

སྤྱོད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་མཐར་མི་ན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་བསྐྱེན་
དགོས་ཞེས། རྒྱལ་བྱིས་པས་སྤྱོད་པ་གསུམ་མིག་འབྲས་ལྷར་བསྐྱུང་བས་སྤྱང་
དོར་གྱི་བཅས་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་སྤྱོད་པ་དང་དམ་ཚིག་ལྷན་པ་དང་། ཤེས་
རབ་དག་པས་མདོ་སྤྱད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་ཤིང་ཉམས་སྤོང་གི་དགོངས་པ་དང་ལྷན་པ་
དང་། ལྷག་བསམ་དག་པས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལུང་ལྷུང་གྱི་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
པས་བསམ་སྤྱོད་ལུང་སྤྱོད་ཚོགས་ཤིང་། རིམ་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ལྷན་པ་ལ་
སོགས་པ་མདོ་སྤྱད་ནས་རི་ལྷར་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་དམ་པ།
སྤོགས་གསུམ་གཡོ་སྤྱོད་མེད་པས་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེན་ལ། དེའི་མི་མཐུན་པའི་
སྤོགས་གང་ལ་བསྐྱེན་པ་ཅམ་གྱིས། རང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོད་པ་དང་དམ་ཚིག་འཆལ་ཞིང་
སྤྱང་དོར་ལ་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྤོང་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆགས་སྤང་མེད་པུང་
འབར་བས་རང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས། བསམ་སྤྱོད་ངན་པའི་སྤོགས་པའི་
བཤེས་གཉེན་ནག་པོའི་རྩ་ལག་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྤོགས་པའི་སྤོགས་པོ་རྣམས་ཏ་ལའི་

དུག་ལྟར་སྤངས་ཏེ་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ལའང་ཡང་དག་པ་དང་ལྟར་
སྤང་དུ་གྱུར་པ་མང་བས་ལེགས་པར་བརྟག་སྟེ་སྤང་དོར་བྱས་ནས། མདོ་སྐགས་ཀྱི་
དམ་པའི་ཚོས་གང་ཡིན་ཀྱང་བཙོམ་ལྡན་འདས་དང་རྩོེུ་འཆང་ནས་རིམ་པར་བྱིན་
རྒྱབས་ཀྱི་ངད་མ་ཡལ་ཞིང་ལུང་རིགས་ཀྱི་བམ་མ་ཆད་པས། རང་བཟོ་དང་ཕོ་ཚོད་
ཀྱིས་ཚོང་འདུས་ཀྱི་འོ་མ་བཞིན་དུ་མ་སོང་བར། ཡིད་ཆེས་པའི་བརྒྱད་པ་མ་ཆད་པར་
འབྲེལ་པའི་གདམས་པ་དེ་ནི་བཟོ་ཅིང་རོ་མཚར་བ་ཡིན་ལ། ལྷད་པར་དུ་རྩོེུ་འི་ཐེག་
པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཚད་མ། རྩོེུ་འཛིན་པའི་མན་ངག་ཚད་མ།
རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷུག་གི་ཉམས་སྤོང་ཚད་མ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཚད་
མས་མན་ངག་གི་སྤུས་ཀ་ཚང་ཞིང་། དབང་གི་རྒྱ་བོ་མ་རྒྱབ་པ། རིམ་གཉིས་བཟོ་མའི་
སྤྲོུ་ཁ་མ་ལོག་པས་མཚོག་གཟིགས་གི་རྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པར། དམ་ཉམས་དང་
འདྲེས་ཁྱེར་གྱིས་ལྷད་མ་ལྷགས་པའི་གདམས་པ་ནི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་གཞན་ལས་
བཟོ་ཅིང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ལས། དེ་ལས་
བསྐྱོག་ཅིང་མིང་བཟོ་ཚོས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་རྟོན་པར་མི་བྱུངོ། །ཞེས་གདམས་
ཏེ། རྩོེུ་པག་མོ་གྱུ་པས།

དང་ཕོ་ཉམས་སྤོང་སྐྱེས་ན་ཡང་། །

མི་རྟག་སྤྱིན་དང་སྤོག་དང་མཚུངས། །

ཉོན་མོངས་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ། །

གདམས་ངག་ཁ་ཕོ་ཆེ་ན་ཡང་། །

བརྒྱད་པ་མེད་པ་སུ་སྟེགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

(6.2) ཚོས་དེ་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་ཕབ་དགོས་པས། འཁོར་
བ་དང་ལྷུང་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱུན་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་བཞིན་དུ། རང་གི་
སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟང་ངན་དེ་དང་དེར་སྤང་བ་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུབ་པ་
རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། མདོ་ལས།

བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྱུགས་པའི་སེམས། །
 འོན་ཏེ་སྣང་བ་ཞིན་ཏེ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཇི་སྐད་ཏེ།
 དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །
 འོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལྷོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས། སེམས་ཀྱི་ངོ་
 རྗེའི་བསྐྱོད་པ་ལས།
 སེམས་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སྟེ། །
 སེམས་ནི་འགོ་བ་ལྷ་པོ་ཡིན། །
 བདེ་དང་སྲུག་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་དག། །
 སེམས་ལས་མ་གཏོགས་རྩུང་ཟད་མེད། །ཅེས་དང་། ས་ར་ཉམས།
 སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཀུན་གྱི་ས་པོན་སྟེ། །
 གང་ལ་སྲིད་དང་མྱ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། །
 འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །
 ཡིད་བཞིན་ཚོར་འདུའི་སེམས་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིའི་ཡུལ་མ་
 གུབ་པ་བཞིན་ཏེ་སེམས་ཀྱང་མེད་དེ། བུམས་པས།
 གཟུང་བ་མེད་ན་དེར་འཛིན་མེད། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྲི་འབྲུམས་གཤིས་ཤོར་གྱི་གོ་
 ཡུལ་ཚོགས་ཅམ་ཏེ་མ་སོང་བར་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། རྒྱ་འབྲས་ལ་
 ཡིད་ཆེས་ཤིང་། དགྲ་གཉེན་ཆགས་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་བརྒྱུད་ལ་འཛིན་པ་མེད་
 པ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པ་རྟོགས་པས་བདག་བས་གཞན་གཅེས་ཀྱིས། གཞན་
 འོན་ལྟར་བྱིས་སྣང་སེམས་དབང་ཏེ་བསྐྱུར་བས། ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ལག་རྗེས་ཚོགས་མེད་པར་དེ་ལ་འབྱུང་
 བར་ངེས་པས། དཔེར་ན་རྗེ་བཙུན་བཞད་པ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་
 རིན་པོ་ཆེ་གོང་མ་བཞིན་ཏེ་དགྲ་གཉེན་རིང་ཏེ་བཏང་ཞིང་། ལུས་སྐྱོག་སྐྱོས་མེད་ཏེ་
 བོར་ཏེ་ཚོ་སྐྱོས་བཏང་ནས་མི་མེད་དཔོན་པའི་རི་ལ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་ཏེ།

བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་བོར་ནས་ཡལ་ག་མི་ཚོལ་བར་
 སེམས་ཀྱི་གདར་ཤ་ཚོད་ངེས་པར་ལྷ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ཉམས་ལེན་གྱིས་
 སེམས་འདི་ཉིད་འདུལ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས།
 བསྟོངས་དང་བྲལ་ལ་མང་དུ་གསོལ་ཅི་འཚལ། །
 ཕན་པའི་གདམས་ངག་དོན་པོ་འདི་ལགས་ཏེ། །
 བྱོད་གྱིས་སྲུགས་དུལ་མཛོད་ཅིག་བཅོམ་ལྷན་གྱིས། །
 སེམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
(6.3) དེས་ན་བདེ་སྲུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཇི་སྟེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད།
 དགོ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མའི་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་སུ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་
 བདེ་སྲུག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་
 ལས།
 ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཞིན་ཏེ། །
 འདུན་པའི་རྩ་ལ་རབ་དུ་གནས། །
 གང་གིས་སྟོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། །
 དེ་འདྲའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དུན་ཉེར་ལས།
 དེ་ལ་སེམས་ནི་རི་མོ་མཁན་ལྷ་སུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱུང་པར་འཆི་ཁའི་མཚམས་
 སྟོར་གཙོ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲན་མོ་མ་སུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བྱམས་སེམས་སུ་གྱུར་པས་
 མཚམས་སྟོར་གྱིས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཚོས་རྒྱལ་བྱ་ངན་མེད་
 ཀྱིས་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བྱས་ཀྱང་འཆི་ཆེ་ཞེ་སྟེང་གིས་མཚམས་སྟོར་གྱིས་ངན་སོང་དུ་
 སྐྱེས་པ་ལྷ་སུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས།
 སུ་ཞིག་ཐ་མའི་དུས་ཆེ་གནོད་སེམས་བྱུང་། །
 ཏྲག་དུ་ཕྲག་དོག་སེར་སྒྲ་ཁོས་པ་ལ། །
 བསམ་གཏན་མི་སྟོབ་སངས་རྒྱས་མཚོད་པས་མིན། །

ཚུལ་བྱིམས་མི་སློབ་དགོན་པར་གནས་པས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

(6.4) དེ་ལྟར་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ན་ཡང་།
བག་ཆགས་བརྟེན་བྱུང་གི་སྣང་བ་དེ་ལ། དཔེར་ན་མེའི་ཚ་བ་དང་རྩའི་གཤེར་བ་
གཤེས་སམ་རང་མཚན་དེ་ལ་ལྗོག་ཏེ་བལྟས་པས་དེར་འགྱུར་བར་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ།
ཐ་སྣང་དུ་དགོ་སྒྲིག་ཡང་སོ་སོར་རང་མཚན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་
བུ་བདེ་སྤྱུག་ཡང་སོ་སོར་འབྱུང་བ་གནས་ཡིན་གྱི་ལྗོག་པ་གནས་མིན་པས། གཤེས་
སམ་རང་མཚན་ལ་མི་གནས་པ་དགོ་བ་ལ་སྒྲིག་པ་དང་། སྒྲིག་པ་ལ་དགོ་བར་མོས་
པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བལྟས་པས་དེར་འགྱུར་མི་སྲིད་དེ། དུག་ལ་སྣང་དང་སྣང་ལ་དུག་
དུ་བལྟས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་རང་འབྲས་སོ་སོར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དུན་ཉེར་
ལས།

མེ་ཉི་གང་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། །

རྩུང་ཉི་ཞགས་པས་བེན་པར་སྲིད། །

ཉི་ཟླ་ཐང་ལ་ལྷུང་ཡང་སྲིད། །

ལས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་བསྐྱུ་མི་སྲིད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ལས་
གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། སེམས་ཉིད་ཡང་གདོད་ནས་སློས་བྲལ་ནས་མཁའ་ལྷ་བུའི་
རང་ལས། དགོ་སྒྲིག་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་དུ་འཆར་བར་བསྟན་པའི་
གནད་འདིས་ནི། སྣང་བ་རང་སེམས་ལོག་ལྟར་མི་འགྱུར་བའི་གོགས་སེལ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །

(6.5) མཚན་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་མ་མ་གཏོགས་པར་ལོང་བས་ལོང་བ་འབྲིད་པ་དང་སྣོད་
སྣོད་ནས་སྣོད་སྣོད་དུ་འབྱུ་སོགས་མི་འཕོ་བ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱུད་མདོ་ལྡགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་གྱིས་མ་སྲིན་པར་གཞན་རྒྱུད་སྲིན་པར་མི་རུས་པས་ན། མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་
པའི་སྤྱོད་མས་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་མདོ་ལྡགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་
མི་རུས་པས་དེ་འདྲ་ལ་མི་བསྟེན་པར་སྤངས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་དབང་གྲོང་ཆེན་

པས།

བསོད་ནམས་གྲགས་འདོད་སྒྲུ་མ་བཟང་པོ་མི། །

མོར་རྗེས་ཆེར་འཛིན་ཚོས་སྐྱབ་བཟང་པོ་མི། །

མི་ཚོས་གཙོར་འཛིན་རབ་བྱུང་བཟང་པོ་མི། །

བདག་ལྷ་སྤྱོད་འཛིན་རྣལ་འབྱོར་བཟང་པོ་མི། ། ཞེས་དང་། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་

དཔལ་སྐྱལ་རྩེ་རྩེ་འཆང་གིས།

རང་རྒྱུད་མ་ཐུལ་གཞན་རྒྱུད་འདུལ་དུ་རེ། །

རང་ངོ་མ་འཕྲོད་ངོ་སྤྲོད་རོ་ལ་འདེབས། །

རང་མགོར་མ་ཐོན་རོ་མགོ་ཅ་ཅོ་འདོན། །

གར་འགྲོ་མི་ཤེས་འགྲོ་ལ་ལམ་སྟོན་ཟེར། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། དེས་ན་དང་པོ་སྒྲུ་

མ་བརྟག་ལ་མཁས་པ་དང་། བར་དུ་སྒྲུ་མ་བརྟེན་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐ་མར་དགོངས་

དོན་བསྐྱབ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ལས། གར་ཐོད་ཐོད་དུ་བྱི་དང་གྲོ་བ་འཕྲད་པ་ལྟར་མི་

བྱ་བར། དང་པོ་ཉིད་ནས་བརྟག་སྟེ་སྒྲུང་དོར་བྱ་བ་ལས། ཚོས་ཀྱིས་འབྲེལ་བྱེན་ནས་

མཚན་ཉིད་མི་ལྡན་ཡང་མཚན་ལྡན་བཞིན་དུ་གུས་པས་མཉེས་པར་མ་བྱས་ན་མཚན་

ལྡན་གཞན་ལ་གུས་པས་བརྟེན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་

རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

(6.6) ཚོ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཉེ་ལམ། ཟབ་མེད་གནས་ལུགས་

མཐར་ཐུག་པ་བདེ་ཆེན་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས། འོད་གསལ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་

རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཐབས་མདོ་རྒྱུད་ལས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་

ནས་གཙོ་བོ་ལམ་ཟབ་སྒྲུ་མའི་མོས་གུས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་བྱམས་

པས།

རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །

དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡི། །

ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །
 མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་དང་། གྲེ་དོ་རྗེ་ལས།
 གཞན་གྱིས་བཟོད་མིན་ལྟ་ཅིག་སྤྲེལ། །
 གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟོན་དེ། །
 ལྷ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་ཡིས། །
 བདག་གིས་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་ལས།
 བསྐལ་པ་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ། །
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཚོན་པ་དང་། །
 སྲོག་ཆགས་བྱེ་བའི་ཆོ་སྤྲུབས་པས། །
 ཆོ་འདིར་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་སྟེ། །
 ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་མ་ལ། །
 དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་མཉེས་བྱས་ན། །
 མཚོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ནི། །
 ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ངེས་པར་ཐོབ། །ཅེས་དང་། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས།
 དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་ལྷ་མ་ལ། །
 ཆོས་སྐྱའི་འདུ་ཤེས་མ་སྤྲེལ་ན། །
 མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་ཁམ་ཡང་། །
 རང་དང་གོང་མས་ཁྲེལ་བར་བད། །ཅེས་སོ། །
 (6.7) དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྷ་བའི་བྱད་པར་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་། ལྷོས་
 བྱས་གོ་ཡུལ་དུ་མ་སོང་བ་ལྷ་བའི་མཐར་ཐུག་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་ལྷ་བའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་
 བའི་འོད་གསལ་སེམས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེན་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་
 ལ། གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་ལ།

(6.8) རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཉམ་ཐོས་ཀྱིས་རྒྱལ་དང་ཤེས་པ་ཆ་མེད་གཉིས་དང་།
 སེམས་ཅམ་པས་རང་རིག་དང་། རང་རྒྱལ་པས་མེད་དགག་ཏུ་ལྟ་བའི་འཛིན་སྣངས་
 ལྟ་ཞོག་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ལྟ་བའི་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་ཆེན་པོ་དང་། གསང་སྤྲུགས་
 གསར་མའི་ལྟ་བའི་མཐར་ཐུག་ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་། གསང་སྤྲུགས་རྙིང་མའི་ལྟ་བའི་
 མཐར་ཐུག་འོད་གསལ་ཚློགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་མ་རེག་པ་སྟེ། སྤྲོས་
 བྲལ་དང་། གསལ་སྟོང་དང་། རིག་སྟོང་སོགས་སུ་ལའང་སྐྱོད་ཀྱིས་གིས་ཞེན་པའམ་ལྟ་
 བའི་འཛིན་སྣངས་དང་བྲལ་བ། གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་
 ཡེ་ཤེས། སྟོ་འདས་སྐྱབས་མ་བཅོལ་མེད་ཆེན་པོ། གཉིས་སྣང་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི། རྟོགས་པའི་མཚོག་མ་མཐོང་བའི་མཐོང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 ཏེ། སྤུང་པ་ལས།
 སྤང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །
 མཚན་མ་ལ་སྟོད་སྟེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་
 པས།
 གང་གིས་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །
 ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་པའི་ཕྱིར། །
 དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །
 གོ་ཏ་མ་དེ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་།
 སྟོ་འདས་ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འདིས་
 ནི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དོས་ན།
 ཐུག་ཚློགས་དབུ་མ་གསུམ་གང་དུའང་འཛིན་སྣངས་མེད་པར་བསྟན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་
 གསུམ་ཆར་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་གྱི་བཟུང་མེད་པ་དང་། དེ་
 དག་གིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
 བྱུང་། །

(6.9) གནས་ལུགས་དེ་ཡང་སྐྱ་མའི་མན་ངག་ཚད་ལྡན་ལ་སོགས་པས། སློབ་པ་
 འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་པ་རིམ་བུ་ལ་རྟོགས་པར། སློབ་བྱས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་
 པའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ག་ཤིས་དང་། རྒྱས་འདེབས་དང་། གཉེན་པོར་
 དང་། ལམ་དུ་ཤོར་བའམ་འཚོར་ས་བཞི་དང་། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་གྱིས་
 ཁམས་གསུམ་དུ་གོལ་བས་གོལ་ས་གསུམ་སྟེ་ཤོར་གོལ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་འཛིན་
 སྟངས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 སྤྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཏིང་འཛིན་སྐྱོམ་བྱེད་ཀྱང་། །
 དེ་ནི་བདག་དུ་འདུ་ཤེས་གཞིག་མི་བྱེད། །
 དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་སྤྱིར་ཡང་རབ་དུ་ལྷང་། །
 ལྷག་སྟོང་གྱིས་ནི་ཏིང་འཛིན་འདིར་བསྐྱོམས་བཞིན། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་
 ཉིད་པོས།
 སྐྱེ་མེད་དང་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་། །
 བདག་མེད་ཅེས་བྱར་སྟོང་པ་ཉིད། །
 བདག་ཉིད་དམན་པ་གང་སྐྱོམ་པ། །
 དེ་དེ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་པས།
 རྒྱལ་འདི་མི་ཤེས་སྟོང་པ་ཕྱང་ཆད་པ། །
 ཚིག་དུ་ཡོད་མེད་མཐའ་བྲལ་ཞེས་སྐྱ་ཡང་། །
 བྲལ་གཞི་མི་ཤེས་སྤྱིད་རྩེའི་ལྷ་བ་ཅན། །
 བསྟན་པ་འདི་ལས་སྤྱི་རོལ་གྱུར་པས་སྤྱིར། །
 རྣམ་མཁའི་ཡིད་ཅན་ཐལ་བས་བྱགས་པར་རུང་། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་མགོན་
 པོས།
 རང་སེམས་མི་སྐྱོམ་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་མི་སྐྱོམ། །

སྒོམ་ཏུ་མེད་པ་ཡང་ནི་མི་སྒོམ་སྟེ། །

མ་སྒོམ་པ་ཡི་སྒོམ་ཞིག་འོང་བ་ཡི། །

རེ་བ་དེ་ཡང་སྒོམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

(6.10) དེ་ལྟར་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་སོགས་པས། ལྟ་བ་སེམས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཉིད་ཚོས་སྐྱུར་རང་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་རྟོགས་པ། དེ་ཀའི་ངང་ལ་བཟོ་བཅོས་དང་བྲལ་བར་མ་ཡིངས་མ་བརྗེད་པར་དུས་རྟག་པར་སྐྱོང་གིང་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་སྟེ། རྗེ་ཆེན་པོས།

སྒོམ་པ་མ་ཡིན་གོམས་པ་ཡིན། །

གོམས་པ་སྐྱོང་དུ་གྱུར་ན་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐྱོང་ཆེན་པས།

རང་ངོ་འཕྲོད་ཀྱང་གོམས་འདྲིས་མ་བྱས་ན། །

རྣམ་རྟོག་དགས་ཁྱེར་གཡུལ་ངོའི་བུ་རྒྱུང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་མེད་དབེན་པའི་རི་ཁྲོད་དུ་ཆེ་བཞག་རྒྱུང་བསྐྱུར་གྱིས་བྱ་བ་དགུ་ལྷགས་སུ་བཏང་ནས། བྱམ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དེ་ཁོ་རར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་འིན་ཏུ་གཅེས་པའི་གནད་གྱིས་མན་ངག་གོ། །

(6.11) དེའི་སྐྱོད་པ་ལ་ཡང་། ལྟ་བ་རྣམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དགེ་སྤྲིན་རྒྱ་འབྲས་ལས་འདས་པས། སྐྱོད་པ་ཡང་དགེ་སྤྲིན་སྤང་དོར་མེད་དེ། དགེ་སྤྲིན་མེད་པ་ཤན་པ་ལྟ་བུ། གཙང་གཙོག་མེད་པ་ཁྱི་ཕག་ལྟ་བུ། གཟའ་གཏད་མེད་པ་སྐྱོན་པ་ལྟ་བུ། ངོ་ཚ་མེད་པ་བུ་རྒྱུང་ལྟ་བུ། ཉམས་ང་མེད་པ་སེང་གོ་ལྟ་བུར་དགོས་ཏེ། དོ་ཏྲ་དོ་རྗེའི་མགུར་ལས།

བུ་རྒྱུང་གདོལ་པའི་སྐྱོད་པར་ལྟོས། །

ཤ་བ་སྐྱོན་པ་གང་དགར་ཐོང་། །

སྒྲེམས་དང་བྲལ་བའི་སེང་གོ་ལྟར། །

བྱང་བ་མེ་དོག་རྒྱལ་ལོ་སྟོན། །ཞེས་འདྲེན་ཅིང་དགོ་སྟོན་མེད་ཅེས་སྐྱེ་ཞིང་སྟོན་པ་ཡང་
དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མང་ན་ཡང་། །འདིར་ནི་ཐོག་མེད་ནས་ཆགས་སྤང་གཉིས་ལ་གོམས་
པས་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སྤངས་དགོས་ལ། དེས་ན་ཕན་བདེའི་
འབྱུང་གནས་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་འཛིན་པའི་དགོ་བ་བསྐྱབ་པར་དཀའ་བ་
རྣམས་ལ་མི་དགའ་བས་འདོད་ཞིང་། །འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་འཚོལ་ཉོག་དུ་སྟོན་པའི་མི་
དགོ་བ་སྤང་བར་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་འདོད་པས་དང་དུ་ལེན་ན། སྤང་དོར་མེད་པའམ་
བྲལ་བའི་སྟོན་པ་ཅིའི་སྤྱིར་ཡིན་ཏེ་མིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྤང་དོར་མེད་པའི་སྟོན་པ་
རྣམས་ནི་ཆགས་སྤང་གི་སྟོན་པ་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མི་བྱ་བར། རྒྱལ་བརྒྱུད་དམ་
པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྤང་དོར་དང་བྲལ་བ་ནི་དགག་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབ་པ་རྒྱལ་
གྱི་མཐོང་འཛིན་པའི་མེད་དེ།

དེས་འདི་སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་གསུམ་
དང་འགལ་བའི་རྒྱལ་འཆལ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་
སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་འཛིན་པའི་འདོད་བ་དང་། ཟམ་གོས་ལོངས་སྟོན་དབྱ་གཉེན་
གང་ལ་ཡང་ཆགས་སྤང་གིས་སྤང་དོར་མི་བྱ་བ་སྟེ། བརྟག་གཉིས་ལས།
བཟུང་བཅུད་དེ་བཞིན་བདུང་བ་ཉིད། །

རི་ལྟར་རྟེན་པ་རབ་དུ་བཟུང། །

ཡིད་འོང་མི་འོང་རྣམ་ཉོག་སྤྱིར། །

ཞེན་པ་ཅམ་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་།

བྱང་བ་མེ་དོག་རྒྱལ་ལོ་སྟོན། །

ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཀྱིས་གསོ་སྟོང་ལས།

རི་ལྟར་བྱང་བ་མེ་དོག་ལས། །

ལ་དོག་དྲི་ལ་མི་གཞོད་པར། །

ལུ་བ་བཞིབས་ནས་འཕུར་བ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་གོང་དུ་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ལ་ཡང་བདག་དུ་འཛིན་
པས་ཆགས་སྒྲུང་མེད་པར་སྦྱོང་ཅིང་རྒྱ་བ་ནི། རྒྱང་དོར་བྲལ་བ་སྦྱོང་པའི་མཚོག་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །མདོར་ན་ནག་པོ་ལ་འབྱམས་བདུད་ཀྱི་ལྷ་བར་མ་སོང་བར། ཇི་
ལྟར་ལྷ་བ་མཐོ་ཡང་ལྷ་སྦྱོང་ཡ་མ་བྲལ་བར་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཞིབ་པའི་སྦྱོང་པ་དགོས་ཏེ།
རྒྱད་གསང་བ་གཅོད་པ་ལས།

ལྷ་བ་མི་ལྷན་སྦྱོང་པ་དང་། །

སྦྱོང་པ་མི་ལྷན་ལྷ་བ་གཉིས། །

འདི་ནི་གསང་སྤྲུལ་དམ་སྤྲེ། །

མནར་མེད་སེམས་ཅན་དམུལ་བར་སྦྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

(6.12) དེ་ལྟར་ལྷ་སྦྱོང་གཉིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་སྦྱོང་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་
ཆེ་སྟེ། དེ་གསུམ་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་ཅིང་། ཆགས་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་སྟེ། གཅིག་དགུར་གཅིག་མི་
འགྱུར་བས་ཕན་རྒྱུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བས་སྦྱོང་པ་མི་བརྒྱང་པར་
ཞིབ་པར་གདམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་སྦྱོང་སྦྱོང་པ་སོགས་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་
གི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་ལྟར་སྒྲུང་བ་སྒྲུངས་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་
གྲོང་ཆེན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་།

ལྷ་བ་ཐོལ་མ་གདེང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི། །

གཡམ་རྒྱལ་སྦྱོས་བྲལ་འདིས་ཀྱང་རང་སེམས་སྒྲུ། །

སྦྱོང་པ་ཐོལ་མ་གནད་དུ་མ་བརྒྱུན་པའི། །

བྱུན་བསྦྱོམ་ཡིད་དཔྱོད་འདིས་ཀྱང་རང་སེམས་སྒྲུ། །

སྦྱོང་པ་ཐོལ་མ་བག་དང་མི་ལྷན་པའི། །

སྦྱོ་སྦྱོང་ཅམ་པོ་འདིས་ཀྱང་རང་སེམས་སྒྲུ། །

དམ་ཚིག་ཐོལ་མ་ཉེས་ལྷུང་མི་འཛོམ་པའི། །

བསྐྱེད་སྒྲོམ་འོ་སྒྲོག་འདིས་ཀྱང་རང་སེམས་སྤྲུ། །
 ཐོས་བསམ་ཐོལ་མ་སངས་རྒྱས་མི་འདོད་པའི། །
 ང་མཁས་གྲགས་འདོད་འདིས་ཀྱང་རང་སེམས་སྤྲུ། །
 འབྲས་བུ་ཐོལ་མ་སེམས་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི། །
 ཕྱི་དུས་ཡིད་སློན་འདིས་ཀྱང་རང་སེམས་སྤྲུ། །
 བསྐྱེད་བྱིད་དབང་དུ་མ་སོང་ཤིན་དུ་གཅེས། །ཞེས་མན་ངག་གི་ཡང་སྙིང་དུ་གསུངས་སོ།
 །

(6.13) དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྱིས་མེད་པའི་ཆེ་དེ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་
 སྤོང་ཤིང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་བྱིས་མེད་པའི་ཆེ་གནད་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་སྦྱོན་པ་འདི་ཉིད་
 ནི། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་བྱང་པར་འཕགས་ཚོས་སྤྱོད་མེད་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྤོང་པ་འདི་སྒྲོམ་པ། །
 རྒྱལ་བྱིས་མེད་དག་པའི་མགོ་ལ་དེ་འདུག་སྟེ། །
 ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་རྟོག་དུ་མཉམ་བཞག་ན། །
 བྱིས་པ་མི་རིག་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བཙུན་པས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་མགོན་
 པོའི་ཞལ་ལྷན་ཀྱང་།
 བྱུང་དང་དང་འདྲ་བའི་སྒྲོབ་མ་རྣམས། །
 མཐར་ཐུག་སྒྲོབས་བརྒྱུ་མ་ཐོབ་བར། །
 ལུས་སྒོག་ཕྱེ་མར་བྱས་ཀྱང་སྤྲུ། །
 སྦྱོན་པས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་བྱིས་མེད་། །
 སྐད་ཅིག་ཅོམ་ཡང་མ་འབྲལ་ཞིག །
 ཀྱི་འདས་དང་མ་བྱོན་ད་ལྟར་དང་། །

ཕྱོགས་བརྩུ་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །
 རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་པ། །
 དཔལ་ལྷན་པག་མོ་གྲུ་པ་ཡིས། །
 ལུས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་ན། །
 ལུས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་རྣམ་དག་ཐོབ། །
 ལུས་ཉིད་གྲོལ་བའི་ཤེས་རབ་ཐོབ། །
 ངག་དང་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །
 སེམས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་བ། །
 མ་ཐོབ་ཐོབ་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན། །
 ཐོབ་པ་བརྟན་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན། །
 བརྟན་པ་ཐོགས་འདོན་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན། །
 མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱལ་ཚེས་ཀྱི་སྐྱ། །
 སྟོབས་བརྩུའི་དབང་ཕུག་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན། །།
 ང་ལ་ཉེ་བ་གཞན་མེད་པས། །
 བུ་སྟོབ་རྣམས་ལ་སྦྲེ་བ་ཡིན། །
 སྤྱིང་གཏམ་ཁ་ཆེམས་འདི་ལས་མེད། །ཅེས་དང་།
 ཚུལ་བྱིམས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སྤྱིང་པ་ཉིད། །
 འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་གསུངས་རེ་ང་འདིར་གྱི། །ཞེས་དང་།
 ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། །
 དག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་སྤྱང་བ་མི་ཤོང་ཞིང་། །
 ཉེས་སྦྱོར་མཐའ་དག་ཤོང་བར་གྱུར་པ་འདི། །
 མཐོང་དང་བསྐྱོམ་པས་སྤྱིང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། ཚེས་འདི་ལྟ་བུ་ཤེས་
 པས་བོད་ཡུལ་འདིར། བརྟན་པའི་སྟོར་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ལས་ང་འབྲུ་མགོ་གང་གིས་

མི་ཚད། ལུས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ཕ་སེང་
 གེའི་བྱ་སེང་གེའི་རིགས་དང་ལྡན་པས་སེང་སྐད་འདོན་དགོས་པ་ལ། དཔེར་ན་དྲེལ་
 ལུས་དང་པོ་རྟའི་སྐད་དང་། བར་དུ་བོང་སྐད། མཐར་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་
 རང་སྐད་ཅིག་འོང་བ་བཞིན་དུ། དང་པོ་ཕྱག་ཆེན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཅིག་པའི་སེང་
 སྐད་དང་། བར་དུ་མི་གཅིག་པ་སྦྱིའི་བཤད་པ་ལྟ་སྐད། མཐར་དེ་གཉིས་གང་ཡང་
 མིན་པའི་རྟ་མིན་བོང་མིན་གྱི་མ་ནིང་དྲེལ་རང་སྐད་ལྟ་བུ་དེ། རང་ཅག་རྗེས་འབྲང་གི་
 སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདོན་ཅིང་ཕ་རྗེས་བྱ་ཡིས་བྱིན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་།
 ཕ་གཅིག་ཚོས་རྗེ་རིན་ཆེན་ཡིན། །
 ཞང་ཉེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་འཚལ། །
 ཕ་སྐད་སྟོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་ཡིན། །
 སེང་གས་ལྟ་སྐད་མི་འདོན་འཚལ། །
 ཕ་ཡུལ་རི་ཁྲོད་དབེན་གནས་ཡིན། །
 ཡུལ་ཤོར་གྲོང་དུ་མི་འབྲུམ་འཚལ། །
 ཕ་མཁར་སྡོམ་གསུམ་གནད་གཅིག་ཡིན། །
 མཁར་མི་མེད་ཡན་པར་མི་བཞག་འཚལ། །
 ཕ་ཞིང་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་བཞི་ཡིན། །
 བྱ་སོ་རྣམ་འབད་རྩེལ་མི་བཞག་འཚལ། །
 ཕ་གོས་བསྐྱབ་གསུམ་རིན་ཆེན་ཡིན། །
 བྱ་གོས་མེད་གཅེར་ཉལ་མི་བྱེད་འཚལ། །
 ཕ་ཚོར་ཚོགས་གཉིས་ཚོར་བྱ་ཡིན། །
 ཚོར་བྱ་བྱི་དོར་མི་བཞག་འཚལ། །
 ཕ་གཉེན་འགྲོ་དུག་སེམས་ཅན་ཡིན། །
 འགྲོ་དུག་སློ་ཡིས་མི་གཏོང་འཚལ། །

པ་དག་ཉོན་མོངས་ཉེས་ཚོགས་ཡིན། །

དག་མགོ་ཡན་དུ་མི་གཏང་འཚལ། །

པ་མཚོན་བརྟུ་ཚོས་སུམ་ཚོས་ཡིན། །

མཚོན་བྱབས་མེད་ཡན་པར་མི་བཞག་འཚལ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཞིབ་
པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གདམས་སོ། །

(6.14) དེ་ལྟར་ཡང་གཞི་རྒྱུད་ངོ་བོ་སྣོད་པ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་གཤེགས་
སྣོད་པོ། ཉི་མ་དང་ཟེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་
ཚེན་པོ་དང་། དེ་ཉིད་སྤྱི་བ་པ་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། སྤྱིན་ཅི་
རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉི་མ་དང་ཟེར་བཞིན། སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་རྗེས་ཤིང་ལྷན་པ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་དང་། སྤྱིན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཉི་
མ་དང་ཟེར་བཞིན། དེ་ཉིད་སྤྱི་བ་གཉིས་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་དག་པ་གཉིས་ལྷན་
མཐར་ཐུག་པ་ནི། འབྲས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱེ། ཡེ་ནས་ཡོན་ཏན་ལྷུན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་སུ་གསུམ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་བདག་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུད་ལས།

རིན་ཚེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །

སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་གང་བཟག་མེད། །ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས།

པ་རོལ་ཕྱིན་ལྷ་བྱང་རྒྱབ་ཡོན་ཏན་ཇི་སྟེད་པ། །

དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལས་སྤྱེ། །ཞེས་སོ། །

(6.15) ལྷ་སྤྲོས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་ཚོགས་ཤིང་། གདམས་ངག་རྒྱལ་བཞིན་
དུ་ཤེས་ནས། དེའི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་སྟེ་སྤྲོས་པ་ལས། རྗེས་ཐོབ་
དུ་དག་གཉེན་ལ་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཚོས་བརྒྱུད་མགོ་སྤྲོས་པ་དང་། གཞན་ལ་
བརྩེ་བའི་སྣོད་རྗེ་འབྲོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བར་ངེས་ཏེ།
ཞིབ་ལྷན།

ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །
 ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །
 ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙུག་པུ་དེ་ཡང་ནི། །
 འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། །ཞེས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས།
 །ཤེས་རབ་མེད་པར་བསམ་གཏུན་ཡོད་མིན་ཏེ། །
 །བསམ་གཏུན་མེད་པ་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །
 །གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་སྲིད་པ་ཡི། །
 །རྒྱ་མཚོ་གནག་རྗེས་ལྷ་བྱུང་འཚལ་བར་བགྱི། །ཞེས་སོ། །

(6.16) དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་ཡང་དག་པས་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྡིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་
 །ཕྱོགས་རིས་དང་མངོན་ཞེན་ཅན་དུ་སོང་བའི་དུག་འདོན་ཅིང་། །སྤང་ལ་རང་བཞིན་
 །མེད་པས་སྡིང་རྗེ་དང་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ནས་ལུང་དུ་
 །མི་གསོད་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཅི་བསོག་བྱེད་ལ། །དེས་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་
 །ཤེས་གོང་ནས་གོང་དུ་ན་འཕར་བར་འགྱུར་བས་ན། །ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་རྒྱ་
 །རི་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་སྐྱབ་པར། །སྦྱིབ་གཉིས་ལས་གོལ་བའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་
 །ཏན་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པས། །ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པས་
 །འབད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། །ཇི་སྟེད་དུ།

།ཇི་སྲིད་ཚོགས་གཉིས་དམ་པ་མ་བསགས་པར། །
 །དེ་སྲིད་སྐྱ་གཉིས་དམ་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

(6.17) དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་ན་དེ་ལ་དགོ་སྡིག་གི་ཕན་
 །གཞོན་མེད་པས། །དགོ་བ་སྐྱབ་དུ་མེད་ཅིང་སྡིག་པ་ཡང་སྦྱོང་དུ་མེད་པ་རྒྱ་འབྲས་ལས་
 །འདས་པ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུ་ཡིན་པས། །དེ་ཀ་ཁོ་ནས་ཚོག་ལ་སང་འཆི་ཆོ་བུམ་ནང་གི་
 །ནམ་མཁའ་དང་སྤྱིའི་ནམ་མཁའ་གཉིས་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ། །དེ་ལྷ་བུའི་གཞི་ལམ་ཀྱི་
 །འོད་གསལ་གཉིས་དབྱེར་མེད་འདྲེས་ནས་འཁོར་བར་མི་འཇུག་པ་ཐོད་པ་མགོ་ལ་མི་

འཛོག་ཅེས། དགོ་སྒྲིག་རྒྱ་འབྲས་མེད་པ་གསང་བ་པའི་གྲུབ་མཐར་འཕྱུག་པ་མ་ཚོར་
བར་ལྷུང་རིགས་མང་པོ་འདྲེན་པའི་རྟོགས་ལྡན་ཆེན་པོར་སློབ་པ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་།
འདིར་ནི་བཀའ་ཕྱག་རྒྱ་ལྷོ་གཅིག་འདྲེས་ཀྱི་སྐབ་བརྒྱད་དམ་པའི་རིང་ལུགས་ལ་ནི།
སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་སྟོང་ཉིད་ཅི་ཙམ་དུ་རྟོགས་ན། དེ་ཙམ་དུ་
དགོ་སྒྲིག་རྒྱ་འབྲས་ཕྱ་ཞིབ་ནས་སྤང་དོར་ཉིད་དུ་བྱེད་པའམ་ལྡང་བར་འགྱུར་བས་རྒྱ་
འབྲས་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་དེ། ལྡོག་པས་ལུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔའ་ལྟ་
ཡི་ཚོད་པར་གྱིས།

རྒྱ་ལ་རྟེན་པ་མཁས་པ་བཙུག་ལྡན་འདས། །
མཐའ་གཉིས་ལྟ་བུ་རྟེན་ལྟ་བུ་མི་མངའ་བ། །
ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་ལོ་ན་གསུང་། །
ལྟ་བའི་སྐྱེས་བུ་ལྟོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
ཆོས་ཉིད་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མེད་ཤེས་ཀྱང་། །
དགོ་དང་མི་དགོའི་ལས་ནི་རྒྱུད་མི་ཟ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས།
སྟོང་ཉིད་གང་ཤེས་དེ་ནི་བག་ཡོད་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱུ་ལེམས་འགྲེལ་ལས།
ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །
ལས་དང་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་གང་། །
དེ་ནི་ངོ་མཚར་བས་ངོ་མཚར། །
མད་དུ་བྱུང་འདི་མད་དུ་བྱུང་། །ཞེས་དང་། རྗེ་མི་ལས་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་ལ་
ཡར་སངས་རྒྱས་ལ་རེ་བ་མེད་ཀྱང་དཀར་པོའི་ཆོས་སྟོན་རྒྱུན་མི་བཅད། མར་ངན་
སོང་ལ་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲིག་པ་ཕྱ་བ་ནས་འཛོམ། །ཞེས་དང་། རོ་བོ་རྗེས།
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་འཛོམ་དུ་འགྲོ། །ཞེས་དང་། དུགས་པོས།
ང་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་ཟེར་དེ། ང་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཤིན་དུ་འཛོམས་པ་ཡིན། ངའི་སྤྱ་
མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཕག་མོ་གྲུ་བས།

ལ་ལྟ་རྒྱུ་པར་མ་སོང་ཞིང་། །
 ལྷིང་ནས་རྩ་བ་ཚོད་གྱུར་ཏེ། །
 རོ་གཅིག་གི་ངང་ལ་འབྱུངས་གྱུར་ན། །
 བྱ་རྒྱུ་འབྲས་ཀུན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས།
 ལྷིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ། །
 མཐར་ཐུག་འབྲས་བུར་རྣོ་མ་བྱེད་ཅིང་། །
 ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་རྣམས། །
 གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་ཆེན་པོ་ཡིས། །
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མེད་པར། །
 རྒྱུ་འབྲས་མངོན་དུ་གྱུར་མཛད་གསོལ། །ཞེས་དང་། ཨོ་རྒྱུན་དོ་རྗེ་འཆང་གིས།
 ང་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའ་བས་ཀྱང་མཐོ། །
 ལས་རྒྱུ་འབྲས་བག་སྐྱེ་བས་ཀྱང་ཞིབ། །ཅེས་དང་། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གྲོང་ཆེན་པས།
 །
 སངས་རྒྱུས་འདོད་ལ་གཅེས་པ་རྣམ་རྒྱུག་ནི། །
 ལྷ་མར་རྟོགས་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་འཇིག་པ་གཅེས། །
 རིས་ཤེས་ཐོབ་ཀྱང་ཁྱད་གསོད་མེད་པ་གཅེས། །
 གོགས་སུ་འཆར་ཡང་དབེན་པར་གནས་པ་གཅེས། །
 ལྷོ་མ་མེད་གོ་ཡང་རྣམ་རྟོག་འདུལ་བ་གཅེས། །
 མཉམ་རྗེས་མེད་ཀྱང་ཐ་མལ་མ་ཤོར་གཅེས། །
 གནས་ལུགས་རྟོགས་ཀྱང་ལུང་རིགས་ལྷན་ཐར་གཅེས། །
 མཐོན་པོར་སྤྱིན་ཡང་འདི་རྒྱལ་མ་འབྲེལ་གཅེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་གདམས་
 པ་རྣམ་པར་དག་པ་བཟུང་མོད། །
 (6.18) གནས་ལུགས་ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཡང་། རང་རྒྱུད་

གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་དུ་བརྗེ་བའི་
སྤྱི་ཇི་ཆེན་པོ་རྩོལ་མེད་དུ་འབྱུང་བས། འདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་གདུམ་མོ་ལ་སོགས་པ་
ཆོས་དུག་དང་། སྤྱི་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལམ་རྣམས་ལྷག་པར་དགོས་ཏེ། མགོན་
པོ་བྱམས་པས།

མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཁུར་ཆེན་ཁྱེར་བ་ཡི། །

སེམས་ཅན་མཚོག་ནི་དལ་གྱིས་འགོ་མི་མཛེས། །

བདག་གཞན་སྣ་ཚོགས་འཆིང་བས་རབ་བཅིངས་པས། །

བརྩོན་པ་བརྒྱ་འགྲུར་དུ་ནི་བྱ་བ་རིགས། །ཞེས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས།

དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱིས། །

སྤོང་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱོམ་བྱས་ན། །

སྤོ་ནི་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བར། །

འགྲུར་བ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཞེས་སོ། །

(6.19) དེ་ལྟར་ལྷ་དགོངས་མཚོག་དུ་གྲུར་པ་རྣམས་གྱིས། གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བོགས་འདོན་གྱི་སྤྱོད་པ་བཟབ་མོ་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་རྟོག་གི་མཚན་འཛིན་བརྒྱལ་ནས། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤོབས་ལ་ལྷགས་པར་བྱེད་
པ་ལ་རིག་པ་བརྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་བརྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་རྩོལ་ལྷིམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་རེའི་
བརྒྱུད་པ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ས་ལམ་གྱི་
སྤངས་རྟོགས་ཇི་སྟེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རོ་ཚ་མེད་པ་ཐོ་ཅིའི་
སྤོང་རྩིང་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྤྲ་ཞིང་བསྐྱང་བར་དཀའ་བས་
དཀའ་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རྗེ་
སྐམ་པོ་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་སྤྱོད་འདི་ཉིད་གྱིས། ལྷན་གྱི་གཙུག་ལོར་དུ་གཞན་ལས་
ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་། སྤྱི་ལས་རྒྱ་ཆེ་བས་བསྟན་འགྲོལ་ཕན་པ་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་

ལྷུང་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་སྤྱིར། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉེས་བྱས་སྤྲ་བས་
 གྲུང་མ་གོས་པར་བསྐྱུང་བ་བརྟུལ་ལྷགས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཇིག་རྟེན་མགོན་
 རོས། ང་འབྲུ་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་བེད་ལ་པ་དང་མཉམ་པའི་རྟོགས་ལྡན་འདི་ད་ལྟ་
 རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་བྱོན་པ་ང་འབྲུ་སོ་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིག་
 འཇིན་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས། དེས་ན་ཉམས་རྟོགས་མཐོ་ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་གཅིག་
 ཉམས་སུ་སྤངས་ན་རྒྱལ་བསྟན་ལ་ཕན་པ་ཆེ་ཡི། དེང་སང་འགའ་ཞིག་བརྟུལ་ལྷགས་
 ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཡིན་པར་ཁས་འཆེ་ཞིང་། རོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་ལས་མ་གསུངས་པའི་
 མཚོན་ཆ་སོགས་ཐོགས་ནས། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་ལུས་སྒོག་ཐེད་ལ་
 བོར་བའི་ཐོ་ཅོའི་སྦྱོད་པ་མ་རུང་པས། ལྷ་ཀླ་སོགས་སྡེ་བརྒྱད་དཀྱུགས་ཤིང་བྱི་ལྷར་
 འབྲམས་ཏེ། ལྷིང་རྗེ་ཏིལ་འབྲུ་ཅོམ་ཡང་མེད་པས་དྲིན་འཁོར་མེད་ཀྱི་མ་ཚུན་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་ལ་བརྒྱུམས་ཤིང་། སྒོག་ལ་འཆོ་བ་རྟོགས་ལྡན་དུ་རྫོམ་པའི་
 བརྟུལ་ལྷགས་དེ་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་
 གལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

(6.20) སྦྱོད་པ་ལ་ཡང་སྤྱུ་སྤྱུ་ཀུའི་སྦྱོད་པ་ཞེས་པ་ཟ་ཉལ་བ་ཤང་གཅི་འདོར་བའི་
 འདུ་ཤེས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་པར་མཉམ་བཞག་གི་དུས་འདའ་བ་ལ་
 ཡང་ཚོས་གསུམ་ངེས་པར་ལྡན་དགོས་པས་མི་ལྡན་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྦྱོབ་དཔོན་
 འཕགས་པས་རྗེ་སུམ་ལ་ཆགས་པས་གནོད་སྦྱིན་མོ་མ་འབྲུབ་པ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་
 ཚོས་མཚོག་གིས་ཆགས་ཤིང་ཀླད་ལ་བསྐྱོར་བས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བདེན་པའི་སྦྱོན་ལམ་
 རི་བཞིན་མ་བྱུང་བ་ལྟ་སུ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཚད་མེད་པ་འབྲུབ་པའི་རྒྱར་
 ངེས་པར་མེད་ཐབས་མེད་པའི་ཚོས་ཉེས་བྱས་སྤྲ་བ་ནས་མ་གོས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་རིན་
 རོ་ཆེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་ལྡན་སྤྱུ་མའི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ཤེས་ནས་དབེན་
 པའི་རི་ཁྲོད་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལྷིང་རྗེ་ཆེན་པོས་གཞན་
 དོན་འབའ་ཞིག་དོན་གཉེར་གྱི་ལྷག་བསམ་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་མེད་ན་ཉན་རང་དང་ཁྱད་

པར་མེད་པས་གཞན་པར་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ་ཚོས་གསུམ་
ངེས་པར་ཚང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་སྟོམ་སྟོན་པ་གནད་བསུས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་དྲུག་
པའོ། །

7. འབྲས་བུ་གནད་བསྐྱེས་ཀྱི་ཚོམས།

བདུན་པ་ནི། (7.1) འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཚོམས་ཇི་སྟེང་པའི་གཉིས་ཚོས་ཀྱི་
སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་སྤྲོ་བ་ཡང་ཞི་བས། བུད་ཤིང་བུད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་མ་ལུས་པར་ལོག་སྟེ། གཉིས་མེད་བྱུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་
ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་པའི་ས་ན། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཤེས་བྱ་ཀུན་དུ་
གཟིགས་ཀྱང་། བདེན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོས་པའི་རྣམ་དབྱེར་ཅི་
ཡང་མེད་དེ། མདོ་ལས།

སྐྱེ་བ་མེད་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་ན། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་འཇོམ། །

བྱུང་རྒྱུ་སྟེང་པོར་འདུག་ནས་བདེན་གཅིག་ཀྱང་། །

གྲུབ་པར་མ་མཐོང་བཞི་ལྟ་གང་ལ་ཞིག་ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལས།

ཀུན་རྗེ་བ་དང་ནི་དོན་དམ་དག །

རྟོག་པ་གཉིས་དང་རྣམ་པར་བྲལ། །

གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ། །

དེ་ནི་བྱུང་དུ་འཇུག་པར་བཤད། །ཅེས་སོ། །

(7.2) དེ་ལྟ་བུའི་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྗོག་ཆས་དབྱེ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

གནས་ལུགས་ཚོས་ཉིད་ཇི་སྟེང་བ་བཞིན་དུ་མཁུན་པ་ཇི་སྟེང་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱ་

འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བུ་མོ་ཚོས་ཅན་ཇི་སྟེང་པ་མ་ལུས་པ། རྒྱ་རུ་ར་

རྫོན་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ། མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་མཁུན་པ་ཇི་སྟེང་

གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་གཉིས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མེད་པས་མཐའ་དང་བྲལ་བ་

མཉམ་པ་ཉིད་དེ། རྒྱ་འཕུལ་བུ་བ་ཆེན་པོ་ལས། །

ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀུན་རིག་མཚོག །

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་འདས། །

ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་རྩུལ་འཆང་བ། །

རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཅེས་སོ། །

(7.3) སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་རྩུང་འཇུག་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་
ཡིན་པས། རྒྱུན་ལས་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱུན་གྱི་མདོ་ལས།
ཚོས་རྒྱུན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། །

སྐྱུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མཚིས་མ་ལགས། །

སྐྱུ་མའི་ཚོས་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །

མི་རྟེན་ཁྱོད་ལ་ཕུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

(7.4) སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་དུས་རྣམས་རྟོག་དུ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཅིག་ཆར་
གཟིགས་པའི་ཚད་མར་བལྟགས་པ་ལས་གཡོ་བ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། མདོ་
ལས།

གྲང་ཆེན་བལྟགས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག །

གྲང་ཆེན་གཟིམས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག །

གྲང་ཆེན་གཤེགས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལས།

སངས་རྒྱལ་ནས་གང་གསུངས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ལྷ་དང་
བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མ་སྟེ། དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

(7.5) དེ་ལ་སེམས་སེམས་བྱང་ཐམས་ཅད་འགག་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་མེད་པར་མི་
འགྱུར་བར་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་གཟུང་འཇིག་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་འབྲས་བུ། གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱུད་ལས།
ཆགས་སོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་ལྡན་པ་ཅན་དུ་བཞེད་དེ། མདོ་ལས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡང་བྲལ་ལ་

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གནས་ཀྱང་མི་འདོར་རོ། །ཞེས་དང་། བྱམས་པས།
མཁུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །

ཤེས་བྱ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ལྱབ་ཅན། །ཞེས་དང་། ལྷོ་བ་དཔོན་དཔལ་བོས།
རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཅི་ཡང་ས་ལེ་མཁུན། །ཞེས་སོ། །

(7.6) དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་འདུས་མ་བྱས་བསམ་གྱིས་མི་
ལྱབ་པའི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། མཚན་དཔེ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་འོངས་སྐྱེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟོན་དང་། དེ་ལས་མཚོག་གི་
སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྒྲུང་བས། དམ་བཤེད་མཇུག་པ་དང་སྟོན་
ལས་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་མི་བཟང་པ་རྒྱན་
གྱི་འཁོར་འོར་མཁའ་ལྱབ་དུ་དུས་རྟག་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

རྣམ་མཁའ་ཇི་སྟེད་ལྱབ་ལྟར་པ། །

སྐྱེས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ལྱབ་པ་ལགས། །

སྐྱེ་ཡིས་ཇི་སྟེད་ལྱབ་ལྟར་པ། །

འོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེད་ལྱབ། །

འོད་ཀྱིས་ཇི་སྟེད་ལྱབ་ལྟར་པ། །

གསུང་གིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེད་ལྱབ། །

གསུང་གིས་ཇི་སྟེད་ལྱབ་ལྟར་པ། །

བྱུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེད་ལྱབ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།

ཇི་ལྟར་སྟོན་མེད་མཁའ་ཡི་ལྷ་བའི་གཟུགས། །

སྟོན་ཀའི་རྒྱ་སྟོན་མཚོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྐྱེས་ཚོགས་ཀྱི་ཀྱིས་ཀྱི་ལྱབ་བདག་གཟུགས། །

རྟོགས་སངས་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

(7.7) ས་དང་ལམ་གྱི་སྐངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནའང་།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱལ་པས་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཐོབ་པ་མཉམས་པ་དང་།
 གཞན་དོན་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་རལ་ཚད་མེད་པས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱུགས་
 བསྐྱེད་རྒྱལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དངོས། །
 དཔལ་ལྷན་རྩེ་རྗེ་རྣམས་བདུད་དེ། །ཞེས་དང་། བྱམས་པས།
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །
 མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །
 རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །
 དེ་བཞིན་སྐྱིབ་པ་སྤངས་བའོ། །ཞེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས།
 དཔའ་བོ་རྣམས་ནི་ཐབས་མཁས་ཏེ། །
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱུགས་བཅེ་ཞིང་། །
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་མཛད་ཕྱིར། །
 དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་འཕུལ། །
 བྱེ་བ་བརྒྱད་རུབ་རྒྱལ་བ་ཉིད། །
 སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་བསྟན་གྱུར་ཀྱང་། །
 ད་དུང་ཚོག་པའི་འདུ་ཤེས་བསལ། །
 བྱང་རྒྱལ་མཚོག་དུ་བྱུགས་ཀྱང་འཇུག། །
 སྟོང་གསུམ་དུག་བཅུ་ཅུ་གཅིག་གི། །
 སངས་རྒྱལ་ཞིང་རྣམས་དག་མཛད་པས། །
 ཇི་ལྟར་བྱུབ་པ་ཐབས་མཁས་པ། །
 རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ནི་ཀུན་གྱིས་འཚོལ། །
 ད་དུང་དང་པོ་བྱུགས་བསྐྱེད་པར། །

དེ་དང་དེར་ནི་ཡོངས་བསྟན་ཏེ། །
 ད་དུང་དུ་ཡང་འདྲོན་པ་ལྟོད། །
 སངས་རྒྱལ་མང་པོ་སྟོན་པར་མཛད། ། ཞེས་དང་། བཤད་རྒྱུད་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་
 ལས།
 སེམས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསུམ་འདུལ་དོན་དུ། །
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ཡང་དང་ཡང་། །
 སེམས་བསྐྱེད་འགྲུར་བས་ལམ་སྦྱངས་ཏེ། །
 མཛད་པ་དུ་མའི་ཚོ་འཕུལ་རྣམས། །
 རྒྱལ་མི་འཆད་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །
 དྲི་མེད་སེམས་ནི་རྣམ་ཀུན་དུ། །
 རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་མེད་པས། །
 འགག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། །
 སེམས་ཅན་དོན་དུ་འཁོར་ཞིང་མྱིང་། །
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་མི་བཟད་པ། །
 དེ་ཕྱིར་ཕྱིན་ལས་རྒྱལ་མི་འཆད། ། ཅེས་སོ། །
(7.8) སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི། མཐའ་ཡས་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་རང་རང་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་མཁུན་པས། དེ་དང་མཐུན་
 པར་ཕྱིན་ལས་འཇུག་པས་ན། ཐ་ན་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བུ་ཅན་ལའང་འབྱུང་བའམ་
 འཇུག་པར་འགྲུར་ཏེ། བྱང་འདས་ལས།
 རོང་བ་མ་ལགས་ལོང་བ་ལྟར། །
 ཞ་བོ་མ་ལགས་ཞ་བོ་ལྟར། །
 བྱིས་པ་མ་ལགས་བྱིས་ཚུལ་གྱིས། །
 སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །

བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་། །

ལ་ལར་བདུད་ཀྱི་ཆ་བྱད་ཀྱིས། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་ཀྱང་། །

འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རུས། །ཞེས་དང་། ཇི་སྐད་དུ།

གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་སྣང་རྣམ་བུལ་ཡང་། །

གདུལ་བྱའི་དོན་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཁོ་བ་དང་། །

འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་ཆགས་ཆེན་ལྟར་སྟོན་དང་། །

བྱང་རྒྱལ་མཚོག་གནས་དེ་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

(7.9) དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་པོལ་ཚད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྤྱིན་ལས་དེའང་། སྣང་རྒྱལ་བཟང་པོ་ལ་སྟག་ལས་དམན་པའི་རྒྱལ་དུ་མི་སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱར་སྤྱིད་ཚད་ཀྱི་བཟང་ངན་ཀུན་དུ་སྣང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བའམ་སྤྱིན་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉམ་རང་དང་ཚངས་པ་ནས་གདོལ་བ་ཤུན་པ་སྦྱང་འཚོང་མུ་སྟེགས་ཅན་དང་བྱ་དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱ་དང་བཟམ་པ་བཟམ་ལ་སོགས་པའི་བེམ་པོར་སྣང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱིན་ལས་ཅིར་ཡང་མཛད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱོད་དང་ཞལ་བཟམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་གྲོལ་བར་མཛད་པར་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བརྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མདོ་ལས།

འཇམ་དཔལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ན་གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་སྤྱོད་པ་བ་དང་།

ཀུན་དུ་རྒྱ་གང་དག་སྣང་བ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་དང་།

ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས།

རྒྱལ་བའི་ཉམ་ཐོས་པ་དག་ཇི་སྟེད་ཚོས་སྟོན་དང་། །

འཆད་དང་རིགས་པ་དག་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །
 མཚོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་ཐོབ་པ། །
 དེ་དག་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་བུའི་མཐུ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 མོ། །གཞན་ཡང་། རིག་འཛིན་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས།
 རྒྱུད་གསང་བའི་སྤྱིང་པོ་ལས།
 སྤྱིད་གསུམ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཤིང་། །
 ཐམས་ཅད་མ་ལུས་ཚོས་སོ་ཅོག །
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པ་མིན། །
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཚོས། །
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟེན་དོ། །ཞེས་པའི་གཏམ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ཡང་ཡོད་
 ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་དུ་ཡང་བཤད་ན་ཚོག་མོད། དེ་ཞིག་དེ་ཅུ་
 ཏེ་སྤྱོད་པས་ཚོག་གོ།

(7.10) སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
 ཕྱོགས་དང་རིས་སྐྱུ་མ་ཆད་པར་མཉམ་པར་བརྟེན་བའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་
 པས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འབྲམས་ཀླས་པ་ཀུན་དུ་འཚང་རྒྱ་དགོས་པར་བཞེད་པ་
 ལས་ཕྱོགས་དང་རིས་སྐྱུ་མ་ཆད་ཀྱི་རིས་སྐྱུ་ཆད་ཀྱི་པས་ཚད་བཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་
 ལས། ཚངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོངས་སྐྱུ་ཆད་པའི་རྣམ་པས་ཚད་དང་ལྡན་
 པར་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་ཡོངས་སྐྱུ་མ་ཆད་པའི་རྣམ་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཚད་
 མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གིས་གྱང་མཁའ་ལྲུབ་ཀྱི་ཞིང་གི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཅི་སྟེད་དུ་
 རྩལ་རེ་རེར་ཡང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཞིང་དང་མཇེད་པ་མཐའ་ཡས་པ་དག་
 རྗོགས་པར་སྟོན་གྱང་། རྩལ་རགས་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཞིང་ཡང་རྒྱང་བར་མི་འགྱུར་

བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་མཇུག་པ་
སློན་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྒྱད་
རྣམས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

(7.11) སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུལ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཇི་སྟེད་པ་ཡང་རྒྱ་མེད་
པའི་སྤྱུལ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤྱུལ་པ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་
ལས་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་དེ་སྐད་སྤྱར་བ་ལས་གཞན་དུ་གོ་བར་མི་བྱའོ། །སྤྱུལ་པའི་རྣམ་
གྲངས་ཡང་། །ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས།

རབ་འབྱོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་
དང་། ཁ་ཅིག་ཉན་རང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ནོ། །

(7.12) དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་གྱིས།
སློབ་གཉིས་ཅ་བ་ནས་སྤང་བའི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་
ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱའི་ལེགས་སློན་སྟོབས་སུ་གྱུར་
པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅིང་ཡང་སྤང་ཞིང་མཐོང་བ་
ཡིན་ཏེ། བུམས་པས།

ཇི་སྟར་བཞུར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །

སྟོང་བང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་སྟར། །

དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་རུ། །

ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་དག་
པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་སོ། །

(7.13) སངས་རྒྱས་དེའང་བྱུང་ཚུབ་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཤིང་དེ་ལ་སློན་འཇུག་
གཉིས་ལས། རིམ་པ་སྟར་སྤྱུལ་སྐྱེ་དང་ལོངས་སྐྱེ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་སྟར་སྤྱིར་ཡིན་
ན་ཡང་། བཟང་པོ་སྟོད་པ་ལས།

རྣམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་ཇི་ཙམ་པར། །
 སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐར་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །
 ཇི་ཙམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐར་ཐུག་པ། །
 བདག་གི་སྒྲོན་ལམ་མཐར་ཡང་དེ་ཙམ་མོ། །
 །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་
 མཁའ་ཁྲུབ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་སྒྲོན་པའི་སེམས་རྒྱ་
 ཆེ་བ་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལས། མཁའ་ཁྲུབ་དུ་ཞིང་དང་སྐྱའི་ཁྲུབ་ཅིང་སྐྱ་
 ལའང་ཞིང་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་
 རྗེས་པའི་ལོངས་སྐྱ་དང་། འཇུག་སེམས་སྒྱུན་སོགས་དག་
 རྗེས་ཚད་མེད་པ་ལས་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། རིམ་པ་ལྟར་སྒྲོན་
 འཇུག་གཉིས་ལོངས་སྐྱ་དང་སྐྱལ་སྐྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 རུ་བཞེད་པའང་མི་འགལ་བར་ཡོད་པ་ཡིན་
 རོ། ། དེ་ལྟར་འདི་དང་གོང་གི་ཚེས་དབྱིངས་
 ཀྱང་དུ་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གསུམ་དང་བཞི་
 བོ་གནད་གཅིག་པས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཅན་
 ཡིན་རོ། །

(7.14) དེ་ལྟར་ན་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 འདུས་མ་བྱས་གྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚེས་
 གྱི་སྐྱ་དང་། མཚན་དཔེས་རྒྱན་པའི་
 རེས་པ་ལྟ་བུ་ལོངས་སྐྱ་དང་། མཇོང་པ་
 བཅུ་གཉིས་སྒྲོན་པའི་མཚོག་གི་སྐྱལ་
 པའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྐྱ་གསུམ་
 དུ་འདུལ་སྐྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་དོན་
 ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་དད་དུ་
 མེད་ཅིང་འདུ་འབྲེལ་མེད་པར་བཞུགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པས། སྐྱ་གསུམ་
 དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། སྐྱ་བསྐྱུས་
 པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །

(7.15) དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཉམ་ཞིང་སོ་
 སོ་མ་ཡིན་པར། ཐ་མི་དད་པའི་དབྱིངས་
 དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་འོད་
 གསལ་ཆེན་པོ། སྤྱི་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རེས་པ་དོན་
 གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་
 རྣམ་རྗེ་རྗེའི་སྐྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 རང་གི་ངོ་བོར་དུས་གསུམ་མཉམ་
 པ་ཉིད་གྱི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སམ་
 ཡང་དག་པའི་མཐར་ལས་རྟག་དུ་
 གཡོ་བ་མེད་ནའང་། དེ་ཉིད་སྤྱི་
 རྗེ་རྗེ་རྗེ་རྗེ་

ཆེན་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདུ་འབྲེལ་མེད་པས། སལ་པ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཇི་སྟེད་པ་ལ་གཟིགས་པའི་ས་ལ་བལྟགས་
པ་སྟེ། ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་མི་གནས་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
པའི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབྱིལ་འཁོར་ཀུན་དུ། སན་བདེ་མི་
ཟད་པའི་རྒྱུར་གཞོམ་གཞིག་དང་བྲལ་བར་བལྟགས་པ་ནི་རྟག་ཁྱབ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩྭ་ལ་སྟེ། མདོ་ལས།

འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོའི་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ལ་གནས་པ། ལྷ་དང་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པ། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་
ལ་གནས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པའི་ས་ལ་བལྟགས་པ་སྟེ། ཞེས་
དང་། མགོན་པོ་བྱམས་པས།

- ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །
- འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །
- ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་པར། །
- སྐྱེལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཞེས་དང་།
- དག་ལས་རིང་དང་ཉེ་རྣམས་ལས། །
- འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དབྱིལ་འཁོར་དུ། །
- རྒྱ་དང་ནམ་མཁའ་ལྷན་གཟུགས་བཞིན། །
- དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་དང་།
- གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། །
- གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། །
- དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ། །
- ཁྱབ་བདག་རྟག་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག། །ཞེས་དང་།
- གང་ཞིག་བརྒྱ་བྱིན་ཇ་དང་སྤྲིན་བཞིན་དང་། །

ཚངས་ཉིད་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ལོར་རྒྱལ་བཞིན། །
 སྤྱོད་བརྟུན་ནམ་མཁའ་ས་གཞིན་སྤིད་པའི་བར། །
 འབད་མེད་གཞན་དོན་མཛད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རིག་ །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་ཚོག་རྐང་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་གང་དུ་བཤད་ཀྱང་མི་འགལ་བར་མ་བཟད། ཟབ་གནད་ལྟར་འཕགས་དུ་མ་
 སྟོན་པ་ནི་དོ་རྗེའི་གསུང་གི་ལྟར་ཚོས་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་དུ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་ལ་འདི་ཡང་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་པའི་
 དོན་བསྐྱེས་ཤིང་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། མདོ་ལས།
 དག་པ་དང་བའོད་གསལ་བ། །
 མི་འབྲུགས་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི། །
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྟེ། །
 ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལས།
 འགྲོ་བའི་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་ལྡེའི་བདག་ཉིད། །
 གར་མཁན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྟར་སྤང་། །
 གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་སུ་ཉིད། །
 གཅིག་སུའི་ཉམས་ནི་དུ་མས་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཕུལ་དུ་བ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱུད་ལས།
 ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་ལམ་མེ་བ། །
 འགྲོ་བའི་མར་མེ་ཡེ་ཤེས་སྟོན། །
 གཟི་བུའི་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་གནད་
 བསྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའོ། །།

གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་མཚན་བཟོད་སྟེ་སྲས་ཀྱི་ཕུ་བོ་བསྟན་པ་
དང་། གང་ཞིག་གང་གི་སྤྱད་པ་པོ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡི་དགོ་བ་བསྟན་འགྲོའི་ཆེད་དུ་
བསྟོན་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ལ་བཟང་པོ་ཡི་བྱ་རྣམས་ལ་བསམ་གོས་ཚོར་
དབྱིག་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སྟོན་ཕལ་པའི་འགྲོའི་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བསྐྱུང་སྟེ་ལ་གྱི་སྟོ་ཡང་
སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་གྲང་། ལ་བཟང་པོ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོར་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཕལ་བ་གཞན་སྲུ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་བཞིན་ཚོར་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་སྤྱིང་
ལྟར་འཆང་བ་དག་ལ་ནི། འཆང་བའི་ཚུལ་ལྟ་ཅི། མིང་ཅམ་ཡང་མ་སྟོས་པས་མི་
འཇིན་པའམ་མི་ཤེས་པའི་བྱ་དེ་ནི་པ་ཡི་གཅེས་ཚོར་མ་ཚོར་དུ་སོང་བས། ཤིན་དུ་སྦྱང་
པའི་གནས་སྲུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུག་ལྷ་དང་བྲལ་བའི་
མཚུངས་པ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་མཚོག་དེ་ཡིས་ཚད་མའི་ལམ་ནས་
མངོན་སུམ་དུ་མཇོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ། ལུང་སྟེ་སྟོན་གསུམ་
མམ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཉམས་ལེན་སྟོས་པ་གསུམ་པོ་རྩུང་བུ་ཡང་མི་འགལ་བར་མ་
བུ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཚང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་
གཙོ་བོར་སྟོན་ཚུལ་འདི་དག་ལྟ་བུའི་བཟོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ཟུང་ལ། བཟོད་བྱེད་དོན་བཟོ་
པ་གངས་སྟོངས་སྟོན་ཆད་སྲུ་ལའང་གསལ་བར་མ་གྲགས་ལ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་འདིར་མགོན་པོ་གང་གི་རྗེས་འཇུག་གམ་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་ཚོས་སྲས་རྣམས་
ཀྱིས། བཤད་སྐྱབ་ཀྱིས་མི་འཇིན་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཚུལ་སྣ་མ་དེ་དང་
མཚུངས་པ་ལྟག་པར་ངོ་ཚད་རབ་དུ་བྲལ་བས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་སྦྱང་པའི་
གནས་སྲུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟན་དུ།

ཡུལ་གང་ན་ནི་ཡོངས་རྟོགས་མཁས་པ་མེད། །

རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་ཚོར་བྱེད་མི་བྱིན། །

ཚོར་བྱེད་ཚུ་ཤེལ་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ལ། །

བུ་ཡང་རྗེ་ནི་ཡུལ་གསུམ་སྒྲིན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པའི་དོ་བློ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚོ་ན་
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བ་མཚོ་ག་དེའི་རིགས་དང་ལྷན་པའམ་རྗེས་འདུག་གི་སྲས་སུ་གྱུར་པ་
ཡི་གཏུང་འཚོ་བ་པར་བཞེད་པ་དག་གིས། དེ་འདྲའི་རིང་ལུགས་བཞག་ནས་གཞན་
ལུགས་སྒྲིམ་གསུམ་འགལ་བ་འཛིན་པའི་རྗེས་བཅོམ་གྱི་བྲག་ཆར་འཚོལ་བར་གྱུར་
པས་རིགས་འཚོལ་བ་གཞན་པ་དག་ལ་ཡང་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་
ཤིན་ཏུ་ལྗིད་བར་གསུངས་ཕྱིར་སྒྲོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར། ལྷན་པའི་
བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་མངོན་པར་མཐོ་བའི་གྲགས་པ་དོན་ལྷན་དེ་ཡི་བཞེད་
པའི་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་ཅིང་བརྗིད་བའི་དོ་རྗེའི་གསུང་རྣམས་ལ། དང་པོ་རང་ཉིད་
གྱིས་ཡུན་རིང་པོར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། བསམ་
པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྒོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཚོད་པར་བྱས་ཏེ། སྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཤིང་བལྟན་དོན་ལུང་ལུང་གྱིས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བཤད་སྐྱབ་
གཉེས་གྱིས་འཛིན་པར་མཇོད་པའི་དམ་པ་རྣམས་ནི། རིགས་རུས་མངའ་ཐང་རི་ལྟར་
འདུག་ཀྱང་ཕྱོགས་དུས་གྱི་ཚོས་གྱི་སྒྲིན་ལྷན་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་གྱིས་ཨ་ལ་ལ་ཏོ་
ཞེས། དོ་མཚར་ཆེ་བའི་བསྟོད་བཤེགས་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་ལྟར་བཅས་སྐྱེ་རྒྱའི་
མཚོད་སྟོང་གཞན་ལས་མཚོག་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་དོན་ལུང་ལུང་གྱིས་
ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་རྒྱལ་བ་ལྷན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་པོ་མདོ་ལྷགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་
ལམ་བཟང་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་བས་བཤད་སྐྱབ་ཚོས་བཞིན་མཇོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་
རྣམས་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོར་སྐྱོང་ཡོད་པའི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་
གྱི་རང་བཞིན་མཚོན་པར་རུས་པའི་མཚོན་དང་ལྷན་པའི་སྲས་ནི། སྲས་གཞན་ལས་
ལུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བཞིན་དུ། མདོ་ལྷགས་སོ་སོའི་བལྟན་པའི་སྒྲོར་ལུགས་པ་ཀྱུན་
གྱི་ནང་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ལུང་པར་དུ་འཕགས་པས་འཛིག་རྟེན་ན་མཇོས་པས་
གསལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཕྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ་འབྲས་བུ་དྲེད་ཀྱི་ཐེག་པ་བསྟན་པ་དམ་
 པའི་སྤྱིང་པོ་དང་། རབ་འབྲམས་ཕུབ་པའི་བཀའ་ཕྱུ་མོང་བ་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་
 པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་མ་སྤོངས་པས། བདེན་དོན་གཟིགས་པའི་ཚད་
 མས་སྐྱབས་ནས་བཏོན་ཏེ། འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་མི་འཇིགས་པའི་སང་གའི་སྐྱབས་གསལ་
 པའི་དྲེད་ཀྱི་གསུང་གནང་བ་རྣམས་ལ། ཚོས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱི་ལོ་དུ་ཚོལ་བ་རྟོག་
 གོ་བ་ངན་པའི་སྐྱོན་གསུང་གིས་བརྗོད་པའི་རྣམས་པས། གངས་ཅན་གྱི་རི་རྩེར་སང་གོ་
 འགྱིང་པ་ལྟ་བུར་འཇིགས་པས་ཉམ་ང་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་
 མཚོག་དེས་ཟབ་དོན་གྱི་སྤོང་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་མཐུན་གྱི་འཁོར་དང་དུ་མར་གྱུར་
 པའི་སྐྱོན་གསུང་པའི་གདུལ་བུ་རྣམས་ལ། རང་རང་གི་ཁམས་དབང་གིས་རི་ཅམ་
 བཟོད་པར་མ་འདྲེས་པར་ཚོས་གྱི་སྤོང་ལྷུང་པར་ལེགས་པར་བསྟན་པ། ཕྱུ་མོང་བ་
 དམན་པ་དང་ཕྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་ཚོས་མཚོག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་རབ་དུ་སྤྱེ་སྟེ།
 གསུང་དབྱངས་སྟན་པས་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བཅུར་
 སྤོངས་པར་མཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སྤོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བའི་དབྱིངས་ལེ་བྱང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་ལས་བཅུམ་སྟེ་ཟབ་ཅིང་། རྟེན་
 འབྱུང་འགགས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་ལས་བཅུམ་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རང་
 བཞིན། ཟབ་གནད་དུ་མའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཚོས་གྱི་སྤོང་སྐྱེ་ཆེན་པའི་
 དགོངས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་ཟབ་པ་བསམ་
 གིས་མི་ཁྱབ་པ་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལས། སྐྱ་རྩེ་བརྒྱར་བཤགས་པའི་རྩེ་རི་རྒྱ་ཐིགས་ཅམ་
 ཞིག་བཀའ་ཡི་བསྐྱེས་པར་སྐྱས་པ་འདི་ཉིད། མགོན་པོ་གང་གི་ཚོས་སྤྱེས་སུ་གྱུར་པའི་
 བན་སྤོངས་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བདག་གིས། ལྷག་པའི་བསམ་པས་རྒྱལ་བ་གཉིས་
 པའི་རིང་ལུགས་མཚུངས་པ་མེད་པ་མི་ཉམས་ཤིང་སྤྱི་རབས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་དུ་བྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉེས་སྒྲོན་དང་བྲལ་བའི་
 གངས་ཀྱི་རི་ལྟར་རབ་དུ་དཀར་བའི་དགོ་བ་འདིས་མཚོན། བདག་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
 དུས་གསུམ་བསགས་ཡོད་ཀྱི་དགོ་ཚོགས་ཀྱི་བསྐྱོན་མཉམས་ནས། འགོ་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་རི་
 སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། ལྷན་པར་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་
 བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་བཤད་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀུན་དུ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་། ཀྱུན་དུ་
 འཕེལ་། ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བྱོལ་མ་ལུས་པའི་རྩ་
 བར་ལྟར་པའི་མི་ཤེས་པ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྔོངས་པའི་གདི་མུག་ལ་སོགས་ཉོན་
 ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་རྩ་བ་ནས་བྲལ་ཞིང་། དོན་གཉིས་མཐར་སྤྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རིང་པོར་མི་ཕྱོགས་པར་སྐྱུར་དུ་ཕྱོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྐྱལ་
 བཤོ། །དེ་ལྟར་འདི་ན་རོ་རྗེའི་གསུང་སྤྱན་རླབས་བཀོད་པ་བཞིན་གཞིར་བཞག་དུ་
 དཀོན་མཚོག་སྤོམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤེས་ཚོགས་བཅད་དུ་སྤེལ་བ་ལ་ཉེར་
 མཁོར་འབྲུག་ཉེར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །།

འདིར་སྐྱས་པ། གང་ཞིག་འདི་ཡང་རྟེན་གྱིར་མ་ལགས་གྲགས་ཕྱིར་མིན། །
 དོན་ཆེན་མཐོང་མིན་ཉི་མ་སྐྱལ་ཕྱིར་འང་དེ་བས་མིན། །
 ཅི་སྤྲད་ཅེ་ན་གཞི་གསུམ་ལྷ་མིའི་མཚོན་སྔོང་ཆེད། །
 བཤད་སྐྱབ་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་དུ་གྲགས་འབར་བ། །
 ཐུབ་བསྟན་ཚོས་འཕེལ་མངོས་རྒྱན་སྤོམ་མེད་གཅིག་སུ་བར། །
 བསྟན་པའི་ཉི་མས་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་བཞེས་ཆེར་སྐྱོན་ཚོ། །
 འཆད་ཉམ་ལ་ཡང་འཇུག་བདེའི་ཉེ་མཁོར་སྐྱོན་སྤྲད་དུ། །
 རྣམ་དཀར་བསམ་པས་སྤེལ་ཕྱིར་སུ་ཞིག་འདོར་བར་འོས། །
 དེ་རྩལ་དེ་བཞིན་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་འབྲི་གྲང་པའི། །
 བསྟན་དང་བསྟན་འཇིག་རྣམས་ལ་སྤང་དོས་ལྷག་བསམ་གྱིས། །

ཕ་ཚེས་ཕ་རྗེས་བྱ་ཡིས་འཛིན་ལ་ཐལ་མོའང་སྐྱུར། །
 དེ་སྐྱོད་དེ་དག་དགེས་སྐྱུན་གཡོ་ལ་ཅིས་མི་སྒྲོ། །
 རྒྱལ་བའི་ཚེས་ཚུལ་མདོ་ལྷགས་མ་ལུས་ཇི་སྟེད་པར། །
 ཚེས་འདུལ་ཉི་མ་བསྟན་ཅུའི་སྟོང་པོ་མི་འགལ་བའི། །
 ཟབ་དོན་ཆེས་བརྒྱུད་མི་འཇིགས་སེང་གའི་སྐྱ་ཆེན་ལས། །
 གཙང་གཙོག་མེད་པའི་ཐ་སྐད་མི་འདོན་བཀའ་བཅད་དེ། །
 གང་ལ་རང་གཞུང་འགྲུལ་བའི་ལུང་རིགས་གཙོར་བྱས་པས། །
 རང་མཐོང་ཆེ་བས་རང་བཟོ་བྱས་པ་མེད་ནའང་། །
 ཅུང་ཟད་བསྐྱབས་ཕྱིར་བྱིས་སྒོ་མོངས་པའི་གཞན་དབང་གིས། །
 རོངས་པར་གྱུར་གང་ཅུ་གསུམ་བཟོད་ལ་དག་ཚངས་སྟོལ། །
 རྣམ་དཀར་བསམ་པར་ཉེས་པའི་སྐབས་མེད་དེ་ཕྱིར་དགོ། །
 གང་འདིས་མཚོན་པའི་རང་བཞན་དགོ་བ་ཀུན་བཟོམས་ནས། །
 མཁའ་ཁྲབ་ཞིང་དུ་རྒྱལ་བསྟན་བཤད་སྐབས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ། །
 འགོ་ཁམས་མ་ལུས་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ལ་འགོད་ཕྱིར་བསྟོ། །
 གང་ལ་དབྱིངས་ནས་ཅུ་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཇི་སྟེད་པས། །
 ཚངས་དབྱངས་གསུང་གིས་མཐུན་འགྱུར་དགོ་བའི་བཀའ་ཤིས་ཀྱིས། །
 རོ་མཚར་ལྷ་ལམ་འགོངས་ནས་འཇིག་རྟེན་སྣང་བྱེད་པར། །
 ལྷ་མ་ཅུ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོས་དེང་འདིར་སྟོལ། །

དམ་པའི་ཚེས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་གསལ་བྱེད་ལུང་རིགས་སྟོང་པོའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ཡང་། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དཔལ་སྐྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཞབས་པད་ཀྱིས་
 རེག་ཅིང་། ལུང་པར་དུ་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་མཁས་བཙུན་
 གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་ལོར་བུའི་ཐུགས་བརྩེས་ཉེ་བར་བཟུང་བའི་

ལྷོ་བ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་ཐང་ལམ་ལུ་ཏེ་བྱུ་པ་ལྟུ་འི་བཙུན་གཟུགས་ཀྱི་སྲུ་ལུ་པ་ས་མཉམ་སྦྲུང་
 ལྷ་མ་གཏི་ར་འཁོད་པས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་དགེ་བྱེད་ཅེས་པ་རྒྱ་མོ་སྐྱབ་གི་ལོ་འི་རྒྱ་སྡོད་ལྷ
 བའི་བྱུ་པའི་དབང་པོས་འཛིག་རྟེན་སྣང་བར་མཛད་པའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་ཐོག་མའི་དུས་ཚེས་
 དགེ་བར་སྐྱབ་བརྟུན་དབེན་རིམ། ལས་སྐྱབ་སྤྱོད་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་དང་། རིག་འཛིན་ཚོས་
 གྲགས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་གཞིར་བཞག་ཏུ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་འབྲི་གྲང་པའི་
 བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །ཇེ་ལྷུ།